TRANSILVANIA

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 199/529 ex. 1895.

CĂTRĂ INTELIGENȚA ROMÂNĂ.

Adunarea generală ținută la 27 și 28 August 1895 în opidul Blașiu, pe basa raportului general al comitetului central a trebuit să constate cu multă părere de rău, că Asociațiunea Transilvană, cea mai veche societate culturală română, nici pe de parte nu se bucură de sprijinul inteligenței române în măsură corespundétóre importanței sale și scopurilor mari, ce le urmăresce.

Numĕrul membrilor ordinari ai Asociațiunii nu stă în nici o proporție cu puterile materiale de cari dispunem și cu starea și progresul inteligenței nóstre și pe lângă aceea, că chiar și acest numĕr nu arată nici o stabilitate, — cea mai mare parte a membrilor este lipsită și de punctualitatea corĕspundétóre întru împlinirea datorințelor sale statutare.

Pentru a pune capĕt acestor stări nefavorabile, cari s'ar puté lua drept dovadă de o îngrijitóre nepăsare față cu cultura nóstră națională, adunarea generală a îndrumat comitetul central, să ia dispositiunile cele mai energice pentru incassarea regulată a taxelor de membrii și pentru sporirea numĕrului acestora.

Pe basa acésta comitetul central în ședința sa ținută la 14 Novembre 1895 a decis ca membrii ordinari să fie provocați a-și achita taxele până la finea anului, iar la cas contrar să nu fie considerați mai departe de membrii ai Asociațiunii și să se sisteze trimiterea „Transilvaniei“ la adresa lor.

Despre tóte aceste membrii Asociațiunii au fost avisați deja în numĕrul „Transilvaniei“ din Decembre 1895.

În sensul aceluiași conclus comitetul central în numele culturii naționale a poporului român apeléză prin acésta la iubirea de ném și de progres a inteligenților români și-i rógă, ca într'un numĕr corĕspundĕtor puterilor de cari dispunem să vină întru ajutorul Asociațiunii și înscriindu-se de membrii să propage interesele acestei instituțiuni în cercul cunoscințelor lor cu zelul și cu căldura, ce o merită scopul mare al Asociațiunii.

Din ședința comitetului central ținută în Sibiiu la 14 Novembre 1895.

Dr. Ilarion Puşcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. V. Bologa m. p.,
secretar II.

Vintilă, G., Gunoiul și însemnătatea lui. IV. 97.
— Păstrarea legumelor. Ibid. 155.
— Pădurile și însemnătatea lor. Ibid. 218.
— Discurs agronomic, cu reflexiuni de G. Bariţiu. VI. 123. și 148.
Vizanti, A., Importanța și utilitatea studiului limbii române. Discurs. XI. 234.
Vlădescu, Dr. V. I., Limba română la facultatea de medicină dela Bucuresci. VII. 16.
Vlaicu, A., Cum s'ar puté ridica industria de casă Săceleană? XXII. 76.
Vuia, Dr. G., Diferitele datine pentru așeḑarea morților, cu privire la arderea cadavrelor. VII. 258.
Vuia, Dr. G., Ne lipsesce un centru literar-sciințific. (Nr. festiv, pg. 68).
Vulcan, Ios., Răspuns la critica lui T. Maiorescu din „Familia“ Nr. 21. (Critica în „Convorbiri literare“). I. 365.
— Geniul națiunii. Poesie. I. 492.
— Poporul român în poesia sa. II. 218.
— Cântecele haiducesci. III. 265.
— Adresă către cărturarii poporului român în causa foii „Șeḑétórea“. VIII. 35.

X.

Xenopol, A. D., Teoria lui Rösler. XV. 182. și XVI. 6.

Nr. 203/534 ex 1895.

ÎNVITARE LA PRENUMERAȚIUNE.

Enciclopediile poporale, așa numitele „lexicóne de conversațiune“, au devenit în timpul mai nou aprópe la tóte popórele culte cele mai lățite și căutate scrieri, cari au contribuit și contribue pe ḍi ce merge fórte mult la popularisarea sciințelor și artelor și la lățirea cunoscințelor folositóre.

Nu au lipsit și nu lipsesc nici astăḍi numeróse voci, cari au contestat valórea reală, necesitatea și influința folositóre a acestor publicațiuni, și au căutat sĕ împedece lățirea lor.

Însă publicul cetitor, pe basa experințelor sale ḍilnice a vĕḍut și recunoscut nenumeratele folóse, ce-i ofer aceste enciclopedii, și a trecut preste argumentările doctrinare ale contrarilor lor. S'a ținut destul de matur și în primul rênd competent pentru a puté judeca însuși ce fel de scrieri îi sunt necesare și folositóre și nu a voit sĕ se lipséscă de acești buni sfetnici în trebuințele sale ḍilnice.

Astfel cetitorii și cumpĕrătorii enciclopediilor poporale s'au înmulțit din ḍi în ḍi și producțiunea literară pe acest teren a luat dimensiuni tot mai mari. Datele statistice despre numerul și estensiunea acestor publicațiuni, cari se editézĕ neîntrerupt în tóte limbile culte și acomodat trebuințelor și puterilor diferitelor straturi sociale, sunt aprópe de necreḍut.

Aceste împregiurări sunt verdictul cel mai elocuent despre folósele și necesitatea enciclopediilor, și faptul, că chiar și la noi Românii nu există aprópe nici o bibliotecă privată, care — fie cât de modestă — nu ar conținé și un „Lexicon“ în una sau altă limbă străină, dovedesce, că și publicul român aprețiază însemnătatea acestor publicațiuni.

În special pentru noi Românii o enciclopediă poporală se pare a oferí folóse încă cu mult mai mari, decât pentru publicul cetitor al altor popóre, pentru-că între împrejurările nóstre actuale suntem lipsiți de o mulțime de instituțiuni și mijlóce pentru lățirea cunoscințelor folositóre, de cari alte némuri se bucură în abundanță.

Va fi destul a indigita numai la mancitățile literaturii nóstre poporale, mai ales pe terenul sciințelor naturale, la scăderile presei nóstre periodice, care angajată în încordate lupte politice a negligat cu totul publicațiunile instructive, și în fine la împrejurarea, că poporul român în cea mai mare parte este poporațiune rurală, lipsită de orașe, cari cu institutele lor sociale și de instrucțiune și cu coatingerea continuă a elementelor inteligente sunt tot atâtea centre culturale.

Nu putem trece apoi cu vederea, că poporul român este despărțit prin multe hotare politice în tot atâte cercuri culturale separate, cari în situațiunea politică actuală au devenit atât de isolate unul de altul, încât am perdut tótă coatingerea, și necunoscându-ne reciproc, nu cunóscem

nici interesele nóstre comune, tăria și însemnătatea nóstră națională nici menirea elementului nostru.

Din aceste considerațiuni comitetul Asociațiunii Transilvane s'a crédut dator a se îngriji de o publicațiune, care — deocamdată într'un cadru modest și între condițiuni, cari sĕ-i pótă mijlocí întrarea în cercuri cât mai largi, — sĕ dee publicului cetitor român o oglindă cât mai fidelă a stărilor poporului nostru în tóte țĕrile locuite de Români și totodată sĕ-l țină în curent cu progresul culturii omenesci.

Astfel a decis — în ședința sa din 7 Februarie 1895 — a eda o

„ENCICLOPEDIĂ ROMÂNĂ"

și a însărcinat pe membrul și actual prim secretarul seu, Dr. Corneliu *Diaconovich*, cu conducerea acestei lucrări.

„Enciclopedia Română" va avé deci sĕ pună la dispositia inteligenței române, și prin acésta întreg publicului nostru, după sistemul așa numitelor „Lexicóne de conversațiune", în articoli populari și concișĭ, arangiați după alfabet, informațiuni cât mai exacte despre trecutul poporului nostru, despre stările și instituțiunile sale actuale și totodată despre tóte cestiunile de interes general.

La apelul Asociațiunii Transilvane aprópe dóuĕ sute de savanți și literați români, a căror listă — deocamdată încă necompletă — urmézĕ acestei învitări, și între cari numĕrăm o serié de nume dintre cele mai ilustre, s'au angajat a conlucra la acéstă publicațiune și a-i asigura un succes cât mai mulțămitor.

„Enciclopedia Română" este contemplată în 2 tomuri cu estensiune de circa 120 de cóle de tipar, format 8⁰ mare, și va apăré în fascicoli de câte 6 cóle (100 pagine), în decurs de circa 2 ani, cu numĕróse ilustrațiuni și harte. În cas de lipsă se va da publicațiunii o estensiune și mai mare.

Pentru a scuti Asociațiunea de ori-ce risic material și de altă parte a înlesni lățirea publicațiunii prin o librărié acreditată la publicul român, s'a încheiat cu firma W. *Krafft* în Sibiiu un contract, prin care acésta casă binemeritată pentru literatura nóstră s'a angajat a eda Enciclopedia pe risicul propriu.

Înaintând lucrările pregătitóre într'atât, că în cel mai scurt timp se va puté începe tipărirea opului, comitetul Asociațiunii prin acésta se adresézĕ publicului cetitor cu presenta învitare la prenumerațiune și rógă pe toți doritorii de a-și procura „Enciclopedia Română", ca pentru orientarea editorului cu privire la numĕrul esemplarelor de tipărit, sĕ binevoiască a se insinua în timp cât mai scurt.

Condițiunile de prenumĕrare sunt următórele:

Prețul de prenumĕrare, care este a se solvi anticipativ, face:

	p. Austro-Ungaria,	p. România.
pentru 2 tomuri	fl. 15.—	frc. 40.—
„ 1 tom	„ 8.—	„ 20.—
„ 1 fascicol	„ 1.—	„ 2.50

Prenumărarea obligă la procurarea opului *întreg*.

Comandele sunt a se adresa deadreptul, ori prin despărțemintele Asociațiunii, la adresa: W. *Krafft*, în Sibiiu (Nagyszeben).

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 23 Novembre 1895.

Dr. Ilarion Puşcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. V. Bologa m. p.,
secretar II.

AUTORII „ENCICLOPEDIEI ROMÂNE".

Aguletti, Th. Av., profesor, Bucuresci, (Istoria Românilor).
Alimăneștianu, C., inginer de mine, Bucuresci, (Montanistică).
Antipa, Greg., Dr., director al museului de ist. nat. Bucuresci, (Zoologiă).
Arbure, Zamfir C., publicist, Bucuresci (Basarabia).
*** maior (Militaria).
Aurelian, P. S., Membru al Academiei Române, Bucuresci, (Econ. națion.).
Bacalbașa, Ioan C., publicist, Bucuresci, (Pressa rom.).
Bacheliu, L. bibl. reg., Bucuresci.
Babeș, Aureliu, Dr., profesor, Bucuresci (Chemiă).
Babeș, Victor, Dr., prof. univ., M. al Acad. Rom., Bucuresci, (Bacteriologiă).
Babeș, Vinc., Membru al Acad. Rom., Budapesta, (Istoriă, Archeologiă).
Balan Iosif, profesor, Caransebeș, (Economiă)
Balaș, Alex., (Lissa), magistru silv., Caransebeș, (Silvicultură).
Barcian, A. C., prof.-dir., Armăsesci-Urziceni, (Agricultură).
Bariţiu Ieron. G., funcț. de bancă, Brașov, (Ist. pop. romanice).
*** căpitan, (Militaria).
*** căpitan, (Militaria, Ist. veche).
Beu, Ilie, Dr., medic, Sibiiu, (Medicină).
Bogdan Ioan, prof. univers., Bucuresci, (Ist. literat. rom.).
Bogoevici, George, funcționar, Budapesta, (Fund. Gozsdu).
Bologa, Vasilie, Dr., profesor, Sibiiu, (Liter. română).
Borcia, Ermil, funcț. de bancă, Sibiiu, (Asigurări).
Borlan, Victor, profesor, Beiuș, (Zoologiă).
Boroș, Ioan, paroch, Zábrány, (Liturgică).
Bredicean, Coriolan, advocat, Lugoș, (Politică).
Broju Ioan, preot militar, Sibiiu, (Teologiă).
Bud, Tit, vicar, S. Șugatag (Maramurĕș).
Buzoian, George, profesor, Bucuresci, (Ist. popoar. vechi).
Bunea, Aug., Dr., asesor consist., Blașiu, (Ist. biser. gr. cat.).
Căile fer. rom., Direcțiunea, Bucuresci, (Căi ferate)
Ceontea, Teodor, profesor, Arad, (Cosmologiă).
Cerne, Titus, publicist, Iași, (Musică).
Chibici, Rêvneanu, A., advocat, Bucuresci, (Sc. iuridice).
Coman, George, Dr., prof. Bucuresci, (Geogr., limba germ.).
Cordonean, Const., M., redactor, Bucuresci, (Musică).
Cornoiu, I., Dr., Bucuresci (Biserica gr. or. rom.).
*** căpitan, (Militaria).
Cosma, Parteniu, dir. de bancă, Sibiiu, (Statutul organic).
Cosma, Aurel, Dr., advocat, Timișóra, (Sc. iuridice).
Costin, Ioan, redactor, Sibiiu, (Economiă).
Cristea, Elia, Dr., secret. archidiec. Sibiiu, (Filologiă).

Cuza, A. C., Iași, (Sc. politice).
Dăianu, Elie, Dr., profesor, Blaș, (Filologiă).
Dima, George, profesor, Sibiiu, (Musică).
Dobrin, George, Dr., advocat, Lugoș, (Sc. iuridice).
Dragalina, Patriciu, prof. dir., Caransebeș, (Ist. confin. militar).
Dumitrescu, C. C., prof. univ., Bucuresci, (Invěț. sup. în Rom.).
Esarcu, Const., ministru emerit., Bucuresci, (Ateneul rom.).
Farkas, Traian, I., profesor, Beiuș, (Ist. universală).
Felix, I., Dr., Membru al Acad. Rom., Bucuresci, (Higienă).
Florescu, Bonifaciu, profesor, Bucuresci, (Istoriă).
Filtsch, Eugen, Dr., preot, Bucuresci, (Protestanții în Rom.).
Filep, George, șeful atel. „Indép. Roum." Bucuresci, (Tipografia).
Frâncu, Amos, Dr., advocat, Sibiiu, (Dreptul criminal).
*** maior. (Militaria).
Ghețe, Ioan, profesor, Năseud, (Filologiă rom).
Goldiș, Iosif, vicar episcopesc Oradea-mare (Bis. gr. or.)
Grama, Alex., Dr., canonic, Blașiu, (Ist. bisericei gr. cat.)
Grigorescu, Elvîr. V., redactor, Bucuresci (Teatru).
Grigoroviță, Eman., Dr., prof., Bucuresci, (Rusia).
Grozescu, Vinc., protopop, Lugoș, (Ist. Banatului).
Hamzea, Aug., protosincel, dir. sem., Arad (Bis. gr. or).
Hango, Gavriil, preot, Sibiiu, (Liturgică).
Hazu, George, inginer, Iași, (Invěț. profesional în Rom.).
Hètrat D. O. Elena, Iași (Folklor).
Hosan, I., Dr., medic, Gräfenberg, (Hydrotherapiă).
Hossu, Vasile, Dr., Rector sem., Blaș (Filosofiă).
Iana, Aureliu, preot, Maidan, (Folkloristică).
*** locotenent-colonel, (Armata română).
Lahovary, G., secret. gen. al soc. geogr. r., Bucuresci, (Geografiă).
Leon, N., Dr., profesor univ., Bucuresci, (Zoologiă).
Liuba, Sofroniu, învěțător, Maidan, (Folkrolistică).
Maioresçu, Titu, L., Rect. Univ., M. al Acad. Rom. Bucuresci, (Ist. și literat.).
Meissner, Const. insp. gen. al învěț. pr., Bucuresci, (Pedagogiă).
Naior, G., Dr prof. Bucuresci, (Agricultură).
Maneguț, Nic., protopop, Mur. Oșorheiu, (Istoriă).
Maniu, Grig., Dr. advocat, Bucuresci, (Sc. iuridice).
Marcu Isidor, prof. Blaș, (Teologia mor. și pastor.).
Manolescu, N., Dr., prof. univ., Bucuresci, (Medicină).
Marienescu, At. M., Dr., M. al Acad. Rom., Orade, (Mitologiă, basme).
Mihu, Ioan, Dr., dir. de bancă, Orěștie, (Finanțe).
Moian, G., profesor, Bucuresci, (Lucrul manual).
Moisil, Iuliu, prof., T. Jiu, (Ist. natur.)
Moldovan, Ioan, M. canonic, M. al Acad. Rom., Blașiu, (Ist. Transilv.)
Moroian, George, Săcele, (Politică).
Moga, Ilie, prof., Sibiiu, (Ist. biblică).
Mrazec, Ludovic, prof. univ., Bucuresci, (Mineralogiă).
Mureșan, Iacob, prof. Blaș (Choreologiă).
Muzicescu, Gr., profesor, Iasi, (Musică).
Müller, Carol, librar editor, Bucuresci, (Librăriile rom.).
Nacian, I. I., profesor, Bucuresci, (Dobrogea, Statistică).
Nicoară, Vinc., prof., Fiume, (Rom. din Istria).
***, sublocotenent, (Militaria).
Ollănescu, Dim., C., M al Acad. Rom., Bucuresci, (Literat. rom.),

Onciul, D., profesor, M. cor. al Acad. Rom., Cernăuţi, (Istoriă).
Oprişa, Pavel, Dr., prof., Brad, (Geografiă).
Otescu, I., prof.-dir., Bucuresci, (Matematică).
Papp, George, profesor, Arad, (Lit. magh., Bihorul).
Petran, Ioan, profesor, Arad, (Filologiă rom.)
Pič, I. L., Dr., prof., univ., Praga, (Slavii).
Pletos, Greg., prof., Năsĕud, (Filosofiă, pedagogiă).
Pop, Alex., Dr., medic, Blaşiu, (Medicină).
Pop, Mih., Dr., medic, Gavoşdia, (Medicină).
Popazu, C., Dr., medic, Caransebeş, (Medicină).
Popp, George, dir. de finanţe, Nyiregyháza, (Finanţe).
Popescu, Aurel, de, mag. silv., Caransebeş, (Silvicultură).
Popovici, Ioan, prof., Sibiiu, M. al biroului, (Geografiă).
Popovici, Aurel, C., publicist, Bucuresci, (Sc. politice).
Popovici, George, Dr., protopop, Lugoş, (Teologiă).
Precup, G., profesor, Blaşiu, (Literatura rom.)
Preda, Ioan, advocat, Sibiiu, (Bis. gr. o·).
Prodan, I., prof. Blaş, (Gimnastică).
Puşcariu, Ioan, cav. de, septemvir i. p.. M. o. al Acad. rom., Bran, (Ist. Făgăr.).
Puşcariu, Ilarion, Dr., vicar archiep., Sibiiu, (Ist. biser. ort.).
Radu, Dem., Dr., preot, Bucuresci (Teologiă).
Raţiu, Dominic, funcţ. de bancă, Sibiiu, (Sc. comerciale).
Romniceanu, Dr., prof. univ., Bucuresci, (Medicină).
Roşca, Remus, Dr., dir. semin., Sibiiu, (Biser. gr. or.).
Rotariu, P., advocat, Timişóra, (Sc. iuridice).
Saftu, Vasile, Dr., prof. semin., Sibiiu, (Bis. gr. or).
Sbiera, I. G. Dr. profesor, M. al Acad. Rom., Cernăuţi (Bucovina).
Şepeţian L. adm. prot. Chisetĕu (Coruri de plugari).
Simonescu, Leont., secret. metrop., Sibiiu, (Asociaţiunea Transilv.).
Sircu, Pol., prof. univ., S. Petersburg, (Slavii meridionali).
Socaciu, Ioan, prof., Braşov, (Drept. cambial).
Socolescu, I., architect, Bucuresci, (Belearte).
Span, Petru, Dr., prof. sem., Sibiiu, (Bis. gr or.).
Speranţa, Th., D., M. cor. al Acad. Rom, Bucuresci, (Lit. rom.)
Stefan Dumitru, c. de advocat, Sibiiu, (Sc iuridice).
Stoica, Simeon, medic, Abrud, (Higienă).
Strajan, M., Dr., profesor, Craiova, (Literatura rom.).
Stroia, Ioan, Dr., prof. semin., Sibiiu, (Bis. gr. or.)
Şuluţiu, Aureliu, Dr, prof., Ploiesci. (Literatura franc)
Şuluţiu, Flavius, dir. domenial, Vidrascu, (Economiă).
Şuluţiu, Iosif, cons. de trib. în pens., Sibiiu, (Istoriă, vênat.).
Szmigelschi, Victor, Dr., prof., Blaşiu, (Biblia şi Archeol. bibl.).
† Tanco, Ioan, prof, Năsĕud, (Ist. popoarelor vechi).
Tanco, Paul, Dr., prof, Năsĕud, (Matematică).
Teclu, N., prof. univ., M. al Acad. Rom., Viena, (Chemiă).
Tilea, Onoriu, inginer, Sibiiu, (Catastru. Comasări).
Tocilescu, Gr. G, prof. univ., M. al Acad. Rom, Bucuresci, (Ist., Archeol.).
Togan, Nicolau, preot, Sibiiu, (Teologiă).
Traila, Ilie, advocat, Oraviţa, (Etnogr. Banatului).
Trif, Gavriil, profesor, M. Teresiopole (Fisică).
Tuor, Alphons, profesor, Coire, (Rhaeto-Romanii).
Turcu, Ioan, protonotar com., Făgăraş, (Administr. în Ung.).
Urseanu, Valerian, prof. univ., Bucuresci, (Sc. politice).

Velovan, Stefan, prof., M. c. al Acad. Rom., Câmpulung, (Pedagogiă).
Viciu, Emiliu, profesor, Blaşiu, (Fisică).
Vlad, R., Victor, Lugoş, (Marina).
Vlaicu, Arseniu, profesor, Braşov, (Sc. comerciale).
Vlădescu, prof. univ., Iaşi, (Botanică).
Voileanu, Mateiu, asesor cons., Sibiiu, (Invěţ. conf. rom. şi Africa).
Vuia, George, Dr., medic, Arad, (Balneologiă, medicină).
Vulcan, Iosif, M. al Acad. Rom., Orade, (Liter. rom).
Weigand, Gust., Dr., prof. univ. Lipsca, (Limba rom., Macedo-Rom.).

PROCES VERBAL

din şedinţa comitetului „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român" ţinută în Sibiiu la 2 Ianuariu 1896.

Preşedinte: Dr. Ilarion Puşcariu, v.-preş. Asociaţiunii.

Membrii presenţi: Z. Boiu, Dr. A. Brote, P. Cosma, Dr. C. Diaconovich, I. Papiu, L. Simonescu, I. St. Şuluţiu şi O. Tilea.

Secretar: Dr. V. Bologa.

1./479 — 1895.

Direcţiunea *despărţěmêntului din Blaşiu* aşterne cu datul 10 Octobre 1895, Nr. 19, protocolul şedinţei comitetului dela 6 Octobre 1895, din al cărui cuprins se constată următórele:

1. se urgiază trimiterea *diplomelor* pentru membrii cei noi ai Asociaţiunii;

2. se cere ca sĕ se *dismembreze* dela despărţĕmêntul Blaşiului *comunele aparţinătóre cercului pretorial al Mureş-Uiuórei*, afară de Alecuş şi Turdaş, şi sĕ se încorporeze la despărţĕmintele mărginaşe Dicio-Sân-Martin sau Ludoş, şi în schimb sĕ se adaugă la despărţĕmêntul Blaşiului comunele de dincóce de Mureş până la Aiud, cari aparţin cercului pretorial al Ciumbrudului şi anume: Băgău, Asinip, Hopârta, Ciuguzel, Ciumbrud, Sân-Craiu, Uifalău, Tâmpăhaza, Liorinţ, Odverem, Ocnişóra, Meşcreac, Beldiu, Peţelca şi Căpud;

3. s'au făcut diposiţii pentru-ca sĕ se înfiinţeze pe teritorul despărţĕmêntului *11 agenturi comunale* cu mai multe filii şi s'au numit delegaţi din centru ca sĕ iese în faţa locului şi sĕ stăruiască pentru activarea agenturilor;

4. s'a decis sĕ se cumpere mai multe *cărţi pentru popor*, prin cari sĕ se pună basă bibliotecelor poporale cu ocasiunea activării agenturilor comunale;

5. s'a aprobat computul final despre *venitele şi spesele* împreunate cu serbările *adunării generale* a Asociaţiunii, ţinute în Blaşiu la 27—28. August 1895, şi anume:

a) întrate 1423 fl. 70 cr.;

b) ieşite 1057 fl. 62 cr. şi s'a decis totodată, ca suma de 100 fl., ce a resultat drept venit în favorul despărţĕmêntului — după achitarea conturilor presentate ulterior — sĕ se predee dlui Iacob Mureşianu, profesor de musică, întru acoperirea speselor avute cu aranjarea concertului;

6. comitetul despărţĕmêntului, la *propunerea dlui* Dr. Victor *Szmigelski*, „esprimă profunda sa indignare, faţă de vederile strimte observate la comitetul central cu ocasiunea alegerii de profesor la scóla Asociaţiunii, şi încă cu atât mai mult, cu cât prin alegerea efeptuită, a ieşit din nou la ivélă faptul, că membrii comitetului central au fost conduşi şi de astă-dată de confesionalismul, care s'a dovedit totdeuna stricăcios scopurilor Asociaţiunii".

Protocolul se ia spre scire pe lângă următórele:

ad p. 1. se constată, că diplomele s'au espedat la 14 Novembre 1895, sub Nr. 379;

ad p. 2. propunerea de a se anecta unele comune dela despărţĕmêntul Blaşiului la despărţĕmintele vecinaşe, se ţine deocamdată în evidenţă, deóre-ce şi în alte părţi s'a ivit necesitatea pentru anumite schimbări în arondarea despărţĕmintelor, în urma căreia, după aprobarea statutelor celor noue, va fi neapĕrată o revisiune generală a arondării despărţĕmintelor;

ad p. 3, 4, şi 5, spre scire;

ad p. 6. observându-se, că comitetul despărţĕmêntului nu'şi cunósce sfera de activitate şi'şi arógă un drept, ce nu'i compete: dreptul de a se face judecător peste comitetul central şi conclusele acestuia, apoi de a'şi esprima complăcerea sau „indignarea" asupra lor; — comitetul central îndrumă comitetul despărţĕmêntului, ca pe viitor sĕ observe dispoşiţiunile statutului şi sĕ evite discusiuni, ce nu cad în competinţa sa.

2./523 — 1895.

Lazar *Muntean* din Turnişor, cere cu datul 10 Novembre 1895, sĕ fie *dispensate de didactru* pro 1895/6, ficele sale Elena şi Elisaveta, eleve esterne în clasa II-a la scóla civilă de fete a Asociaţiunii.

Nefiind înstruită cererea cu nici o dovadă, nu se póte lua în considerare.

3./531 — 1895.

Fruntaşii poporului român din *Sintu* comitatul Turda-Arieş, cer cu datul 12 Novembre 1895, un *ajutoriu* în bani pentru ridicarea unei scóle parochiale, în care scop au făcut o repartiţiă şi în comună.

Neavênd Asociaţiunea fonduri cu acésta menire, cererea nu se póte încuviinţa.

4./539 — 1895.

Domnul Stefan Câmpian, protopop şi directorul despărţĕmêntului din ***Elisabetopole,*** arată cu datul 29 Novembre 1895, *imposibilitatea de a activa acel despărţĕmênt*, — în care scop a primit autorisare dela comitetul central în 1890 sub Nr. 245, — în deosebi acum, după-ce Sighişóra cu cercul seu s'a constituit în despărţĕmênt de sine stătător şi nu mai aparţine despărţĕmêntului Elisabetopole şi arată mai departe, că nici pe viitor nu va fi posibilă activarea pe lângă actuala impărţire a comunelor, din motive topografice şi din lipsa de inteligenţă.

Din acest incident propune: sĕ se privéscă acel despărţĕmênt desfiinţat şi comunele: Boiul mare şi mic, Ciucmandru, Hetur, Nadoşul săsesc, Şardu, Giacul român, din comitatul Târnavei mici, dimpreună cu comunele: Holdvilag, Crişu şi Valchidu din comitatul Târnavei mari, sĕ se alăture la despărţĕmêntul Sighişórei: iar comunele: Elisabetopole, Hundorf, Sântióna, Coroiu, Vamoş-Odorheiu, Şoimuşul român, Laslăul român, Gogan, Gogan-Varolea, Ernea săsască, Giacoş şi Şmig, sĕ se alăture la despărţĕmêntul Mediaşului.

În fine cere sĕ se iee spre scire resignarea sa dela postul de director al despărţĕmêntului, promiţênd a conlucra şi mai departe la promovarea scopurilor culturale ale Asociaţiunii.

Se ţine în evidenţă pănă după aprobarea statutelor celor nóue.

5./549 — 1895.

Direcţiunea ***despărţĕmêntului din Blaşiu*** aşterne cu datul 4 Decembre 1895, Nr. 43, protocolul şedinţei comitetului dela 1 Decembre 1895, din care se constată următórele:

1. s'au procurat câte 32 *cărţi poporale* de cuprins diferit, drept donaţiune pentru fie-care agentură comunală, spre a se pune basă bibliotecelor poporale şi s'au distribuit delegaţilor esmişi pentru înfiinţarea celor 11 agenturi proiectate pe teritorul despărţĕmêntului;

2. s'au luat dispositii pentru pregătirea unui *statut*, referitor la folosirea *bibliotecelor poporale*;

3. s'a luat spre scire hârtia comitetului central Nr. 261 — 1895, prin care s'a *aprobat protocolul adunării generale* a despărţĕmêntului, ţinută în Cergăul mic la 14 Iuliu 1895, şi s'a cerut înaintarea budgetului, în sen-

sul §. 17, 18 și 20 din Regulament, cu privire la suma de 538 fl. ce a rămas la acel dat în cassa despărțământului și s'a constatat în nexul provocatei hârtii, că suma de sub întrebare „nu e un fond al despărțământului, ci sunt parte taxe, parte sume dăruite spre acoperirea cheltuelilor adunării generale," ce s'a ținut în Blașiu la 27—28 August 1895.

Protocolul să ia spre scire cu adausul: referitor la suma de 538 fl., direcțiunea să dee deslușiri detaiate, cât au fost taxe și cât donațiuni și când s'au transpus taxele la cassa centrală.

6./550 — 1895.

Presidiul Magistratului orășenesc din Sibiiu comunică cu datul 29 Novembre 1895, Nr. 132, scripta comitelui suprem din Sibiiu, dto 25 Novembre 1895, Nr. 907, prin care ni-se aduce la cunoscință, că înaltul ministeriu de interne a *aprobat* sub Nr. 95136 — 1895, conform §. 11 din statute, *alegerea dlor; I. M. Moldovan,* vicariu general în Blașiu, *de președinte* și Dr. *Ilarion Pușcariu,* vicariu archiepiscopesc în Sibiiu, de *vice-președinte* al Asociațiunii, săvârșită în adunarea generală ținută la Blașiu în 28 August 1895.

Spre scire.

7./551 — 1895.

Domnul Nicolau Ivan, protopop și secretarul *despărțământului din Albalulia,* transpune cu datul 11 Decembre 1895, fl. 147, *taxe de membrii* pro 1894—1895, pelângă observarea, că conspectul membrilor, cari au solvit și protocolul adunării generale din 1895, urmézá.

Suma fl. 147, taxe de membrii, s'a primit și se aștéptă trimiterea conspectului dimpreună cu protocolul adunării generale.

8./553 — 1895.

Domnul Andreiu Cosma, advocat în Șimleul-Silvaniei, ca representant al Asociațiunii în pertractarea *lăsământului George Filepp* respundând cu datul 9 Decembre 1895, la hârtia acestui comitet din 14 Novembre 1895, comunică părerea sa relativ la cererea vĕduvei soție a fericitului G. Filepp, de a se face pașii necesari la institutul „Silvania" ca să e asigneze dînsei interesele pro 1895 după capitalul de fl. 20,000, testat Asociațiunii de fericitul ei soț, în sensul testamentului, și anume opinézá: că cererea de sub întrebare nu se póte resolvi în merit, decât numai după finalisarea pertractării lăsământului, deóre-ce până la urmarea aceleia Asociațiunea nu póte dispune de fundațiune nici de interesele ei.

Servesce spre scire și se decide a se încunoscința petenta în sensul acesta.

9./559 — 1895.

Redacția și administrația dela *„Unirea“* din Blașiu, cu datul 6 Decembre 1895, așterne pentru achitare 5 conturi, în suma totală de fl. 20.83, pentru *publicațiuni* dela Asociațiune, concurse pentru stipendii, ș. a.

Fiindcă publicarea în alte foi s'a făcut gratuit pelângă rebonificarea numai a timbrelor de publicațiune, se recércă editura numitei foi a face Asociațiunii asemenea favor.

10./563 — 1895.

Domnul Dr. Vasile Preda, advocat în Câmpeni, comunică cu datul 20 Decembre 1895, că în urma însărcinării primite dela acest comitet sub Nr. 278—1894, a dat în arêndă *casa* remasă dela fericitul *Avram Iancu,* dlui Iosif Gomboș, proprietar în Vidra de sus, pe timp de șese ani, anume din 1 Ianuarie 1895 până în 31 Decembre 1900, pelângă arêndă anuală de fl. 30, solviți anticipative, care sumă pro 1895 s'a espedat aici cu acest raport. Contractul încheiat se află la perceptoratul regesc din Turda pentru clausulare, de unde, după primire, se va înainta aici.

Comunică totodată părerea d-sale privitor la vinderea realităților din remasul fericitului Iancu, că pentru anul acesta n'ar fi avantagiósă pentru Asociațiune, deóre-ce prețul articolilor de economie, după care poporațiunea nóstră din acel ținut agonisesce avutul seu, este fórte redus încât nici un prospect de concurență nu este pentru licitație. Dacă însă s'ar stărui totuși pentru vinderea realităților, cere să i-se trimită datele din foile funduare și condițiile de vêndare.

Arendarea casei fericitului Avram Iancu, conform însărcinării primite de aici, se ia spre scire, contractul din cestiune se va aproba dupa primire; suma fl. 30, chiriă pro 1895, s'a primit.

Relativ la vinderea realităților se acceptă propunerea dlui Dr. V. Preda, așteptând un timp mai favorabil.

11./564 — 1895.

Direcțiunea *despărțemêntului din Orêștiă* așterne cu datul 21 Decembre 1895, protocolul adunării generale ținute în comuna Șibot la 27 Octobre 1895, cu 238 fl. taxe de membrii.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a cetit o *disertațiune* „Despre pomologie“ de I. Fleșer, învețător în Romos și a dóua „Despre Romani și Români, însușirile și moravurile acelora“ de N. Mihăilă, învețător în Romoșel;

2. s'au distribuit la poporul adunat 115 *cărți poporale* de conținut instructiv, despre diferiții rami de agronomie, enarări și povești, apoi Higiena

copilului și s'a constatat un viu interes din partea poporului față de aceste cărți și buna impresiune, ce a produs distribuirea gratuită;

3. *raportul general* despre activitatea comitetului, aclus la protocol, și *raţiociniul* pe anul trecut de gestiune, s'au revědut și aprobat pelângă următórele:

a) „adunarea generală cu bucurie ia la cunoscință *avéntul* cultural și financiar al despărțěmêntului, esprimat în raportul general pe anul 1894/5, care raport, fiind de importanță, e ase da publicității;

b) „adunarea generală cu bucurie și laudă ia act despre activitatea desvoltată de *agenturile comunale* din Șibot, Căstău, Romos și Romoșel, așteptând totodată, că agenturile din celelalte comune încă vor lucra cu asemenea spor în viitor;

c) „adunarea generală esprimă *mulțămită protocolară* directorului seu Dr. *I. Mihu* și comitetului întreg pentru înțelépta conducere, lucrare zelósă și rodnicul spor, dovedit pe terenele resolvării problemelor măreţe ale despărțěmêntului Asociațiunii, pe basa cărora;

d) „adunarea generală dă *absolutoriul* cerut comitetului întreg și cassarului seu A. P. Bărcian;

4. s'au înscris următorii *membrii noi:*

a) pe viéță: *Iosif Indrieș*, plugar în Băcăinți, solvind 101 fl.;

b) ordinari cu taxă anuală: *Nicolae Miclea*, plugar în Șibot; *George Bogdănescu*, plugar în Romos; *Nicolae Olariu*, proprietar în Cujir; *Constantin Olariu*, proprietar în Cujir; *George Viorel*, plugar în Șibot; *Nicolae Popovici*, preot în Cibu și *Toma Miclea*, plugar în Șibot, solvind câte 5 fl. taxa pro 1895, și câte 1 fl. pentru diplomă, suma: fl. 42;

c) s'au incassat dela 13 *membrii ordinari vechi* taxa pro 1895, parte și pro 1893 și 1894, în sumă: fl. 95;

d) s'au incassat dela *membrii ajutători:* fl. 104.34;

Suma totală a incassărilor: fl. 342.34, din care fl. 238 s'au transpus la cassa centrală, iar restul de fl. 104.34, s'au reținut pentru trebuințele despărțěmêntului;

5. pentru adunarea generală a Asociațiunii din 1896, ce se va ținé în Lugoș, s'au ales *delegați* d-nii: Dr. I. Mihu, Dr. St. Erdelyi, Dr. A. Muntean, Dr. S. Moldovan și A. P. Bărcian;

6. proxima adunare generală a despărțěmêntului s'a decis sě se țină, la învitarea comunei, în Cujir.

Protocolul servesce spre scire cu aprobare; membrii noi inscrişi, anume:

a) Iosif Indrieș, plugar în Băcăinți, se declară membru pe viéță al Asociațiunii;

b) N. Miclea, G. Bogdănescu, N. Olariu, Const. Olariu, G. Viorel, N. Popovici și *Toma Miclea*, se declară membrii

ordinari ai Asociațiunii și se provĕd cu document de legitimare; suma fl. 238, taxe de membrii, s'a primit, iar reținerea sumei fl. 104.34, pentru trebuințele despărțĕmêntului, se încuviințézĕ, raportul general despre activitatea despărțĕmêntului pro 1894/5, se transpune la redacțiunea organului Asociațiunii pentru publicare.

12./565 — 1895.

Tipografia archidiecesană așterne cu datul 21 Decembre 1895, *contul* despre fl. 74.95, *pentru tipăriturile* efeptuite pe adunarea generală din 1895.

Se transpune oficiului de cassă spre achitare.

13./566 — 1895.

Casina română din Lipova cere în dar cu datul 10 Decembre 1895, eventuale *opuri disponibile* în acel scop din biblioteca Asociațiunii.

Nefiind asemenea opuri disponibile cererii nu se póte satisface.

14./568 — 1895.

Dómna Zinca Roman din Făgăraș trimite cu datul 26 Decembre 1895, fl. 120, pentru cele dóue stipendii à 60 fl. din *fundațiunea* fericitului seu soț *Ioan Roman,* pe anul scolar 1896/7.

Spre scire cu mulțămită.

15./573 — 1895.

Tipografia archidiecesană din loc așterne cu datul 19 Decembre 1895, *contul* despre 338 fl. 77 cr. pentru tiparul, broșarea și espedarea *foii Asociațiunii* pe ultimul pătrar din 1895.

Se predă oficiului de cassă spre achitare.

16./574 — 1895.

Domnul Gustav Maetz, architect în Sibiiu, așterne cu datul 5 Decembre 1895, contul despre 70 fl. 34 cr. pentru *delăturarea unui zid* dintre dóue clase de la edificiul scólei Asociațiunii și reparaturile împreunate cu acel lucru.

Se predă oficiului de cassă spre achitare.

17./2 — 1896.

Direcțiunea *scólei civile de fete* a Asociațiunii așterne cu datul 1 Ianuarie 1896, Nr. 130 — 1895, protocolul conferenței *corpului didactic* dela 25 Decembre 1895.

Se ia spre scire.

18./3.

Aceeași direcțiune înaintézá cu datul 1 Ianuariu a. c. Nr. 129—1895, cererea dómnei Leontina *Gaiția*, véduvă soție de notar din Timișóra, pentru-ca sĕ fie *dispensată* fica sa Aurora, elevă internă înscrisă în cursul complementar la 23 Decembre 1895, *dela solvirea taxei de intreținere* din 1 Septembre pănă în 23 Decembre 1895, în care timp n'a fost în internat și sĕ i-se concédă a solví taxa de intreținere numai dela ḑiua întrării (23 Decembre 1895) în internat, pănă la finea anului scolar curent.

Deóre-ce didactrul și taxa de intreținere sunt taxe anuale, cererii nu se póte satisface.

19./4.

Directorul scólei civile de fete a Asociațiunii, *Dr. Vasile Bologa,* cu provocare la conclusul de sub Nr. 147 din protocolul comitetului Asociațiunii de la 22 August 1895, arată, că în urma acusei sale, făcute imediat după atăcarea pe stradă din partea lui Alexandru Bohatiel, a primit și satisfacție judecătorésca, fiind acusatul condamnat în 16 Decembre 1895, prin judecătoria regéscă cercuală din Sibiiu, la amendă în bani eventual închisóre.

Spre scire.

20./5.

Domnii Tit Hatieg și Dr. Livius Marcu, advocați în *Lugoș,* comunică cu datul 15 Decembre 1895, că inteligența nóstră din Lugoș a luat cu viuă plăcere la cunoscință hotărîrea adunării generale a Asociațiunii din 1895, de a ținé *proxima sa adunare generală* din 1896 în Lugoș și notifică, că propunerile privitóre la fixarea terminului le vor comunica la timpul seu.

Spre scire.

21./10.

Domnul Zacharia *Boiu,* asesor consistorial, raportéză cu datul 1 Ianuarie a. c., că a predat cu finea anului 1895, *agendele redacțiunii* succesorului seu în postul de prim-secretar al Asociațiunii, dlui Dr. C. *Diaconovich* și așterne inventarul scriptelor întrate la redacțiune în anii 1892—1895, subscris de ambii, pelângă observarea, că foile periodice întrate în acel restimp, le-a transpus direct la biblioteca Asociațiunii.

Spre scire.

22./528 — 1895.

Domnul Dr. C. Diaconovich, prim-secretarul Asociațiunii, însărcinat prin conclusul Nr. 172, din 3 Octobre 1895, cu studiarea *propunerii d-lor*

G. Bogdan Duică și consoții, în sensul căreia „Secretarul I al Asociațiunii face în fie-care an câte un raport general despre literatura română produsă pe teritorul Ungariei", care să se cetéscă în adunarea generală, să se desbată și tipăréscă, apoi „Asociațiunea să se pronunțe definitiv și asupra chestiei: care a fost în anul, asupra căruia raportéză, cea mai bună operă tipărită românéscă și — acestei opere adunarea generală îi conferă un premiu de cel puțin 300 fl. v. a.", — presentă cu datul 8 Novembre 1895, relativ la acésta propunere raportul seu, și comitetul decide:

Considerând, că realisarea propunerii d-nilor G. Bogdan Duică și soții, astfel cum au formulat'o dînșii, este de o parte impracticabilă mai ales din motivul, că adunarea generală nu dispune de timp suficient pentru o temeinică apreciare și discutare a opurilor literare apărute în decursul unui an, iar de altă parte considerând, că premiarea de scrieri literare contemplată în acea propunere, nu ar contribuí la sporirea producțiunii *nóue* literare, propunerea din cestiune nu se acceptă. Pentru a ajunge însă scopul principial, a cărui realisare s'a intenționat de propunётori, se însărcinéză secretarul I să elaboreze pentru fiecare adunare generală un raport detaiat despre întréga producțiune literară a anului espirat, care se va alătura ca aclus la raportul general și se va cetí în adunarea generală. Deodată cu acest raport secretarul I are să înainteze comitetului și o propunere motivată cu privire la activitatea literară, ce ar avé să desvólte Asociațiunea în anul viitor, atât prin escrierea de premii cât și prin publicațiuni proprii, pe basa căreia comitetul să'și pótă înainta moțiunile sale cătră adunarea generală.

23./7 — 1896.

Se presentă actul, dto 1 Ianuariu 1896, despre ***scontrarea cassei Asociațiunii,*** săvîrșită la acel dat de vice-președintele Asociațiunii Dr. Ilarion Pușcariu, însoțit de membrul comitetului Onoriu Tilea, și se constată, că starea aceleia e în deplină consonanță cu cărțile cassei, de asemenea efectele fondurilor Asociațiunii consună cu scontrul efectelor purtat în deplină regulă.

Spre scire.

24./6.

Oficiul de cassă al Asociaţiunii aşterne cu datul 31 Decembre 1895, raportul seu despre *operaţiunile cassei* Asociaţiunii în cuartul al IV-lea din 1895.

Spre scire.

25./9.

Acelaş oficiu presentă cu datul 31 Decembre 1895, *consemnarea taxelor de membri* ai Asociaţiunii, întrate la cassa centrală în cuartalul IV din 1895.

Spre scire, avênd a se preda consemnarea redacţiunii, pentru publicare.

26./8.

Acelaş oficiu presentă cu datul 31 Decembre 1895 raţiociniul despre *ajutórele* primite pentru *învĕţăceii meseriaşi* pro 1895.

Aflându-se în deplină regulă, se apróbă.

27.

Verificarea acestui proces verbal

Sĕ încredinţézĕ d-nilor: Dr. C. Diaconovich, L. Simonescu şi I. St. Şuluţiu.

Şedinţa se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Puşcariu** m. p., vice-preşedinte.

Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 7 Ianuariu 1896.

I. St. Şuluţiu m. p. **L. Simonescu** m. p. Dr. **C. Diaconovich** m. p.

Rectificare. În protocolul şedinţei comitetului Asociaţiunii dela 5 Decembre 1895, publicat în numĕrul precedent al foii nóstre, la nr. 210, pag. 439, din eróre de tipar s'a emis numele Dlui *Cornel Aiser* dintre membrii noului comitet ales pentru despărţĕmêntul Sibiiului pe periodul 1896—1898, — ceea-ce ţinem de datorie a rectifica.

Direcţiunea desp.

Redactor: **C. Diaconovich.** Tipariul Tipografiei archidiecesane.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 23 Ianuariu 1896.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. Asociațiunii.

Membrii presenți: Z. Boiu, P. Cosma, Dr. C. Diaconovich, I. Papiu, L. Simonescu, O. Tilea și N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. V. Bologa.

28./33.

Direcțiunea școlei civile de fete a Asociațiunii așterne *cererea d-șórei Aglaida Bacilla*, învețătóre pentru lucru de mână, desemn și caligrafiă dto 21 Ianuarie 1896, pentru-ca să fie dispensată cu finea lui Ianuarie a. c. dela postul seu, din motivul, că ministeriul comun ces. și reg. de rĕsboiu i-a oferit un post la școla militară de fete din Oedenburg (Sopron) și cause familiare o silesc sĕ'l priméscă.

Înaintéză totodată protocolul conferinței corpului didactic, ținută la 22 Ianuarie c. din incidentul abdicerii domnișórei Aglaida Bacilla, cu informațiuni privitóre la suplinirea postului.

Domnișóra Aglaida Bacilla, în considerarea motivelor aduse, se dispenséză dela postul seu cu finea lui Ianuarie a. c., iar pentru suplinirea postului devenit vacant se acceptă ofertul domnișórei Maria Cioban, învețătóre cualificată pentru școlele civile, ca fostă concurentă la acest post, și se institue în mod provisoriu, dacă póte sĕ ocupe postul cu 1 Februarie a c. n., la cas contrar se autoriséză direcțiunea școlară sĕ îngrijéscă de suplinire prin o putere corespundĕtóre, ca sĕ nu sufere învĕțămêntul, și sĕ raporteze ulterior despre cele efeptuite.

29.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințéză dlor: Z. Boiu, I. Papiu și O. Tilea.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Pușcariu** m. p., vice-președinte.

Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 7 Ianuariu 1896.

Z. Boiu m. p. **I. Papiu** m. p. **O. Tilea** m. p.

PROCES VERBAL

din şedinţa comitetului „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român", ţinută în Sibiiu la 6 Februarie 1896.

Preşedinte: I. M. Moldovan, preşedintele Asociaţiunii.

Membrii presenţi: Dr. Ilarion Puşcariu, vice-preşedintele Asociaţiunii, Z. Boiu, Dr. A. Brote, P. Cosma, Dr. C. Diaconovich, Dr. A. Frâncu, I. Papiu, L. Simonescu, I. St. Şuluţiu şi N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. V. Bologa.

30./71.

Preşedintele presentă învitarea primită dela dl Dr. Stefan Gidófalvy, notar public în Cluş, dto 16 Ianuarie 1896, ca să represente Asociaţiunea la *pertractarea lăsământului Oltean,* pe 28 Februariu a. c.

Se ia spre scire şi se transpune dlui Dr. Aurel Isac, advocat în Cluş, plenipotenţiat al Asociaţiunii, ca să represente Asociaţiunea în causa numită.

31./558—1895.

Direcţiunea *despărţământului din Mureş-Oşorheiu,* cu provocare la conclusul acestui comitet dela 14 Novembre 1895, Nr. prot. 186, înaintéză cu datul 13 Decembre 1895, lămuririle cerute privitor la mancităţile protocolului adunării generale a despărţământului din 1 August 1895 şi cu privire la unele erogate nejustificate. Se constată însă insuficienţa lămuririlor şi se decide

Protocolul se restitue de nou direcţiunii, ca să-'l întregéscă cu punctul referitor la demisiunea dlui N. Maneguţ de membru în comitetul despărţământului şi înlocuirea sa prin alegerea dlui George Borda, şi verificat să-'l înainteze aici.

Pentru viitor direcţiunea se însărcinéză:

1. să înainteze protocólele încheiate în regulă, subscrise de preşedinte, secretar şi verificate;

2. să înainteze budget în fie-care an despre percepţiunile şi erogaţiunile despărţământului, pentru aprobare în sensul regulamentului;

3. să aducă la cunoscinţa adunării generale a despărţământului, că delegaţilor pentru adunarea ge-

nerală a Asociațiunii, nu li-se cuvine pausal din venitele despărțĕmêntului, ci se recomandă — în spiritul conclusului adunării generale din 1891, când s'a stabilit modalitatea representării despărțĕmintelor — sĕ aducă din marinimiă acest sacrificiu pentru Asociațiune acei membrii, cari se angajézĕ la onorifica misiune de delegați.

32./569—1895.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Bran,* așterne cu datul 25 Decembre 1895, Nr. 40, protocolul adunării generale ținute în comuna Tohanul vechiu la 3 Novembre 1895, dimpreună cu 223 fl. 77 cr. taxe de membrii.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a constatat starea cassei despărțĕmêntului la acel dat, și anume

a) în numĕrar	fl.	12.21
b) depuși la „Albina“ .	„	245.21
Suma .	„	257.42;

2. s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa din anul precedent;

3. s'a aprobat rațiociniul despărtĕmêntului pro 1895, și s'a votat următorul budget pro 1896:

a) Venite:

1.	bani elocați la „Albina“ . . .	245 fl.	21 cr.
2.	interese din 30 Iunie 1895 . .	10 „	— „
3.	saldul cassei	12 „	21 „
4.	taxe ajutătóre	20 „	— „
	Suma . .	277 fl.	42 cr,

b) Spese:

1.	spese de achitat din 1895 . . .	10 fl.	65 cr.
2.	spese estraordinare	50 „	— „
3.	spese de birou pro 1896 . . .	10 „	— „
4.	premiile aprobate pentru exposiție, dar' neîmpărțite încă . . .	85 „	— „
	Suma . .	155 fl.	65 cr.

4. adunarea generală a esprimat condolența sa pentru perderea membrilor: Stanciu Garoiu, reposat la 3 Septembre și Ioan Rațiu la 13 Octobre 1885;

5. s'a cetit disertațiunea d-nului George Thomas: Despre indiferentism;

6. s'a încassat taxa dela 16 membrii vechi ordinari pro 1895, 80 fl.;

s'au înscris membrii noi dnii George Babeș, preot în Sohodol; Leontin Pușcariu, preot în Sohodol; George Enescu, preot în Moeciul inferior; Beniamin Clococean, comerciant în Tohanul vechiu; Nicolae Pop sen., proprietar în Tohanul vechiu; Avisalon Strêmtu,

proprietar în Tohanul vechiu; George Cârlan, notar în Tohanul vechiu și au solvit câte 5 fl., taxa pro 1895 și câte 1 fl. pentru diplomă, suma 42 fl.;

s'au încassat dela 15 membrii ajutători: 15 fl. 50 cr. și s'au reținut la cassa despărțământului dimpreună cu 155 fl. 65 cr., conform budgetului, total 171 fl. 15 cr, iar taxele de membrii ordinari cu 101 fl. 77 cr. din cassa despărțământului, adecă 223 fl. 77 cr. s'au transpus la cassa centrală;

7. s'a lăsat în voia membrilor a representa despărțământul la adunarea generală din 1896;

8. s'au ales doi membrii suplenți în comitet, anume dnii: Moise Micu, preot în Poiana Mărului și George Babeș, preot în Sohodol;

9. la propunerea preotului George Thomas, adunarea generală a luat conclusul: fie-care român, care locuesce pe teritorul acelui despărțământ se privesce de membru al Asociațiunii și este dator a plăti anual o taxă de 1—10 cr. în cassa despărțământului, care conclus se va pune în praxă încă în anul 1896, însărcinându-se comitetul cu esecutarea;

10. s'a decis să se țină proxima adunare generală în Bran, pelângă aranjarea exposiției dispuse și împărțirea premiilor statorite, încredințându-se comitetului fixarea timpului;

11. s'a autorisat comitetul a decide: când și cât ajutor să dee tinerilor învățăcei meseriași: Nicolae Aron Gabor și Iosif Danilă Gabor, din Tohanul vechiu.

Protocolul se ia spre scire cu aprobare, pe lângă următórele:

a) suma 223 fl. 77 cr., taxe de membri ș. a. s'a primit;

b) membrii noi înscrișî, anume dnii: G. Babeș, L. Pușcariu, G. Enescu, B. Clococean, N. Pop, A. Strîmtu și G. Cârlan, se declară membri ordinari ai Asociațiunii și se provĕd cu document de legitimare;

c) ad punct 7) comitetul să îngrijéscă, ca să fie representat despărțământul prin doi delegați la adunarea generală din 1896 și să încunosciințeze despre acésta comitetul central la timpul seu;

a) ad punct 9) cu privire la primirea membrilor ajutători ai Asociațiunii să se observe prescrisele regulamentului.

33./20.

Domnul Dr. Aurel Brote, director de bancă în Sibiiu, transpune pentru biblioteca Asociațiunii, cu datul 7 Ianuarie a. c., un esemplar din cartea *„Însoțirile de credit de I. W. Raiffeisen“* tradusă în românesce de d-sa.

Spre scire cu mulțămită.

34./24.

Domnul Gavriil Hango, econom seminarial în Sibiiu, abdice din 12 Ianuarie a. c. dela ***postul de cancelist*** al Asociațiunii și cere atestat de serviciu pe timpul funcțiunii sale la Asociațiune.

Se ia spre scire și se încredințéză presidiului estradarea atestatului.

35./85.

În legătură cu punctul precedent presidiul aduce la cunoscința comitetului, că în ***postul de cancelist*** al Asociațiunii a numit în mod provisoriu pe dl Ioan Popovici, învețător la școla de fete a Asociațiunii.

Se ia spre scire.

36./28.

Secretarul II. raportéză, că la ***concursul*** de 100 fl. pentru un tinér din Munții-Apuseni, ca sĕ urmeze cursul la vre-o *școlă de sculptură în pétră sau lemn*, publicat sub Nr. 438, cu terminul până la 30 Decembre 1895, n'a întrat decât o singură petițiune dela dl Simion Trifu, pretor în pensiune în Almașul mare, pentru fiiul seu Jenő, care urméză cursul amintit la școla de stat din Zlatna; se constată însă, că și acesta și-a retras concursul cu datul 10 Ianuarie a. c., deóre-ce fiiul seu a obținut dela stat un asemenea stipendiu.

Retragerea concursului dlui Simion Trifu se ia spre scire; pentru conferirea stipendiului de 100 fl. cu începutul anului școlar viitor, se decide a se escrie concurs nou.

37./35.

Dl Teodor Făgăraș, proprietar în Hațeg, în 23 Ianuarie a. c. s'a inscris ***membru nou*** al Asociațiunii și a solvit 5 fl. taxa pro 1896 și 1 fl. pentru diplomă.

Se ia spre scire, se declară membru ordinar al Asociațiunii și se provede cu document de legitimare.

38./42.

Dl Vasiliu Pătcaș, preot în Hotoan, trimite ***pentru Muzeul Asociațiunii,*** pe lângă unele informațiuni, sigilul cu inscripția: „Sig. Sacerdotale *Ioannis Gall.* 1839“, ajuns la d-sa dela fericitul Ioan Gallian, preot în Tășnad-Sărvad, întemeietorul fundațiunii cu acest nume la Asociațiune.

Se restitue pentru familie.

39./43.

Presidiul magistratului orășenesc din Sibiiu, comunică cu datul 21 Ianuarie a. c. scripta dlui comite suprem, prin care ni-se aduce la cunoscință, că ministrul de interne prin rescriptul seu din 13 Ianuarie a. c. Nr. 22 res. a ***aprobat alegerea dlui Dr. Gustav Weigand,*** profesor la universitatea din Lipsca, de ***membru onorar*** al Asociațiunii, în sensul §. 5 din statute.

Spre scire, avênd a se încunosciința despre acésta dl Dr. Gustav Weigand.

40./44.

Direcțiunea *despărțemêntului din Năsĕud,* cu provocare la hârtia acestui comitet din 14 Novembre 1895, Nr. 335 așterne cu datul 20 Ianuarie a. c. raportul despre percepțiunile și erogațiunile cassei despărțemêntului pro 1895, din care se vede, că taxele de membrii ordinari și pentru diplome s'au administrat la cassa centrală, iar pentru trebuințele despărțemêntului nu s'au reținut decât taxele dela membrii ajutători și ofertele benevole. Arată totodată, că fondul despărțemêntului, ce s'a înființat numai de doi ani, dispune, de 112 fl. 14 cr. depuși la institutul „Aurora" în Năsĕud.

Raportul cassei despărțemêntului pro 1895, se ia spre scire; relativ însă la fondul de 112 fl. 14 cr. se recércă direcțiunea sĕ-'l administreze la cassa centrală a Asociațiunii, în sensul §§. 17, 18 și 21, din regularea mijlócelor Asociațiunii și sĕ nu rețină la cassa despărțemêntului decât suma, ce se apróbă an de an, pe basa budgetului, de comitetul central.

41./45.

Domnul Virgil Oniț iu, directorul gimnasiului român din Brașov, reașterne cu datul 8 Ianuariu a. c. *elaboratele întrate la concursul literar din 1894,* dimpreună cu recensiunea sa asupra lor, în care scop a fost învitat de aici sub Nr. 489/1895.

Pe basa recensiunii se constată, că elaboratul: „Viéț a și scrierile lui Virgiliu Marone" nu se propune pentru premiare dela Asociațiune; cu privire la al doilea elaborat „Laocoon" de Lessing, în traducere română, se constată, că traducerea este în general bine succésă, dar nu e în înțelesul concursului „manual de școlă", cu tóte acestea dl recensent ar recomanda tipărirea acestei bune traduceri, fiind o carte ajutătóre fórte folositóre și de trebuință pentru școlarii nostri dela gimnasiu, dacă s'ar înainta manuscriptul complet, căci lipsesce din traducere cap VIII — XIII inclusive, din care motiv observă, că o propunere definitivă nici nu se póte face în cestiune.

În legătură cu acestea se constată că dna Valeria veduva Tanco, din Năsĕud, cu datul 26 Ianuariu a. c. cere sĕ i se retrimită manuscriptul „Viéț a și scrierile lui Virgiliu Marone", care a fost înaintat la concursul literar de fericitul ei soț Ioan Tanco, fost profesor la gimnasiul din Năsĕud, rĕposat la 8 Ianuarie a. c.

Recensiunea dlui Virgil Oniț iu se ia spre scire cu mulțămită și se predă redacțiunii organului Asociațiunii pentru publicare; elaboratele însă, nesatisfăcênd condițiunilor concursului, se restitue pe calea sa.

42./63.

Presidiul magistratului orășenesc din Sibiiu, așterne hârtia d-lui comite suprem, dto 30 Ianuarie 1896, Nr. 50, prin care ni-se comunică rescriptul ministerului de interne cu observările sale referitóre la *noul proiect de statute,* dela care se condiționéză aprobarea.

Se predă comisiunii constătătóre din dnii: Dr. Ilarion Pușcariu, I. V. Rusu, I. St. Șuluțiu, P. Cosma și Dr. C. Diaconovich, pentru pregătirea proiectului de conclus.

43./69.

Direcțiunea școlei civile de fete a Asociațiunii așterne cu datul 5 Februarie a. c. Nr. 21, *protocolul conferinței corpului didactic* din 5 Februarie a. c., cu aclusele sale referitóre la întroducerea d-șórei Maria Cioban în postul de învețătóre.

Spre scire.

44/70.

Oficiul de cassă al Asociațiunii presentă, cu datul 4 Februarie a. c., propunerile sale pentru unele *reparaturi* ce sunt indispensabile *la edificiul Asociațiunii.* Pe basa acestora se decide:

Sĕ se facă feresti nóue moderne la edificiul Asociațiunii și în acest scop sĕ se publice concurs.

45./72

Bibliotecarul Asociațiunii înaintéză cu datul 6 Februarie a. c. proiectul referitor la *schimbul de cărți* oferite și trimise la 8 Ianuarie a. c. de dl Emilian Micu, preot în Ohaba sêrbéscă.

Se primesce.

46./61 și 64.

Domnul Zacharia Boiu, asesor consistorial, cu datul 31 Decembre 1895 raportéză: că a terminat tipărirea manuscrisului *„Povești din popor“* adunate de Ioan Pop Reteganul, premiate de Asociațiune și încredințate dînsului pentru aranjare și tipărire la 16 August 1893, Nr. 165; că s'au transpus la bibliotecă în 3000 de esemplare și propune:

Sĕ se asemneze la cassă premiul colectantelui 12 fl. pentru cóla de tipar, suma 168 fl. și sĕ se statoréscă prețul cu 50 cr. de esemplar.

În legătură cu acésta se presentă contul tipografiei archidiecesane, dto 23 Ianuarie a. c., pentru tiparul și broșarea poveștilor în sumă 699 fl. 80 cr.

Raportul servesce spre scire, esprimându-se mulțămită dlui Z. Boiu, și se asemnéză la cassă:

a) colectantelui restul premiului 68 fl.;

b) tipografiei archidiecesane costul tiparului 699 fl. 80 cr.

în fine se statoresce prețul *50 cr.* de esemplar.

47.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredinţézá dlor: Dr. A. Brote, P. Cosma şi Dr. C. Diaconovich.

Şedinţa se închee.

D. u. s.

I. M. Moldovan m, p., preşedinte. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 12 Februarie, 1896.

P. Cosma m. p. Dr. **C. Diaconovich** m. p. Dr. **A. Brote** m. p.

CONSEMNAREA

taxelor de membrii întrate în cuartalul IV din 1895.

Despărţémêntul *Brad:* Nicolau Bedea, Mihaileni	fl.	5.—
Despărţémêntul *Năsĕud:* Vasile Petri; Dr. Alesiu Larionessi; Dr. G. Tripon (Bistriţa); Lazar Avram; câte 5 fl.	„	20.—
Despărţémêntul *Mediaşului:* Ioan Moldovan; Romul Mircea; Ioan Jurca; Dr. Ioan Ivan; Ioan Chendi; Basiliu Stoian, membru nou; Iosif Barbu, membru nou; Nicolau Porea, membru nou; câte 5 fl.; dela membrii ajutători 8 fl. 88 cr.	„	48 88
Despărţémêntul *Făgăraş:* Basiliu Raţiu; Nicolau Raţiu; câte 5 fl.; Iosif Stoica pro 1894/5; George Borzea pro 1894/5 câte 10 fl.	„	30.—
Despărţémêntul *Sibiiului:* Maria Cosma; Mateiu Voileanu; Stefan Stroia; Dr. Ioan Stroia; George Dima; Nicolau Togan câte 5 fl.; Dr. Elie Cristea, membru nou 6 fl; dela membrii ajutători 26 fl 20 cr.	„	62.20
Despărţémêntul *Alba-Iulia*	„	147.—
Despărţémêntul *Blaşului:* Aurelia Solomon; Artimon Blăşan; Zacharie Bran câte 5 fl.; pentru diplome 2 fl.	„	17.—
Despărţémêntul *Haţegului:* Avel Pop Bociat pro 1894/5 10 fl.; Romul Raca; Ştefan Şelar câte 5 fl	„	20.—
Despărţémêntul *D.-S.-Mărtin:* L. Călutiu în Cerghiedel 5 fl.	„	5.—
Despărţémêntul *Orăştiei:* Dr. Stefan Erdélyi pro 1893/94 şi 1895; Avram Mihailă pe 1893 şi 1894/5 câte 15 fl.; Vasile Simtion pe 1894/5; Nicolae Andrei pe 1894/5 câte 10 fl.; Aurel P. Bercianu; Iosif de Orbonaş; Laurian Bercian; Ioan Muntean; Iosif Dumitru; Procopiu Herlea; Liviu Friedman; Ilie Popoviciu; Ioan Botean; câte 5 fl.; Nicolae Miclea; George Viorel; Toma Miclea, membri noi câte 6 fl.; Iosif Indrieş, membru nou 101 fl.; Constantin Olariu; Nicolau Olariu; Gorge Bogdănesc; Nicolau Popoviciu, câte 6 fl.	„	238.—
Despărţémêntul *Făgăraş:* George Vasu în Voila pro 1894/5	„	10.—
Despărţémêntul *Branului:* Ilisie Nemeş pe 1894; Dr. Eugen Meţian; Nicolae Cintea; Ioan Dan; George Babeş; Ioan cav. de Puşcariu; Axente Moşoiu; Iacob Popa: George Tomas; Moise Micu; Nicolae Grozea; Nistor Podariu; Nicolae Mănoiu; Ioan Strevoiu; Ion Şona; Dr. Iancu Meţian, câte 5 fl.; George Babeş, Leontin Puşcariu; George Enescu; Beniamin Clococean; Nicolae Pop sen.; Avisalon Strimtu; George Cârlan, membrii noi câte 6 fl.; Dela membri ajutători 101 fl. 77 cr.;	„	223.77
Titu Bud, Akna Sugatag 1894/5	„	10.—
Suma	fl.	836.85
În anul 1895 au întrat taxe 4686 fl. 15 cr.		
Faţă de anul 1894 un plus de	fl.	536.15

L. Simonescu,
cassar.

Redactor: Dr. C. Diaconovich. Tiparul Tipografiei archidiecesane.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 5 Martie 1896.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. al Asociațiunii.

Membrii presenți: Z. Boiu, P. Cosma, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich, L. Simonescu, I. St. Șuluțiu, I. Papiu și I. V. Rusu.

Secretar: Dr. Vasile Bologa.

48./65.

Societatea pentru *introducerea luminii electrice* în Sibiiu trimite cu datul 25 Ianuarie a. c. prospectul referitor la instalația luminii, pelângă observarea, că dacă se face insinuarea până în 1 Iuniu a. c. spesele instalării din stradă până la edificiu le pórtă societatea.

Întroducerea luminii electrice în edificiile Asociațiunii se primesce în principiu și se esmite comisiunea constătătóre din d-nii: I. St. Șuluțiu, P. Cosma, și L. Simonescu, pentru pregătirile necesare în acel scop.

49./92.

Direcțiunea *despărțemêntului din Bran* așterne cu datul 8 Februarie a. c. protocolul ședinței comitetului dela 29 Ianuarie a. c., din care se vede, că: s'au împărțit dóue ajutóre, fl. 25, pentru doi învețăcei meseriași; s'au luat dispositii pentru aranjarea exposiției de vite, industriă de casă și grădinărit la adunarea generală a despărțemêntului din anul curent și s'au intregit agenturile din mai multe comune.

Spre scire.

50./107.

Domnul N. Ivan, protopop în Alba-Iulia și secretarul despărțemêntului aceluia, așterne la 30 Ianuarie a. c. *consemnarea membrilor Asociațiunii,* cari au solvit taxa pro 1894 și 1895, pelângă observarea, că protocolul adunării generale, ținută în Teiuș la 20 Novembre 1895, se va așterne îndată-ce se va verifica.

În legătură cu acésta se constată, că între cei, cari au solvit taxa, se află doi membrii noi inscrişi şi anume: D-şóra *Veturia Ivan*, din Alba-Iulia şi dl *Ilarian Rusan*, doctorand în medecină în Graz, solvind taxa pro 1895, câte 5 fl. şi pentru diplomă câte 1 fl.

Spre scire cu aceea, că se aştéptă aşternerea protocolului adunării generale din 1895; iar d-şóra *Veturia Ivan* şi dl *Ilarian Rusan* se declară membrii ordinari ai Asociaţiunii şi se provĕd cu document de legitimare.

51./114.

Dómna ***Elisa Nasta*** măritată Bohăţiel, din Cluş, cere cu datul 15 Februarie a. c. atestat despre activitatea sa de învĕţătóre la şcóla civilă de fete a Asociaţiunii şi restul salariului seu fl. 50, din 1894/5.

Cererea se încuviinţéză şi se asemnéză la direcţiunea şcólei spre solvire fl. 50, din budgetul anului şcolar curent, titlul neprevĕdute.

52./98, 108, 111, 123 şi 152.

S'au înscris ***membrii noi*** ai Asociaţiunii dnii: *Ilie Trăilă*, advocat în Oraviţa; D. *Bălănescu*, din Biserica albă; *Andrea Boborony*, proprietar în Biserica albă; *Alexandru Crenian*, director de bancă în Reşiţa şi *Ioan Linţu*, esactor diecesan în Caransebeş, şi au solvit taxa pro 1896 câte 5 fl., iar dl Ilie Trăilă şi pentru fóiă 3 fl., total 28 fl.

Suma 28 fl., s'a primit, dnii: *Ilie Trăilă*, *D. Bălănescu*, *Andrea Boborony*, *Alexandru Crenian*, *Ioan Linţu*, sĕ declară membrii ordinari ai Asociaţiunii şi se provĕd cu document de legitimare.

53./134.

Societatea geografică din Argentinia cere cu datul 20 Ianuarie a. c. pentru întregirea foii Asociaţiunii, mai mulţi numeri din anul trecut şi completă din anii XX, XXI, XXII şi XXIII.

Se apróbă în urma legăturilor de schimb.

54./137.

Direcţiunea ***despărţĕmêntului din Bran*** aşterne la 28 Februarie a. c. 16 fl. taxa pro 1895 dela doi membrii vechi şi unul nou: dl *Nicolae Vodă*, învĕţător în Tohanul vechiu taxa pro 1895 şi 1 fl. pentru diplomă.

Se constată primirea sumei 16 fl., iar dl *Nicolae Vodă* se declară membru ordinariu al Asociaţiunii şi se provede cu document de legitimare.

55./144.

Ioan Crișan al lui Petru din Iara infer. comunică cu datul 28 Februarie a. c., că fiul seu Nicolae, învețăcel meseriaș în Turda, atacat de bólă grea, a trebuit să întrerupă pentru totdeuna învețarea meseriei, din care motiv *abdice ajutorul* anual de 25 fl., votat de aici la 22 August 1895, Nr. 263, și recomandă să se voteze acel ajutor tinĕrului Vasilie Drăgan, învețăcel păpucariu în Iara inferióră, care 'și-a înaintat suplica în acel scop.

Abdicerea ajutorului se ia spre scire, pentru conferirea lui se va publica concurs la timpul seu, când se va lua în considerare și cererea învețăcelului Vasilie Drăgan.

56./147.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Năsĕud* arată cu datul 1 Martie a. c., că a luat dispositiile recerute pentru incassarea taxelor de membrii restante pro 1895, din care a încassat până la 10 Februarie a. c. dela patru membrii și le-a transpus la cassa centrală în suma de 20 fl. arată mai departe, că după datul amintit a mai încassat dela doi membri și asigură comitetul central, că va stărui să se încasseze tóte taxele, ce mai sunt încă restante, din care motiv cere să se trimită și mai departe regulat fóia Asociațiunii tuturor membrilor din acel despărțĕmênt.

Suma fl. 20, se constată că s'a primit; relativ însă la trimiterea foii membrilor, cari n'au achitat taxele pro 1895, se va decide ulterior, când se va lua un conclus cu privire la toți restanțierii.

57./150.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Blașiu* așterne cu datul 26 Februarie a. c. Nr. 53, protocolul ședinței comitetului dela 23 Februarie a. c., din al cărui cuprins se constată următórele:

1. s'a luat spre scire circulariul comitetului central Nr. 203/534—1895, prin care s'au trimis învitările de prenumerațiune la „Enciclopedia română“, ce s'au distribuit între membrii presenți ai comitetului;

2. s'a luat act cu mulțămită despre un ajutor de 50 fl., dăruit pentru acel despărțĕmênt de adunarea generală a institutului de credit „Patria“;

3. s'a luat spre scire hârtia comitetului central, Nr. 549—1895, prin care s'a aprobat protocolul ședinței comitetului dela 1 Decembre 1895, dându-se deslușirile cerute față de suma fl. 528, reținută în cassa despărțĕmêntului la 14 Iuliu 1895;

4. s'a statorit regulamentul pentru folosirea bibliotecelor poporale din despărțĕmênt.

Se ia spre scire.

58./120.

Se presintă recensiunea dlui Dr. G. Vuia, medic în Arad, cu raportul prim-secretarului din 5 Martie a. c., asupra elaboratelor întrate la *concursul literar* din 1894, relativ la subiectul: *Dietetica poporală cu deosebită considerare la modul de viețuire al țĕranului român*, pe lângă propunerea dlui recensent ca sĕ se premieze elaboratul cu motto: *Ascultați cu toții de mine, căci cu ve 'nvĕț a trăi bine,* nu atât pentru-că ar corespunde condițiilor concursului publicat, ci pentru-că e o lucrare bogată ca manual didactic pentru institutele nóstre de învĕțămênt.

În nexul rapotului amintit se decide:

Recensiunea dlui Dr. G. Vuia se ia spre scire exprimându-i-se mulțumita comitetului și se predă redacțiunii organului Asociațiunii pentru publicare.

Premiul de 200 fl., nu se póte vota, deóre-ce nici unul dintre elaboratele întrate n'a satisfăcut condițiilor concursului.

După-ce însă, pe basa recensiunii, elaboratul cu motto: *Ascultați cu toții de mine* . . corespunde mai mult punctului II-lea din concurs, întrunind calitățile unui manual didactic bun pentru învĕțămênt, se votézĕ autorului acestuia ajutorul de 300 fl. întru acoperirea speselor de tipar, dacă se va învoi sĕ'l tipăréscă pe spesele sale în restimp de *doi* ani și pelângă emendarea greșelilor în sensul recensiunii.

Cu privire la al doilea elaborat cu motto: *Mens sana in corpore sano,* după-ce în sensul recensiunii publicarea lui într'o fóiă poporală ar fi de folos pentru cei ce vor sĕ se lumineze asupra unor regule sanitare, — se decide: sĕ se tipăréscă pe spesele Asociațiunii, dacă se va învoí autorul și va satisface mai întâiu observărilor recensiunii.

59./157.

Domnul Dr. C. Diaconovich în considerarea reparaturilor, ce sunt a se face anul acesta la edificiul Asociațiunii, cere cu datul 5 Martie a. c. sĕ se încuviințeze *strămutarea bibliotecei* în odaia cea mare din lo-

calul actual, folosindu-se celelalte dóue odăi pentru trebuințele funcționarilor și sĕ se autorizeze presidiul a comanda eventualele mobile, ce ar mai fi absolut necesare.

Se primesce.

60.

Pentru respândirea *„Poveștilor din popor“*, culese de I. Pop Reteganul și tipărite de Asociațiune, la propunerea domnului Parteniu Cosma se decide:

Sĕ se trimită câte un exemplar redacțiunilor foilor române din patriă; sĕ se vêndă prin librării și despărțĕminte, recercându-se prin un cercular ca sĕ se declare câte esemplare sĕ li se expedeze, în fine sĕ se trimită câte un exemplar tuturor institutelor și societăților culturale din patriă și străinătate, cu cari Asociațiunea se află în legături de schimb.

61.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințézĕ dlor: Z. Boiu, I. Crețu, și I. St. Șuluțiu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Pușcariu** m. p., vice-președinte. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 12 Martie 1896.

Z. Boiu m. p. **I. St. Șuluțiu** m. p. **I. Crețu** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Sibiiu la 2 Aprile 1896.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. Asociațiunii.

Membrii presenți: Z. Boiu, Dr. A. Brote, P. Cosma, Dr. C. Diaconovich, I. Papiu și O. Tilea.

Secretar: Dr. V. Bologa.

62./164.

Domnul Dr. *Gustav Weigand,* profesor de universitate în Lipsca, mulțămesce cu datul 10 Martie a. c. pentru alegerea sa de membru

onorariu al Asociațiunii și cere să i se recomande un tinĕr român talentat, care ar dorí să asculte la universitate filologia modernă, oferindu'i în acel cas pe doi ani cuartir, încălḑit, luminat și dejun gratuit.

Spre scire, atrăgêndu-se atenția tinerimei române la marinimosul ofert.

63./165.

Domnul Dr. *George Dobrin,* advocat în Lugoș, trimite la 10 Martie a. c. 5 fl. taxa de *membru nou,* ordinariu al Asociațiunii, pro 1896.

Să adeverésce primirea sumei 5 fl. taxă pro 1896, iar dl Dr. George Dobrin se declară membru ordinariu al Asociațiunii și se provede cu document de legitimare.

64./173.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Bran,* așterne cu datul 15 Martie a. c. Nr. 23 lista contribuirilor la *fondul „George Barițiu"* Nr. 59 dimpreună cu suma colectată 60 fl.

Spre scire cu mulțămită constatându-se primirea sumei fl. 60, iar lista se transpune la redacțiunea „Transilvaniei" pentru publicare.

65./188.

Domnul Patriciu Barbu, advocat și *directorul despărțĕmêntului din Reghin,* din causa multelor agende și persecuțiuni, cărora cu părere de rĕu constată că este expus mai cu samă de un timp încóce, se simte silit a *abḑice* cu datul 27 Martie a. c. *dela postul de director* al despărțĕmêntului și propune să se încredințeze acest post unuia dintre protopopii din Reghin, anume dlui Galacteon Șagău ori Petru Uilăcan.

De óre-ce instituirea directorului cade în competința adunării generale a despărțĕmêntului, dl Patriciu Barbu se învită a preda abḑicerea comitetului acelui despărțĕmênt, care va îngrijí de substituirea sa pănă la convocarea adunării generale cercuale.

66./190.

Direcțiunea școlei civile de fete a Asociațiunii înaintézĕ cererea dlui Dr. Ilie Beu, medic în Sibiiu, dato 15 Martie a. c., pentru-ca elevei orfane din clasele elementare Octavia Colbasi, adăpostită în internatul școlei nóstre la 16 Martie a. c. din tristul incident al reposării mamei sale Elisaveta Colbasi, să i se socotéscă taxa de intreținere numai dela datul întrării în internat.

Se încuviințézĕ.

67./177.

Direcțiunea despărțĕmêntului din Brașov așterne cu datul 7 Martie a c. protocolul adunării generale ținute în Feldióra la 17 Novembre 1895, dimpreună cu protocólele ședințelor comitetului de la 27 Octobre și 1 Novembre 1895 și 102 fl. taxe de membrii pro 1895.

Din cuprinsul protocolului adunării generale se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul general al comitetului și al cassei despărțĕmêntului;

2. adunarea generală exprimă bucuriă, că s'a născut o nóuă viéță în sînul despărțĕmêntului;

3. s'a luat spre plăcută scire înființarea celor 15 agenturi pe teritoriul despărțĕmêntului;

4. s'a exprimat recunoscință față de comunele: Preșmer, Herman, Têrlungeni, Brașov-Cetate și Feldióra, care au început deja a fi active și în deosebi Herman și Feldióra, care s'au distins în mod exemplar;

5. s'a luat spre scire regulamentul pentru funcționarea agenturilor și bibliotecelor poporale;

6. s'au luat dispositii pentru înmulțirea membrilor Asociațiunii și a bibliotecelor poporale;

7. s'a decis ca la fie-care adunare generală comitetul sĕ urmeze laudabilul început cu predici, prelegeri poporale și disertațiuni din sfera ocupațiunilor poporului;

8. s'a dat absolutoriu comitetului și cassarului pentru gestiunea anului precedent;

9. s'a decis — la propunerea dlui Dr. A. Mureșanu — sĕ se facă în tóte comunele colecta începută;

10. s'au încassat următórele taxe:

a) dela 10 membrii ordinari pro 1895 fl. 50;

b) dela membrii ajutători fl. 10.45;

c) dela 4 agenturi comunale fl. 59.79;

d) pentru diplome fl. 2;

e) suma încassărilor face fl. 122.24, din care fl. 102 s'a transpus la cassa centrală pelângă consemnare, iar restul fl. 20.24, s'au reținut la cassa despărțĕmêntului;

11. s'a ales dl N. Bogdan membru în comitetul despărțĕmêntului, în locul dlui N. Popovici;

12. s'a încredințat comitetului spre studiare propunerea dlui I. Dariu: a stărui sĕ se tipărescă în folosul poporului scrieri de cuprinsul:

a) Pedagogia pentru familia;

b) Higiena poporală;

c) O carte de economiă;

13. dl Isidor Blaga, preot din Lancrăm, a ţinut o prelegere poporală despre: Cultura grâului, secării şi cartofilor;

14. dl Arseniu Vlaicu, profesor în Braşov, a cetit disertaţiunea sa: Despre însemnătatea meseriilor;

15. din cuprinsul protocólelor şedinţelor comitetului se constată activitatea sa laudabilă întru înfiinţarea agenturilor comunale şi bibliotecelor poporale, şi că s'a înscris de *membru nou* ordinariu al Asociaţiunii dl I. Iliescu şi Biserica gr. or. română din Codlea.

Protocolul adunării generale şi ale şedinţelor comitetului se iau spre plăcută scire; suma fl. 102, taxe de membrii pro 1895, s'a primit; în legătură cu acestea se recércă direcţiunea:

1. pe viitor sĕ îngrijéscă sĕ se verifice protocólele adunării generale şi ale şedinţelor comitetului, iar copiile acelora sĕ se înainteze aici autenticate;

2. despre banii reţinuţi la cassa despărţemêntului, respective despre venitele şi spesele despărţemêntului, sĕ se înainteze aici în tot anul budget, în sensul §§-filor 17, 18 şi 20, din Regularea mijlócelor Asociaţiunii, pentru revisiune şi aprobare;

3. ad pct. 10, lit. *a)* din extrasul protocolului adunării generale a despărţĕmêntului, sĕ se indice lămurit care sunt membrii noi dintre cei cari au solvit taxa pro 1895 şi acelora sĕ li-se adaugă exact adresa, locuinţa şi poşta ultimă; de asemenea sĕ se raporteze cu privire la membrii noi din Codlea (pct. 15), dacă în faptă au solvit taxa pro 1895, spre a-se puté declara de membrii şi provedé cu document de legitimare.

68./194.

Societatea Transilvania din Bucuresci trimite cu datul 16 Martie a. c. fl. 200, ajutoriul menit pentru învĕţăceii meseriaşi români, pe trimestrul Aprile 1896.

Spre scire cu mulţămită.

69./195.

Direcţiunea şcólei de fete a Asociaţiunii înaintézĕ cu datul 1 Aprile a. c. Nr. 37 *protocolul conferenţei corpului didactic* dela 27 Martie a. c. cu aclusele sale.

Spre scire.

70./198.

Se presentă conclusul conferenței corpului didactic de la 27 Martie a. c. relativ la hârtia inspectoratului reg. de școle dto 26 Martie Nr. 355, prin care comunică *ordinul ministerial* dto 1 Martie a. c. Nr. 7584, *pentru sărbarea milleniului* la 9 Maiu a. c. cu institutele de învățământ, provocând direcțiunea școlară să statorésca în acel scop programa în conțelegere cu autoritatea sa superióră școlară și s'o înainteze inspectoratului până în 15 Aprle a. c.

Spre scire statorindu-se pentru sărbarea milleniului în 9 Maiu a. c., cu școla civilă de fete a Asociațiunii, următorul program:

1. la 8 óre a. m. participare în corpore la serviciul divin;

2. după serviciul divin: Reprivire istorică din incidentul sărbării, în sala festivă a institutului.

71./197.

Se presentă *conclusul conferenței corpului didactic* de la 27 Martie a. c. relativ la *introducerea unui nou sistem de latrine* în edificiul școlei.

Se predă comisiunii constătătóre din domnii: I. St. Șuluțiu, P. Cosma, și L. Simonescu, spre studiare și raportare.

72./202.

Oficiul de cassă al Asociațiunii presentă cu datul 31 Martie a. c. *consemnarea membrilor, cari au solvit* în decursul pătrariului prim din anul curent, taxa pro 1895, parte pro 1896.

Spre scire, avênd a-se preda redacțiunii „Transilvaniei“ pentru publicare.

73./203.

Același oficiu înaintéză la 31 Martie a. c. *conspectul operațiunilor la cassa Asociațiunii* în cuartalul I din 1896.

Spre scire.

74./186.

Același oficiu așterne cu datul 13 Martie a. c. *Rațiociniul Asociațiunii pro 1895.*

Se predă comisiunii constătătóre din dnii: I. St. Șuluțiu și Dr. A. Brote, pentru esaminare și raportare.

75./185.

Acelaşi oficiu înaintézá *ofertele* întrate în urma concursului escris pentru întreprinderea de *a se face ferești noue* la edificiul Asociațiunii.

Se predă comisiunii constătătóre din dnii: Dr. A. Brote, şi O. Tilea, pentru studiare şi raportare.

76.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințézá dlor: P. Cosma, Dr. A. Brote şi Dr. C. Diaconovich.

Şedința se închee.

D. u. s.

Dr. Il. Puşcariu m. p., v.-președinte. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 11 Aprile 1896.

P. Cosma m. p. Dr. **C. Diaconovich** m. p. Dr. **A. Brote** m. p.

CONSEMNAREA

taxelor de membrii întrate în cuartalul I din 1896.

Despărțĕmêntul I. *Braşov:* din Braşov: Camera comercială 6 fl., Casina română, Nicolau Şuştai; Toma Frateşiu în Bacifalcu pro 1896 câte 5 fl. Ioan Broşiu în Dêrste; Nicolau Frateşiu în Sân Petru: I. Stan în Feldióra; din Braşov: D. D. Muntean, Sterie Stinghe, Iosif Maxim, Nicolau Bogdan, Nicolau P. Petrescu, G. B. Pop, Dr. I. Bunea, Z. Butnariu, I. Popea, G. Popa Nica, Dr. Iosif Blaga, G. Şerban, Andreiu Bidu, Vasile Bidu, Ioan Spuderca, Ioan Dariu, Maria Bogdan pro 1895 câte 5 fl.; din Braşov: Andreiu Lupan pro 1895/6 10 fl.; Sterie Stinghe pro 1896, 5 fl.; Alexandru Moldovan şi Ioan B. Boiu pentru diplomă câte 1 fl. fl. 138.—

Despărțĕmêntul II *Bran:* Ioan Gârniţa în Zernești; Ioan Gavrilescu în Ţintari; Iacob Zorca în Vlădeni; Nicolae Vodă în Tohanul vechiu 6 fl.; Ioan Vodă în Poiana Mărului, comuna politică Poiana Mărului, Ioan Avram în Holbav pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 36.—

Despărțĕmêntul III. *Făgăraş:* Pompeiu Gherman în Sercaia; Gerasim Grama în Riuşor, pro 1896 câte 5 fl.; Dr. Nicolau Şerban în Făgăraş; Iacob Popenciu în Veneţia inf.; Vasilie Cernea în Şinca mare pro 1895 câte 5 fl. fl. 25.—

Despărțĕmêntul IV. *Sibiiu:* din Sibiiu: Ioan V. Russu, George Maxim şi Daniil Gabor pro 1896 câte 5 fl.; Dr. Amos Frâncu pro 1895/6 10 fl.; Gavriil Hango, Emilia Tilea născută Raţiu, Ioan Popovici, Nicolau Penciu, Dimitriu Cunţan, Ioan Bădilă, George Bobeş, Iulian Popescu, Cornel Aiser, Nicolau Hulea în Cornăţel pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 75.—

Despărțĕmêntul V. *Sĕlişte:* din Sĕlişte: D. Banciu şi Iordache Roşca pro 1896 câte 5 fl.; Ioan Banciu în Sĕlişte; Romul Simu în Orlat pro 1895 câte 5 fl. fl. 20.—

Despărţĕmêntul VI. *Sebeşul-săsesc:* Ioan Vulcu în Pianul sup.; Ioan Droc în Mercurea; Ioan Halalai în Săsciori; Ioan Iuga în Apoldul mic; Săsciori comuna; Vasile Rahovan în Câlnic; Petru Cordea în Spring; Ioan Bitea în Cut; Nicolau Dura în Deal; Avram David şi Samuil Roşu în S. Sebeş pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 55.—

Despărţĕmêntul VII. *Haţeg:* Teodor Făgăraş 6 fl. şi Bucur Popovici în Haţeg; Vasile Ianza în Petroşeni pro 1896 câte 5 fl.; Nicolau Trimbiţoniu în Grădişte pro 1895 5 fl . . . . . fl. 21.—

Despărţĕmêntul VIII. *Deva:* Simeon Horvat în Deva pro 1896 5 fl.; Valeriu Petco în Deva pro 1893/5 15 fl.; Avram Păcurariu în Dobra pro 1895/6 10 fl.; George Dănilă şi Nicolau Dima în Hunedóra; Ioau Lazariciu în Deva pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 45.—

Despărţĕmêntul IX. *Orăştie:* din Orăştie: Adam Cristea, Daniil David, Nicolau Vlad, Nicolau Părĕu, Ioan Lăzăroiu; Ioan Trif în Beriiu; Nicolau Costescu în Sărăca; Daniil Păcurariu în Vinerea pro 1895 câte 5 fl. . fl. 40.—

Despărţĕmêntul X. *Brad:* Romul Coţiou în Baia de Criş pro 1896 5 fl.; din Brad: Stefan Albu, Ioan Gherman, George Părĕu, Constantin Costin, Dr. Ioan Radu, Vasile Boneu; Ioan Grozea în Halmagiu pro 1895 câte 5 fl. fl. 40.—

Despărţĕmêntul XI *Blaşiu:* din Blaşiu: Iuliu Mihalyi pro 1896 8 fl. Aurel P. Bota pro 1895 5 fl. . . . . , fl. 13.—

Despărţĕmêntul XII. *Alba-Iulia:* Vasile Andrea, în Ighiu pro 1896 5 fl. Antoniu Pop în Bucerdea vinósă pro 1895 5 fl. . . . . fl. 10.—

Despărţĕmêntul XIII *Abrud:* Iuliu. V. Albini în Zlatna şi Iosif Ciura în Bucium-Şasa pro 1895/6 câte 10 fl; Dr. Vasilie Fodor în Abrud; Emanuil Beşa în Zlatna; Aviron Macaveiu în Bucium-Şasa pro 1895 câte 5 fl. fl. 35.—

Despărţĕmêntul XIV. *Cluşiu:* Gavriil Pop în Feleac; Vasile Poruţiu în Nagy Almás; Ioan Pop în Morotlaca; Ioan Hossu în Coloj; din Cluşiu: Tuliu Roşescu, Andreiu Truţa, Dr. Aureliu Isac, Ioan Petran, Ladislau Pop, Emeric Pop pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 50.—

Despărţĕmêntul XV. *Mociu:* Ludovic Simon în M. S. Georgiu; Andreiu Vodă în Ormeniş; Teodor Dumbrava în Budatelke; Petru Rusu în Mezőkecsed pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 20.—

Despărţĕmêntul XVI. *Şimleu:* Ioan Pop în Dabjon; Florentin Mihalyi în M. Siget; Ioan Dragomir în Naprad pro 1896 câte 5 fl. Ioan Savanyu în Sătmar pro 1895/6 10 fl. Ilie Bucşa în Colţirea; Teodor Lenghel şi Petru T. Ilea în Bükk Tótfalu; S. Marcu în Kásapataka pro 1895 câte 5 fl. fl. 45.—

Despărţĕmêntul XVII. *Deeş:* Petru Cherebeţiu în Kaczkó; Teodor Herman în Deeş pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 10.—

Despărţĕmêntul XVIII. *Gherla:* Ioan Hodorean în Gherla pro 1895 5 fl. . . fl. 5.—

Despărţĕmêntul XIX. *Ciachi Gârbou:* P. Roşca în Fizeş St. Petru pro 1895 5 fl. fl. 5.—

Despărţĕmêntul XX. *Betlean:* Mihail Făgărăşan în Teure; Simeon Moldovan în Betlean pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 10.—

Despărţĕmêntul XXI. *Năsĕud:* Nicolau Cioncа în St. Georgiul rom.; Dr. Ioan Pop în Năsĕud; Ilarion Filipoiu în Rodna nouă pro 1896 câte 5 fl.; Zacharie Bulbuc în Măgura; Ioan Zimveliu în Zagra; din Năsĕud: Iosif Mihailaş; Ioan Ghеţe; Ioan Născuţiu; Iacob Pop; Ioan Ciocan; Ioachim Mureşan; Vasile Pop; Ioan Şerban; Gregoriu Pletosu; Antoniu Precup în Ilva mare; Damian Nichita în Ilva mică; Gerasim Domide în Rodna vechiă; Ioan Issip în Rodna vechiă, pro 1895 câte 5 fl.; Ieronim Slăvóca în Ilva mare pro 1894/5 10 fl. . . . . fl. 100.—

Despărţĕmêntul XXII. *Bistriţa:* Paul Beşa în Borgo-Prund; Ioan Dologa în Tiha; din Bistriţa: Simeon Monda; George Curtean; Dr. Leon Scridon; Gavriil Vêrtic; Vaşile Ranta-Buticescu; Georgiu Linu; Dionisiu Login, Ioan Pop în Nagyfalu pro 1895 câte 5 fl . . . . . fl. 50.—

Despărţĕmêntul XXIII. *Turda:* Ioan Suciu în Felşő-Detrehem pro 1895 5 fl. . fl. 5.—

Despărţĕmêntul XXIV. *M.-Oşorheiu:* Mateiu Pop de Grid în M.-Oşorheiu pro 1895/6 10 fl. . . . . fl. 10.—

Despărţĕmêntul XXV. *M.-Ludoş:* Gregoriu Bozac în MezőVelker; Vasile Harşian în Sályi pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 5.—

Despărţĕmêntul XXVI. *Reghin:* Gavriil Ciobotariu în Ghimes pro 1896 5 fl.: Nicolau Petru în Gurgiu pro 1895 5 fl.; Leon Popescu în Deda pro 1896 5 fl.; Ecaterina Marinovici în Reghin; Mihail Brătean în Orosz-Idecs; Dr. Ioan Popescu în Reghin; Alexandru Nicolescu în Gődémesterháza pro 1895 câte 5 fl. . . . . fl. 35.—

Despărţĕmêntul XXIX. *Mediaş:* Nicolau Racoţia în Şeica mare: Dionisiu Roman în Mediaş; Paul Popescu în Mihályfalva pro 1895 câte 5 fl. . fl. 15.—

Despărţĕmêntul XXX. *Sighişóra:* Vasile Urdea în Sighişóra pro 1895 5 fl. . fl. 5.—

Despărţĕmêntul XXXII. *D. S. Mărtin:* Daniil de Tamas în Deg; Moise Birtolon în Lackod; Simeon Căluţiu în D. S. Mărtin; Emiliu Pop în Bobohalm; Iacob Macaveiu în D S. Martin; Petru Nireştean în Radnot pro 1895 câte 5 fl; Flaviu Şuluţ în Vidraseu pro 1894/5 10 fl. . . . fl. 40.—

Despărţĕmêntul XXXIII. *Treiscaune:* Dionisiu Nistor în Arpatak pro 1896; 5 fl.; Ioan Dima în Sita-Buzeu; Nicolau Russu în Sita-Buzeu; Dimitrie Coltofean în Breţc; Spiridon Damian în Breţc; Nicolau Comşa în Covasna; Nicolau Zacharia în Hidveg pro 1895, câte 5 fl, ... fl. 35.—

Afară de despărţĕminte: Emanuil Ungureanu în Timişóra; Nicolau Marin în Mostar pro 1896, câte 5 fl.; Alexandru Roman în Budapesta; Ioan Boroş în Zábrány pro 1895 câte 5 fl; D. Balanescu în Biserica albă; Ilie Trăila în Oraviţa; Andrea Boborony în Biserica-albă; A. Crenian în Reşiţa: Andreiu Frâncu în Budapesta; Ion Linţu în Caransebeş; Dr. George Dobrin în Lugoş pro 1896, câte 5 fl.; Petru Pop în Lugoş; Nicolau Bolboca în Petromani; Lazar Roşculeţ în Satul nou; Petru Tisu în Panciova pro 1895, câte 5 fl. . . . . fl. 78.—

Sibiiu, 31 Martie, 1896. Suma fl 1082.—

L. Simonescu p. m.,
cassar.

Ad. Nr. 173/896.

CONTRIBUIRI LA FONDUL „GEORGE BARIŢIU“.

Lista Nr. 59. N. N. 30 fl.; Nicolau Garoiu, advocat, Zernești 10 fl.: Dr. Iancu Meţianu, proprietar, Zernești 5 fl.; Ioan Dan, paroch, 3 fl.; Ioan Strevoiu, 2 fl; Ioan Sona, Stoica Garoiu, Vartolomeiu Bude, înv., Nicolau Pană, înv., Nicolau Sperchez, înv., Ioan Sperchezu, înv, Nicodim Dan, Nicolae Çintea, Nicolae Lup câte 1 fl.; N. N. şi Nicolae Dan câte 50 cr. Laolaltă 60 fl. adecă şese deci floreni v. a . . . . . 60 fl.
(Colectaţi prin Nicolau Garoiu).

Redactor: Dr. C. Diaconovich. Tiparul Tipografiei archidiecesane.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 7 Maiu 1896.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. Asociațiunii.

Membrii presenți: Z. Boiu, Dr. A. Brote, P. Cosma, I. Crețu, Dr. A. Frâncu, I. Papiu, I. V. Russu, L. Simonescu, I. St. Șuluțiu, și N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. V. Bologa.

77./181.

Domnul *Iuliu Vuia,* învețător în B. Comloș, cu provocare la hârtia acestui comitet, Nr. 430/1894, prin care i s'a pus în vedere un *ajutor pentru tipărirea opului seu „Istoria școlelor nóstre"* daca va înainta elaboratul în manuscript și va merita, cere acum la 4 Martie a. c., după-ce a tipărit un mic fragment din acel op, să se cumpere în schimbul ajutorului promis un număr anumit de exemplare din aceea broșură pentru bibliotecele școlare bănățene.

După-ce autorul nu s'a ținut de condițiunea stabilită prin hârtia provocată, — cererii nu se póte satisface.

78./208.

Directorul *despărțemêntului din Zernești,* Dl N. Garoiu, așterne fl. 15, prețul dela 100 exemplare din „Higiena copilului" respândite în acel despărțemênt.

Spre scire.

79./215.

Iosif Iancu a Popii, proprietar în Vidra de sus, cere la 8 Aprile a. c., *reducerea arêndei* după realitățile din lăsemêntul fericitului Avram Iancu, dela 100 fl. la 80 fl. v. a.

Cererea nu se póte încuviința.

80./220.

Direcțiunea financiară din loc provócă Asociațiunea cu datul 7 Aprile a. c., pe basa cercularului ministrului de finanțe Nr. 29554/1892, să solvéscă pentru Elisa Nasta, fostă învețătóre la școla Asociațiunii *competința* sa de fl. 10 pro 1895 *la fondul regnicolar de pensiune învețătoresc,* cu procentele socotite dela 1 Martie 1895, la din contră se va execua, lăsând însă Asociațiunii dreptul de a'și validita pretensiunea sa judecătoresce față de respectiva.

Se predă oficiului de cassă spre solvire direcţiunii financiare, iar Elisa Nasta măritată Bohăţiel în Cluşiu se recércă a restituí suma de 10 fl. la cassa Asociaţiunii în termin de 15 ḑile.

81./222.

Direcţiunea *despărţemêntului din Mediaş,* în urma recercării acestui comitet din 4 Decembre 1895, Nr. 505, aşterne fl. 30 din suma de fl. 135 reţinută la cassa despărţemêntului şi promite a înainta şi restul după-ce se va încassa dela debitori.

Spre scire pe lângă recercarea direcţiunii sĕ stărue a încassa suma restantă şi pe viitor sĕ nu mai împrumute banii Asociaţiunii.

82./232.

Direcţiunea institutului de credit şi economii „Albina“ comunică cu datul 1 Maiu a. c., că adunarea generală a institutului din anul curent a votat pentru trebuinţele şcólei de fete cu internat a Asociaţiunii un *ajutor de fl. 1000* din suma destinată pentru scopuri culturale şi de binefacere, lăsând comitetului a dispune de aceea suma, ce se va plătí la chitanţa oficiului de cassă al Asociaţiunii.

Spre scire cu mulţămită, îndrumând cassarul a ridica suma de fl. 1000.

83./235.

Direcţiunea gimnasiului român din Brad, cu datul 21 Aprile a. c., renoesce cererea sa din 11 Martie 1891, provocându-se la resoluţia acestui comitet din 31 Ianuarie 1890, Nr. 305, ca sĕ se dăruiască pentru biblioteca acelui gimnasiu *fóia Asociaţiunii, „Transilvania“,* dela aparíţiunea ei până la 1890 inclusive.

Cererea se încuviinţézĕ întru cât se mai află în bibliotecă exemplare disponibile din acei ani.

84./237.

Domnul Dr. Lazar Şimon, advocat în Ciacova, trimite la 5 Maiu a. c. fl. 5, taxă de *membru nou* ordinariu al Asociaţiunii, pro 1896.

Se adeveresce primirea sumei fl. 5, taxă pro 1896, dela Dr. Lazar Şimon, şi, declarându-se membru ordinariu al Asociaţiunii, se provede cu document de legitimare.

85./239.

Bibliotecarul Asociaţiunii presentă raportul seu asupra *ofertului dlui Emilian Micu* din Ohaba sêrbéscă, dela 19 Aprile a. c., *de-a i-se da în schimb* pentru diferite opuri oferite în preţ de fl. 111.70, unele dub-

lete din biblioteca Asociațiunii, prețuite de dînsul cu fl. 90.40, cerênd să i-se plătéscă în bani diferența de fl. 21.30.

Se primesce ofertul la propunerea bibliotecarului, dacă va abdice de diferența fl. 21.30, ce pretinde a i-se solví în bani gata.

86.

Bibliotecarul Asociațiunii arată greutățile împreunate cu executarea conclusului comitetului din ședința dela 5 Martie a. c. Nr. 59, referitor la strămutarea bibliotecei Asociațiunii.

În considerarea motivelor aduse executarea conclusului relativ la strămutarea bibliotecei se sistézá.

87.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințézá Dlor: I. Crețu, Dr. A. Frâncu și I. Papiu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Pușcariu** m. p., vice-președinte. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 12 Maiu 1896.

I. Crețu m. p. Dr. **A. Frâncu** m. p. **I. Papiu** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 21 Maiu 1896.

Președinte: I. M. Moldovan, preș. al Asociațiunii.

Membrii presenți: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-președinte, Z. Boiu, Dr. A. Brote, P. Cosma, Dr. C. Diaconovich, Dr. A. Frâncu, I. Papiu, I. V. Russu, L Simonescu, I. St. Șuluțiu, și N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. Vasile Bologa.

88 /247.

Comisiunea: Dr. I. Pușcariu, I. V. Russu, I. St. Șuluțiu, P. Cosma, și Dr. C. Diaconovich, exmisă la 6 Februarie a. c. pentru pregătirea proiectului de conclus cu privire la rescriptul ministrului de interne relativ la *noul proiect de statute* ale Asociațiunii, presentă cu datul 19 Maiu a. c. raportul cu propunerile sale.

Raportul se ia spre scire, propunerile se primesc și se decide a se face representațiune în sensul acelora la ministeriul de interne.

89.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințéză dlor: I. V. Russu, L. Simonescu și I. St. Șuluțiu.

Ședința se închee.

D. u. s.

I. M. Moldovan m. p., președinte. Dr. **V. Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 23 Maiu 1896.

Ioane V. Russu m. p. **L. Simonescu** m. p. **I. St. Șuluțiu** m. p.

CONCURS.

Doi generoși domni, membrii ai Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, punênd la dispositia subscrisului comitet al despărțĕmêntului Sĕlișteal Asociațiunii *câte un galbin* cu destinațiunea pentru a se premia acele dóue femei — țĕrance sau inteligente — ale căror grădini de legume se vor afla mai bine cultivate în vara acestui an — prin acésta se escrie concurs cu terminul până la 15 Iulie st. n. a. c.

Pot concura femeile din următórele comune: *Aciliu, Cacova, Galeș, Gurariului, Mag. Orlat, Săcel, Sĕliște, Sibiel, Tilișca*, și *Vale* (cercul pretorial al Sĕlișteî); apoi din comunele: *Dobârca. Apoldul de jos, Apoldul de sus, Ludoșul, Amnașul, Poiana, Jina, Rod și Topârcea* (cercul pretorial al Mercurei, comitatul Sibiiului); în fine din comunele *Alămor, Ludoșul mic*, și *Gusu* (cercul pretorial al Săngătinului, comitatul Albei inferióre).

Concursele — o simplă rugare — sunt de a se adresa până la terminul mai sus numit direcțiunei despărțĕmêntului Sĕliște al Asociațiunii transilvane la mâna dlui Dr. Calefariu în Sĕliște.

Grădinile concurentelor se vor examina prin o comisiune instituită spre acest scop.

Onoratele primării comunale, domnii preoți și domnii învĕțători sunt rugați a aduce la cunoscință acest concurs în cercuri cât mai estinse.

Din ședința subcomitetului despărțĕmêntului Sĕliște al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român ținută, în Sĕliște la 6 Aprilie a. c.

Sĕliște în 14 Maiu, 1896.

Dr. N. Calefariu m. p., v.-dir. Romul Simu m. p. notar.

Redactor: Dr. C. Diaconovich. Tiparul Tipografiei archidiecesane.

Convocare.

Adunarea generală a **„Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“**, conform §§. 14 și 21 din statutele Asociațiunii, se convócă la **Lugoș pe ḑilele 27 și 28 August st. nou**, pe lângă următórea

Programă:

Ședința I.

Joi, în 27 August 1896 st. n., la órele 11 a. m.

Ordinea de ḑi:

1. Deschiderea Adunării generale.
2. Raport despre activitatea comitetului în decursul anului expirat.
3. Alegerea comisiunilor de câte 3 membri:
   a) pentru examinarea raportului;
   b) pentru examinarea rațiociniului pro 1895 și a proiectului de budget pro 1897;
   c) pentru incassarea taxelor de membri.
4. Raport în causa modificării statutelor.
5. Propuneri și interpelări.
6. Disertațiuni.
7. Raportul comisiunii pentru inscrierea de membri.

Ședința II.

Vineri, în 28 August st. n. la órele 10 a. m.

Ordinea de ḑi:

1. Deschiderea ședinței.
2. Verificarea procesului verbal din ședința I.
3. Rapórtele comisiunilor exmise în ședința I.
4. Disertațiuni.
5. Întregirea comitetului central.
6. Defigerea locului pentru proxima adunare generală.
7. Dispositiuni pentru verificarea procesului verbal.
8. Încheiarea Adunării generale.

Se observă, că eventualele disertațiuni au sĕ fiă presentate presidiului Asociațiunii în scris cu 8 ḑile înainte de adunarea generală.

Sibiiu, din ședința comitetului Asociațiunii transilvane, ținută în 23 Iulie 1896.

I. M. Moldovan m. p.,
president.

Dr. C. Diaconovich m. p.,
secretar I.

Raport general

despre activitatea comitetului central al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ în decursul anului 1895.

Onorată Adunare generală!

In sensul §. 32 din statute, comitetul central presentă onoratei adunări generale următorul raport general despre activitatea sa din ultimul an de gestiune și anume dela 1 Ianuarie până la 31 Decembre 1895.

I. Ședințele comitetului.

In decursul anului 1895, comitetul central a ținut 24 ședințe, 12 ordinare, 12 extraordinare. Numerii exhibitelor în 1895 au fost 570 (1894: 511).

Conclusele adunării generale din anul trecut s'au executat tóte, afară de unele mici excepțiuni, a căror finalisare după natura lucrului se află încă în curgere. In special se amintesce, că în nexul indigitărilor adunării generale precedente, comitetul central a luat stricte dispositii pentru incassarea regulată a taxelor de membrii, pentru sporirea numĕrului membrilor și pentru redactarea organului Asociațiunii pelângă un cuprins și format mai corespundĕtor exigențelor timpului modern. Și crede a puté constata, că și în punctul acesta s'a obținut resultatul dorit.

Relativ la propunerea dlui I. Costin, preot și redactor în Sibiiu, în chestiunea explicării legilor statului pentru trebuințele poporului, ce s'a transpus comitetului central spre studiare și raportare (nr. prot. 19 lit. b. 1895), se presentă raport special din partea comitetului cu exhibit separat. Iar întru executarea conclusului (nr. prot. 19 lit. c. 1895) pentru conferirea unui stipendiu de 100 fl. vre-unui tiner din munții apuseni, ca sĕ urmeze o școlă de sculptură în lemn sau pétră, comitetul central a escris la timpul seu concurs, la care însĕ n'a reflectat decât un singur concurent, și acela și-a retras concursul, primind dela stat un asemenea ajutor. Remânênd

stipendiul vacant pro 1895/6, comitetul 'l-a votat drept ajutor pro 1895/6 tinerului Alexandru C. Liuba absolvent al preparandiei române din Caransebeș, de present elev la școla de belearte din München, și a escris de nou concurs pentru conferirea stipendiului cu începutul anului școlar viitor.

In legătură cu acestea se aduce la cunoscința onoratei adunări generale, că noul comitet central al Asociațiunii, ales în Blaj la 28 August 1895 pe un nou period de trei ani 1895—1898, s'a constituit îndată după adunarea generală și a început activitatea sa. Iar funcționarii, conform usului din trecut, au întrat în funcțiune numai la 1 Ianuarie 1896. Dintre membrii noului comitet însĕ dl Alexandru Lebu n'a primit mandatul adunării generale din considerare la cele întêmplate cu ocasiunea alegerii sale în comitet, ci 'și-a presentat dimisia cu datul 15 Septembre 1895, care se aclude sub *A.* onoratei **A.** adunări generale pentru competentă afacere, pe lângă observarea, că în programa actualei adunări s'a luat un punct pentru întregirea comitetului.

Alegerea președintelui Asociațiunii Ioan M. Moldovan, vicariu general în Blaj, și a vice-președintelui Dr. Ilarion Puș-cariu, vicariu archiepiscopesc în Sibiiu, săvêrșită în aceeaș adunare, după-ce s'au făcut pașii necesari în sensul § 11. din statute, s'a luat spre scire din partea ministeriului regesc prin rescriptul seu din 14 Novembre 1895, Nr. 95136. Deasemenea s'a luat spre scire alegerea dlui Dr. Gustav Weigand, profesor de universitate în Lipsca, de membru onorariu al Asociațiunii, prin rescriptul ministerial din 13 Ianuarie 1896, Nr. 22 reservat. In urma acesteia avem satisfacția a numĕra astădi între membrii onorari ai Asociațiunii și pe acest bărbat erudit și devotat cultivător al limbii și literaturii române.

Cu privire la statutele cele noue, votate de adunarea generală precedentă și așternute ministeriului de interne spre aprobare la 12 Septembre 1895, se presentă din partea comitetului central raport special pelângă exhibit separat.

In fine se constată, că relativ la stipendiile și ajutórele conferite dela Asociațiune, s'a susținut praxa de pănă aci, adecă s'au lăsat în folosința stipendiștilor, cari n'au terminat încă studiile, dar au dovedit sporiu bun și purtare corespun-

ţătóre. Iar stipendiile vacante s'au conferit de nou prin
B. concurs, în sensul literelor fundaţionale. In alăturare sub *B.* se aclude consemnarea stipendiştilor Asociaţiunii din timpul present cu numirea fondurilor, din cari sunt împărtăşiţi.

II. Şcóla Asociaţiunii.

Şcóla civilă de fete cu internat şi drept de publicitate a Asociaţiunii se află în normală desvoltare spre deplina mulţămire a factorilor competenţi.

In decursul anului şcolar 1895/6 au fost inmatriculate 72 eleve în cursurile ordinare şi 8 în cursul complementar, cu totul 80 eleve.

In internatul şcólei au fost adăpostite în acest an 60 eleve, dintre cari 2 au frecuentat şcóla elementară a Reuniunii femeilor române din Sibiiu.

Instrucţiunea s'a provĕḑut prin corpul didactic din anul trecut întregit conform Statutului de organisare al şcólei cu următórele puteri noue: dşóra *Eugenia Iovescu* din Caransebeş, absolventă a preparandiei superióre din Budapesta, cu examen de cualificaţiune pentru şcólele civile, învĕţătóre ordinară provisorie, şi dşóra *Aglaida Băcilă* din Mĕrul, absolventă a preparandiei şi şcólei superióre industriale din Szabadka, învĕţătóre suplentă din 1 Septembre 1895 până în 31 Ianuarie 1896, când la cererea sa propriă a fost dispensată dela postul seu şi înlocuită prin dşóra *Maria Cioban* din Roşia-Abrudului, cu examen de cualificaţiune pentru şcólele civile.

Comitetul a exerciat dreptul seu de supraveghiare prin vice-preşedintele Asociaţiunii ca delegat al seu şi constată, că mersul învĕţămêntului, spiritul şcólei şi internatului a fost deplin mulţămitor.

Date mai amănunţite cu privire la starea şcólei şi a internatului în decursul anului 1895/6 se cuprind în programa şcólei, publicată prin direcţiunea şcolară, din care se alătură
C. un exemplar sub *C.*

Din raţiociniul şcólei şi al internatului, presentat de direcţiunea şcolară se constată, că percepţiunile au ajuns în acest an suma de 22,076 fl. 87 cr, iar erogaţiunile suma de 21,609 fl. 53 cr. — şi a resultat la finea anului un sald activ

de 467 fl. 34 cr., avênd încă o restanță de încassat pro 1895/6 în suma de 863 fl. 03 cr.

Raționcinul școlei se subșterne onoratei adunări generale ca aclus la raționciniul Asociațiunii pro 1895 pentru informare.

III. Averea Asociațiunii.

In alăturare sub *D.* presentăm onoratei adunări generale raționciniul fondurilor Asociațiunii pe anul 1895, compus de cassarul Asociațiunii, examinat și aprobat din partea comitetului. **D.**

Din raționciniu se constată, că venitele fondului general în 1895 au fost 18,594 fl. 67 cr. erogațiunile: 10,474 fl. 37 cr. resultând la finea anului un sald de 8120 fl. 30 cr.

Averea fondului general a fost la finea anului 1895: 132564 fl. 11 cr. 85000 Lei.

Intréga avere administrată de comitetul central al Asociațiunii a fost: 175,661 fl. 20 cr. și 85,000 Lei. Față de anul precedent un crescămênt de 17,928 fl. 02 cr.

Intre venitele extraordinare amintim stipendiul dnei Zinca Roman, vĕduvă soție de advocat în Făgăraș, întemeiat în memoria fericitului seu soț Ioan Roman, în suma de 240 fl., pro 1895/6 și 1896/7.

Dimpreună cu raționciniul pro 1895 presentăm onoratei adunări generale proiectul de budget al Asociațiunii pro 1897 în alăturare sub *E.* **E.**

Despre fundațiunea fericitului advocat *George Filep* din Tășnad se notézĕ deocamdată numai atâta, că pertractarea lăsĕmêntului e încă în curgere și că representantul Asociațiunii în acésta afacere este dl Andreiu Cosma, advocat în Șimleul Silvaniei.

IV. Donațiuni.

Din anul 1895 avem sĕ înregistrăm o singură donațiune făcută în favorul Asociațiunii, anume: 1000 fl. votată de institutul de credit și economii „Albina“ din Sibiiu pentru trebuințele curente ale școlei civile de fete a Asociațiunii.

V. Membrii Asociațiunii.

La finea anului 1895 au fost:

1. Membrii fundatori: 72, (1894: 73);

2. Membrii pe viață: 171, (1894: 162);

3. Membrii ordinari cu taxă anuală: 668 (1894: 412); cari au solvit deja taxele pro 1895.

Consemnarea membrilor noi ai Asociațiunii, primiți de comitetul central dela ultima adunare generală încóce și proveduți cu document de legitimare, se așterne sub *F.*, iară sub *G.* se așterne consemnarea membrilor Asociațiunii, reposați în intervalul amintit.

F.
G.

VI. Biblioteca Asociațiunii.

Biblioteca Asociațiunii la finea anului expirat a constat în general din 3306 opuri în 9773 tomuri, 5782 broșuri și 15 charte, față cu 3232 opuri în 7389 tomuri, 5521 broșuri și 15 charte dela finea anului 1894. În special biblioteca ne presintă următorul tablou:

A) Biblioteca proprie:

		opuri	in tom	broș.	charte.
Secț. I.	Teologie	183	208	167	
„ II.	Filosofie	42	50	9	
„ III.	Pedagogie	58	63	92	
„ IV.	Limbă, literatură, artă	931	1077	607	
„ V.	Istorie și geografie	543	1089	455	11
„ VI.	Istoria specială a Românilor .	240	283	205	2
„ VII.	Sciințe naturale	118	404	227	2
„ VIII.	Matematică și geometrie . . .	28	36	14	
„ IX.	Medicină	134	160	40	
„ X.	Sciințe juridice și politice . .	359	492	229	
„ XI.	Economie, industrie, comerciu .	113	76	124	
„ XII.	Diverse	496	515	1263	
„ XIII.	Foi periodice	41	245	—	

B) Publicațiuni menite spre vêndare, parte în favorul fondului general al Asociațiunii, parte unele în favorul școlei civile de fete a Asociațiunii și una destinată a se distribui de aici gratuit, se află în numĕr de 20 în 5075 tomuri și 2350 broșuri și anume:

1. Acte și date despre conferința națională ținută în Mercurea la 1869, — 86 exemplare à 50 cr.

2. Actele privitóre la urzirea și înființarea „Asociațiunii transilvane“, — 159 exemplare à 50 cr.

3. Adunarea (II.) generală a „Asociațiunii transilvane“ ținută la Brașov în 1862, — 240 exemplare à 50 cr.

4. Adunarea (III.) generală a „Asociațiunii transilvane“ ținută în Blaș la 1863, — 1 ex. 50 cr.

5. Adunarea (IV.) generală a „Asociațiunii transilvane“ ținută la Hațeg în 1864, — 41 exemplare à 50 cr.

6. Adunarea (VI.) generală a „Asociațiunii transilvane“ ținută la Alba-Iulia în 1866, — 1 exemplar 50 cr.

7. Analele Academiei române din biblioteca lui Simeon Mangiuca, ser. II. secț. I. tom. III—X. și XV., și ser. II. secț. II. tom. III., VII—X., XIV. și XV. (18 vol.)

8. Analele „Asociațiunii transilvane“ din 1880, fasc. I. în 372 exemplare à 90 cr.

9. Baiulescu, B., Despre necesitatea promovării și protecționării meseriilor între Români. 26 exemplare à 20 cr.

10. Bergner R., Siebenbürgen. Eine Darstellung des Landes und der Leute. 26 exemplare à 4 fl.

11. Catalogul bibliotecii „Asociațiunii transilvane“ de N. Togan. 359 exemplare à 50 cr.

12. Laurian A. Tr. și Bălcescu N., Magazin istoric pentru Dacia. Tom. IV. și din tom. VII. fasc. I., tóte în câte 3 exemplare.

13. Lazarici I., Elemente de poetica română. 18 exemplare à 30 cr.

14. Meitani G. G., Studii asupra constituțiunii Românilor, care se dă de aici gratuit. Fasc. V. (5 ex.). VII. (6 ex.), VIII. (20 ex.), IX. (23 ex.) X. (108 ex.), XI. (109 ex.) și XII. (113 ex.)

15. Monografia școlei civile de fete a „Asociațiunii transilvane“. 222 exemplare à 1 fl.

16. Pușcariu I. cav. de, Date istorice privitóre la familiile nobile române. Vol. I. 157 exemplare, à 2 fl. și vol. II. 296 exemplare à 4 fl. laolaltă vol. I. și II. 5 fl.

17. Stoica Sim., Higiena copilului dela nascere până la al 7-lea an al etății. 434 exempl. à 15 cr.

18. Șuluț-Cărpinișan, Dr. A., Graiul ardelenesc în raport cu limba literară de peste Carpați. 22 exemplare à 20 cr.

19. „Transilvania“, organul asociațiunii din următorii ani: 1869 (57 ex.), 1870 (43 ex.), 1871 (74 ex.), 1872 (99 ex.), 1873 (73 ex.), 1874 (109 ex.), 1875 (126 ex.), 1876 (132 ex.), 1877 (112 ex.), 1878 (192 ex.), 1882 (69 ex.), 1883 (84 ex.), 1884 (77 ex.), 1885 (268 ex.), 1886 (290 ex.), 1888 (51 ex.), 1889 (86 ex.), 1890 (106 ex.), 1891 (18 ex.), 1892 (24 ex.), 1893 (3 ex.), 1894 (84 ex.) à 2 fl.

La sporirea bibliotecii au contribuit și în anul expirat: Academia maghiară de sciințe din Budapesta, Academia de

sciințe ces. reg. din Viena, Academia română din București, Universitatea săséscă din Sibiiu, Verein für siebenbürgische Landeskunde, Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften, Biblioteca națională din Florența, Institutul geografic argentin din Buenos Aires, apoi dnii: Alphons Tuor, profesor în Coira, Helveția (cu mai multe publicațiuni în limba rhaeto-romană), Mihail Străjan, profesor în Craiova și Nicolae Sustai din Brașov. Din suma preliminată pentru augmentarea bibliotecii s'au procurat în anul expirat 10 opuri în 11 tomuri și 38 broșuri, iar în schimb pentru alte cărți s'au primit 9 opuri în 12 tomuri.

Pre lângă aceea inventariul bibliotecii s'a mai sporit cu:

a) Povești din popor, adunate de Ioan Pop Reteganul, op premiat și tipărit cu spesele Asociațiunii în 3000 exemplare, din cari subtrăgêndu-se exemplarele ce 'și-lea reservat autorul, apoi cele depuse la librării și cele distribuite spre vêndare între despărțemintele Asociațiunii, mai sunt disponibile 2346 exemplare à 50 cr.

b) „Transilvania“, organul Asociațiunii din anul 1895 în 34 exempl.

Dintre scrierile periodice au încurs parte gratuit, parte în schimb pentru organul Asociațiunii „Transilvania“ următórele: „Archiva“, organul societății sciințifice și literare din Iași, „Biserica și Școla“ din Arad, „Dreptatea“ din Timișóra, „Familia“ din Oradea-mare, „Fóia diecesană“ din Caransebeș, „Fóia de Duminecă“ din Timișóra, „Gazeta Bucovinei“ din Cernăuț, „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov și „Telegraful român“ din Sibiiu.

Față cu sporiul de mai sus statul bibliotecii a scădut în anul 1895 cu 132 tomuri și 324 broșuri, parte depuse spre vêndare la librării, parte dăruite pentru biblioteci și date în schimb pentru alte cărți.

VII. Publicațiuni literare.

La adunarea generală ținută în anul trecut în opidul Blaj s'a presentat propunerea, ca secretarul I. să facă în fie-care an pentru adunarea generală un raport detaiat despre literatura română produsă pe teritorul Ungariei, în care raport „Asociațiunea să se pronunțe definitiv și asupra chestiei: care a fost în anul, asupra căruia raportéză, cea mai bună operă tipărită românéscă“ și acestei opere să i-se confere un premiu de cel puțin fl. 300. —

Adunarea generală, ocupată atunci în mod extraordinar cu noul proiect de statute, nu a putut întra în desbaterea acestei propuneri, ci a predat-o comitetului central „spre posibilă considerare".

Comitetul central după studiarea temeinică a chestiunii a enunțat în ședința sa din 2 Ianuarie a. c., că realisarea propunerii, astfel cum a fost formulată la Blaj, nu o află folositóre, pentru-că de-o parte adunarea generală nu are însușirile unei corporațiuni literare, care — abstragênd dela scurțimea timpului, de care dispune, — ar puté întra într'o apreciare critică și detaiată a operelor apărute în decursul unui întreg an, iar de altă parte premiarea prevĕdută în propunere pe lângă multe alte inconveniente nu ar atinge scopul dorit, pentru-că nu ar contribuí la sporirea producțiunii n o u e literare.

Comitetul central a decis deci, ca premiile Asociațiunii, — care păn' atunci, până când nu se va puté organisa în sensul noului proiect de statute și ca corporațiune literară, trebue sĕ se restringă mai ales la s p r i j i n i r e a literaturii, — sĕ se confere și în viitor pe cale de concurs și pe basa de recensiuni critice, lucrate de bărbați de specialitate.

De altă parte însĕ comitetul central a recunoscut necesitatea, ca Asociațiunea și în actuala ei organisațiune de corporațiune mai mult culturală, sĕ urmăréscă cu mai mare atențiune literatura nóstră națională, care este un factor principal al înaintării poporului român.

Din acest motiv a decis ca secretarul I. sĕ facă în fie-care an un raport general despre întréga producțiune literară de pe teritorul Ungariei, care raport — fără a întra într'o apreciare critică a operelor singuratice, — sĕ arete în liniamente generale direcțiunea mișcării nóstre literare, sĕ cerceteze dacă acéstă direcțiune corespunde trebuințelor nóstre reale și sĕ designeze atât terenul, unde producțiunea literară este avisată la sprijin, precum și mijlócele, prin cari Asociațiunea ar puté contribuí la înaintarea ei.

A fost de lipsă a premite aceste informațiuni, pentru a pune în vedere punctul de plecare al acestei părți a raportului general.

*

De un şir de ani, destul de considerabil, producţiunea literară română atât la noi, cât şi în celelalte ţeri locuite de Români, este caracterisată prin o secetă simţitóre. Opere de o importanţă mai generală, de o valóre mai mare, lipsesc aprópe cu totul în bibliografia română din anii din urmă şi chiar şi scrierile premiate în timpul mai nou de corporaţiunile nóstre literare numai arare-ori se ridică la un nivel mai înalt.

Puterile naţiunii par a fi angajate în luptele ḑilei şi literaţii şi-au părăsit condeiul, ori l'au pus în serviciul altor porniri străine de chemarea lor, încât astăḑi literatura română — după-cum vom mai arăta, — o fac mai mult librarii decât autorii nostri.

Dela ultima adunare generală acéstă regretabilă situaţiune nu s'a schimbat şi în special productele literare din patriă — cu puţinele excepţiuni ce vom amintí — nici după numĕr, nici după valórea lor internă nu arată un avênt deosebit, care ar asigura în special Românilor de sub coróna Stului Stefan o posiţiune excepţională şi mai favorabilă faţă cu producţiunea literară din celelalte ţeri locuite de Români.

În anul expirat producţiunea nóstră literară, tótă laolaltă, se reduce la circa 50 publicaţiuni, între cari *literatura didactică*, atât după numĕrul cât şi după extensiunea şi valórea internă a scrierilor, face partea cea mai de frunte.

În special au apărut în anul expirat numĕróse manuale menite a promova studiul limbei române (o Gramatică de Petran şi alta de Dariu, cărţi de cetire de Oniţ, Pletos şi Gheţie şi de mai mulţi autori din Braşov, un manual de stilistică de Negruţiu, etc.), o ediţiune nouă a gramaticei germâne de Barcianu, o gramatică maghiară de Goldiş şi Koós şi un dicţionar român-maghiar de Gheţie. În fine mai amintim un manual istoric de Goldiş, o aritmetică de Lurtz şi un voluminos manual de Merceologie de Vlaicu.

Recensiunile, publicate de specialişti asupra acestor opere, remarchéză mai multe manuale de valóre deosebită şi astfel corpul didactic al şcólelor nóstre medii, mai ales cel din Braşov, a desvoltat în timpul din urmă pe terenul literaturii nóstre o activitate spornică şi intensivă, care cu atât mai vêrtos merită tótă recunoscinţa, pentru-că în urma stărilor nóstre

speciale, noi nu putem profita de productele literaturii didactice din România, ci avem inomis lipsă de manuale şcolastice proprii, aprobate de autorităţile nóstre competente. Astfel producţiunea literară pe acest teren corespunde unei necesităţi reale.

Acest ram al literaturii, — favorisat de altmintrelea de împrejurarea, că autorii de cărţi didactice bune găsesc fără greutate editori şi astfel sunt dispensaţi de grijile materiale împreunate cu editarea de cărţi românesci, — este unicul, în care putem inregistra o activitate mulţămitóre.

Literatura economică după numĕrul publicaţiunilor ocupă locul al doilea între productele literare ale anului expirat şi s'a sporit cu o lucrare mai mare despre Asociaţiunile de sistemul Reiffeisen, lucrată de Dr. Aurel Brote şi cu un şir întreg de broşuri mai mici despre diferite chestiuni de interes comercial-financiar. Pe acest teren este de remarcat o anumită unilateralitate, care negligă aprópe cu totul chestiunile de agricultură, cari pentru poporul nostru — în preponderanţă agricultor — sunt de cea mai mare însemnătate.

S'au făcut, ce e drept, în timpul din urmă şi pe acest teren — în special prin publicaţiunile reuniunii de agricultură din Sibiiu, — modeste, dar laudabile începuturi şi partea economică a celor 3 foi poporale din ţară încă aduce servicii valoróse pentru instruirea poporului în cele ce ating agronomia.

Tóte aceste însĕ nici pe departe nu ne pot mulţămí faţă cu importanţa agriculturii pentru bunăstarea şi progresul poporului nostru, care ne impune mari datorinţe şi cere din partea nóstră o activitate perseverantă şi intensivă pe acest teren.

Salutăm deci cu bucurie apariţiunea unui studiu agronomic, vast şi sistematic, care a fost anunţat numai în ḑilele din urmă şi care, avênd de autor pe un bun cunoscĕtor al stărilor agricole din tóte regiunile locuite de Români, va umplé o lacună mare în literatura nóstră şi va puté aduce servicii preţióse pentru înaintarea economică a poporului nostru.

Importanţa obiectului pretinde, ca Asociaţiunea sĕ sprijinéscă cu totadinsul asemene scrieri şi, pănă când vom avé o literatură completă de acest ram, sĕ suplinéscă lacunele ei

prin iniţiarea şi lăţirea de mici şi eftine broşuri instructive despre diferitele chestiuni de agronomie.

Partea comercială financiară a literaturii nóstre economice în proporţiune e destul de bine îngrijită şi are un eficace protector în băncile nóstre. Şi de astădată putem anunţa apariţiunea apropiată a unei noue şi folositóre scrieri de acéstă natură, care se tipăresce cu spesele uneia dintre băncile nóstre mai de frunte şi este chemată a popularisa sciinţele comerciale şi a lăţi cunoscinţele necesare în afaceri de bancă.

Asemene ne putem lipsí deocamdată de jertfe mai mari pentru publicaţiuni referitóre la chestiuni industriale, deóre-ce astădi ne lipsesce încă o industrie naţională şi prin mijlóce literare numai cu greu vom puté grăbí crearea ei, pănă când nu se va face un început serios pe calea asociării şi prin şcóle de specialitate.

Literatura bisericéscă, după numĕrul publicaţiunilor de acest ram, ocupă locul al treilea în producţiunea nóstră literară din anul trecut. Credem însĕ, că ne putem dispensa de o apreţiare mai detaiată a acestor publicaţiuni, deóre-ce literatura bisericéscă îşi are factorii sei chemaţi de a o ocroti şi conduce şi astfel nu e avisată la sprijinul Asociaţiunii. Şi de altmintrelea scrierile bisericesci ale anului trecut se reduc la protocolul ultimului congres al bisericii gr. or., şi la câte-va manuale, retipăriri de predici şi cărţi de rugăciuni, şi astfel nu conţin opere mai mari şi de importanţă generală.

Trecem acum la *literatura istorică.*

Mai de mult ne plângeam, că precum toţi Bănăţenii sunt prea mari filologi, astfel toţi Ardelenii sunt prea mari istoriografi. În timpul mai nou însĕ predilecţiunea nóstră pentru studii istorice se pare că a secat cu totul, căci dela scrierile lui George Barițiu producţiunea literară pe terenul istoriei şi al ramurilor înrudite a încetat la noi aprópe cu totul şi pănă când popórele conlocuitóre desvóltă o activitate deosebită pe acest teren şi atât prin scrieri de sine stătătóre, cât şi mai ales prin numĕróse şi valoróse studii publicate în presa lor periodică, manifestéză o atenţiune deosebită pentru istoria lor naţională şi basele situaţiunii lor actuale, pănă atunci noi Ro-

mânii, póte cei mai interesaţi în causă, se pare că am devenit nepăsători faţă cu aceste chestiuni atât de importante.

Este prea puţin şi nu ne póte face onóre ceea-ce am lucrat şi lucrăm pe acest teren. Studii etnografice şi archeologice numai străinii mai fac în patria nóstră străveche, şi între străini numai rar amicii nostri; monumentele falnice ale trecutului nostru, ba chiar şi admirabilele producte ale industriei nóstre naţionale, portul nostru şi icóna vetrei românesci numai în musee şi colecţiuni străine le găsim şi numai Academiei din Bucuresci este de a se mulţămí, că nu avem sĕ căutăm tot în mâni străine şi isvórele istoriei nóstre naţionale.

Aceste stări reclamă o acţiune seriósă de sanare şi vor avé sĕ fie pentru viitor problema specială a activităţii Asociaţiunii, care este cel mai chemat factor pentru a pune basele unui Museu naţional al Românilor ciscarpatini.

Avem dar datorinţe mari în acéstă direcţiune şi în vederea lor nu ne póte mulţămí producţiunea literară a anului expirat, care numai incidental a atins istoria şi se reduce în acest ram la câte-va articole de ziare (cum sunt: schiţele lui Vas. Moldovan din 1848/9, şi o disertaţiune a lui G. Bogdan-Duică despre călugărul Visarion), la traduceri din autori străini (Istoria lui Traian, tradusă de P. Broştén), la o modestă broşură despre istoria şcólelor din Banat şi la câteva capitole din alte mici scrieri (cum sunt: o carte turistică despre munţii Făgăraşului şi douĕ monografii comunale, apărute la iniţiativa fericită şi laudabilă a câtor-va tineri Sibieni).

Ne despărţim de acéstă expunere puţin inveselitóre sub un prognostic mai favorabil pentru viitor, amintind cu recunoscinţă şi mulţămită, că sesiunea generală din ĕst an a Academiei române a destinat un premiu mare pentru o lucrare din istoria nóstră specială, înregistrând mai departe valorósele disertaţiuni istorice, publicate în programele şcólelor nóstre medii din Braşov şi Beiuş şi anunţând în fine, că continuarea valorósei scrieri „Ţara nóstră“ de Silvestru Moldovan este deja lucrată şi se va publica îndată ce prin trecerea părţii deja apărute se vor puté procura mijlócele ediţiunii nouĕ.

Pe terenul *literaturii frumóse* continuă seceta veche. Din anul trecut avem sĕ înregistrăm o singură publicaţiune, care

s'ar puté plasa în acest cadru, și aparține literaturii populare: Poveștile culese de Ioan Pop Reteganul, premiate încă la 1892 și tipărite de Asociațiunea Transilvană. O a doua colecțiune premiată totatunci de Asociațiune (poesii populare din Maramurĕș culese de Tit Budu,) va avé sĕ se dee la tipar în timp apropiat.

Producțiunea n o u ă lipsesce deci cu totul pe acest teren și chiar și publicațiunile de literatură frumósă ale presei nóstre periodice sunt reduse la dimensiuni minimale și neobicĭnuite la un popor poet cum e al nostru. Avem un singur organ literar, care mai de mult era locul de convenire al unei întregi pleiade de poeți și scriitori români, astădi însĕ e mai mult o fóiă socială, decât o revistă literară. Foișórele ḑiarelor nóstre aprópe au încetat a fi o rubrică stabilă și dacă reapar din când în când, de regulă nu conțin altceva decât traduceri debile din autori străini, ori câteva încercări stilistice lipsite de valóre.

Acéstă amuțire a lirei române este o notă regretabilă, dar caracteristică pentru stările de pe tóte terenele vieții nóstre naționale și chiar pentru motivul, că are o rădăcină mai afundă în corpul națiunii, sanarea reului e mult îngreunată și mijlócele, de cari s'ar puté folosí Asociațiunea în acéstă direcțiune, sunt lipsite de ori-ce eficacitate momentană. D e c e p ț i u n e a unui popor nu se póte sana nici cu premii, nici cu concurse. Alți factori mai puternici vor trebuí sĕ regenereze spiritul de viață al poporului nostru prin muncă seriósă, îndelungată și prevĕḑĕtóre.

Pe terenul literaturii frumóse ne bucurăm de marele favor, că precum limba tuturor Românilor e aceeași, asemene și literatura frumósă a tuturor țĕrilor locuite de Români este un b u n c o m u n al națiunii întregi, și astfel lacunele, ce se ivesc la noi, se pot umplé mai ușor din bogățiile producțiunii literare a fraților nostri de dincolo. Numai că stările actuale nici în România nu sunt cu mult mai îmbucurătóre și rĕul, de care ne plângem noi cei de aici, este un r ĕ u c o m u n, precum comune se par a fi și causele, din cari s'a născut.

Cu tóte aceste anul expirat ne-a adus și un mic câștig pe acest teren, câștig modest, dar real. Am ḑis deja, că în

timpul mai nou literatura nóstră o fac mai mult librarii, decât autorii nostri şi am înţeles sub acésta acţiunea demnă de tótă recunoscinţa, ce a iniţiat'o librăria Carol Müller şi au continuat-o apoi mai multe alte librării prin editarea bibliotecilor poporale, cari nu numai că au dat ansă la o mică producţiune literară, ci — şi în acésta este importanţa lor — au paralisat întru câtva scăderile împreunate cu lipsa totală de scrieri nouĕ, prin o lăţire estraordinară a operelor bune deja existente.

Pe lângă starea materială puţîn îndestulitóre a poporului nostru şi de altă parte pe lânga preţurile exorbitante de până acum ale cărţilor românesci, cetirea a fost mai mult un privilegiu al clasei mai cu dare de mână. Bibliotecile poporale vor face însĕ ca literatura nóstră sĕ devină în sensul deplin al cuvêntului un bun comun al tuturor straturilor poporului şi vor duce lumina culturii până în cea din urmă colibă românéscă.

Dăm acestor biblioteci o importanţă atât de mare, pentru-că am avut ocasiune a ne convinge despre acel lucru puţîn cunoscut ori puţîn apreţiat, că poporul nostru de rênd e cu mult mai dornic de carte, decât aşa numita înteligenţa nóstră. Cărţile librăriilor nóstre, listele abonaţilor la foile nóstre şi mai ales producţiunea anuală de cărţi poporale, care merită a fi apreţiată într'un studiu special, ne dau despre acésta doveḑi eclatante.

Mai remâne sĕ ne dăm sémă de o serie de publicaţiuni menite a lăţí diferite cunoscinţe folositóre în sînul poporului nostru.

Amintim aici în rêndul prim *literatura nóstră calendaristică,* care între stările nóstre speciale are o importanţă deosebită şi merită mai multă atenţiune, decât i se dă de comun. Calendarele nóstre, cari — după date autentice, câştigate la locuri competente, — au apărut pe anul 1896 în 11 ediţiuni laolaltă în numĕr de peste 30,000 exemplare, atât pentru tiragiul extraordinar de mare, cât şi mai ales pentru motivul, că nu lipsesc în nici o casă românéscă şi că conţînutul lor în decursul anului ajunge pe deplin la cunoscinţa tuturor membrilor familiei, şi astfel străbate în cercuri atât de largi, ca

nici una dintre celelalte publicaţiuni românesci, ar puté fi folosite ca un mijloc fórte eficace pentru luminarea poporului şi lăţirea cunoscinţelor folositóre.

Deşí editorii unor calendare au ţînut cont de importanţa acestor publicaţiuni şi au urmat la redigearea lor cu atenţiunea şi priceperea recerută, încât avem câteva calendare excelente (p. ex. Calend. poporului pe 1896), cum rar se găsesc la alte popóre cu mult mai înaintate, totuşi în mare parte modul de redigeare a acestor cărţi poporale este lipsit de sistem şi conţinutul lor depinde mai mult dela întêmplări. Din acéstă causă credem că ar fi de folos, dacă însă-şi Asociaţiunea ar încerca a contribuí la reformarea sistematică a literaturii nóstre calendaristice, pentru-ca acest eficace mijloc pentru luminarea poporului sĕ fie bine şi pe deplin exploatat.

Trecem acum la *activitatea literară a Asociaţiunii.*

În decursul anului expirat Asociaţiunea a editat o singură publicaţiune, anume „Poveştile“ deja amintite în acest raport.

La 1894 Asociaţiunea a publicat un nou concurs pentru 3 premii, anume: *a)* pentru un manual didactic, *b)* pentru o scriere poporală despre lucrarea moşiilor după comasare şi *c)* pentru dietetica ţĕranului român.

În urma acestui concurs au întrat pentru fie-care premiu câte dóue lucrări, cari după cum e cunoscut din rapórtele publicate în „Transilvania“ au fost examinate de specialişti, dar nu au putut fi premiate, parte pentru că au fost lipsite de valórea recerută, parte pentru că nu au satisfăcut condiţiunilor din concurs.

Numai pentru premiul de dietetică au întrat doue lucrări mai valoróse şi comitetul central a şi luat dispositiuni, ca sub anumite condiţiuni sĕ se pótă publica ambele.

Acéstă parte a concursului deci nu a rĕmas fără resultat şi ţinênd cont de împrejurarea că Academia Română a premiat în timpul mai nou 2 scrieri de acéstă natură, cari în mare parte ţin cont şi de împrejurările nóstre speciale, resultă că literatura referitóre la igiena ţĕranului nostru deocamdată nu este avisată la o nóuă iniţiativă din partea Asociaţiunii.

De aceași părere suntem și cu privire la literatura didactică, căci pe lângă tóte că concursul publicat de Asociațiune la 1894 a rămas fără resultat, totuși literatura didactică, după cum am arătat, a luat un avênt considerabil și și de altmintrelea se bucură de o situațiune escepțional de favorabilă. Anume productele ei bune au o trecere sigură și prin urmare și editori aplecați a dispensa pe autori de ori-ce greutăți materiale, apoi sunt sprijinite și de autoritățile bisericesci-școlare, precum și din partea unor fonduri și institute românesci.

Mai rămâne al treilea premiu cu subiect de agronomie. Am insistat deja la alt loc asupra importanței deosebite ce o are pentru noi literatura referitóre la acest ram principal al vieții nóstre economice și am accentuat, că merită o atențiune cu mult mai mare, decât i s'a dat. Cu atât mai mult trebue să regretăm deci, că chiar acéstă parte a concursului publicat de Asociațiune a rămas cu totul fără resultat și ni se impune necesitatea de a face nóue și cât mai intensive încercări pentru a promova desvoltarea acestui ram al literaturii nóstre.

Între publicațiunile Asociațiunii este de a se amintí și organul ei „Transilvania“, care pe basa unei propuneri dela adunarea generală din Blaj, recomandată comitetului central „spre posibilă considerare“ a fost, sau mai bine dis avea să fie reorganisată pe temelii noue. Dorințele esprimate la Blaj se vor puté realisa în măsură satisfăcętóre numai după-ce Asociațiunea dimpreună cu corpul oficialilor sei va fi organisată în sensul noului proiect de statute. Și pân' atunci însă comitetul central a căutat să ridice acest organ la un nivel mai corespundętor trebuințelor nóstre și a dat redacțiunii mijlócele pentru a puté introduce dela anul nou încóce mai multe îmbunătățiri. De atunci până astădi a trecut însă d'abia un scurt semestru, deci a lipsit redacțiunii chiar și timpul fisic pentru o reformare temeinică a revistei nóstre și astfel numai adunările generale viitóre se vor puté pronunța în acéstă materie.

Sub egida Asociațiunii a apărut în fine, după mari și anevoióse lucrări pregătitóre, primul fascicol al „Enciclopediei Române“, care a fost anunțată deja adunării generale dela

Blaj și distinsă din partea acesteia cu o primire fórte căldurósă. Ca prima încercare de acéstă natură pe terenul literaturii nóstre și ca o operă, care recere un aparat extraordinar, „Enciclopedia Română“ negreșit va avé multe scăderi. Cu tóte aceste sperăm, că în vederea spriginirei călduróse, de care se bucură întreprinderea nóstră la un număr mare de distinși autori români (lista colaboratorilor înșiră la 200 de nume), „Enciclopedia Română“ va fi un bun început și va aduce poporului nostru și progresului seu cultural servicii însemnate și reale.

*

Remâne acum ca în firul celor expuse sĕ formulăm vederile nóstre cu privire la activitatea literară a Asociațiunii pe anul viitor.

Pe basa unei propuneri primite de adunarea generală dela Blaj, comitetul central a decis, ca pentru instruirea poporului în numĕrósele chestiuni de drept, cari îl ating și dela a căror cunoscință este condiționată bunăstarea și desvoltarea lui, Asociațiunea sĕ se îngrijască de lucrarea și editarea unei serii de publicațiuni populare și eftine, din cari țĕrănimea nóstră și conducĕtorii ei sĕ se pótă informa fără greutate în chestiunile ce privesc drepturile și datorințele cetățenesci și diferitele afaceri particulare ale poporului.

Despre acest conclus raportăm la alt loc, iar cu privire la direcțiunea, ce va avé sĕ urmăréscă Asociațiunea pe viitor în lucrarea sa literară, înaintăm următórea propunere:

În vederea importanței deosebite, ce o are pentru noi literatura referitóre la agricultură, care este ramul cel mai de frunte al vieții nóstre economice, și cu considerare la lipsa de scrieri bune de acéstă natură;

mai departe în vederea împrejurării, că de un timp îndelungat au încetat cu totul publicațiunile și studiile referitóre la istoria Românilor de sub coróna Stlui Stefan și la ramurile literare înrudite cu istoria; și

în fine pentru a exploata în mod corespundĕtor și deplin mijlocul de luminare a poporului, ce ni-se ofere în literatura nóstră calendaristică:

Asociaţiunea va urmări cu deosebită atenţiune şi, fie prin publicarea de concurse pentru premii, fie prin iniţiarea directă şi editarea de noue scrieri bune şi eftine ori prin ajutorarea de publicaţiuni deja lucrate, dar inedite, va sprijini în primul rênd opere de agronomie, de istorie naţională şi materii înrudite (archeologie, etnografie, geografie etc.) şi în fine va încerca o reformare sistematică a literaturii nóstre calendaristice.

VIII. Despărţemintele Asociaţiunii.

Dintre 33 despărţeminte ale Asociaţiunii următórele susţin cu zel laudabil relaţiunile normate de statut cu centrul şi poporul nostru, şi anume:

Abrud, Alba-Iulia, Bran, Braşov, Brad, Blaj, Cohalm, Deva, Dicio-Sân-Martin, Făgăraş, Haţeg, Mediaş, Mureş-Ludoş, Mureş-Oşorheiu, Năsĕud, Reghin, Orăştiă, Sebeşul săsesc, Selişte, Sibiiu şi Şimleul Silvaniei. Activitatea acestora pe teren cultural şi economic în sinul poporului nostru produce resultate îmbucurătóre şi face onóre instituţiunii nóstre culturale. Ceea-ce se propune a-se lua cu recunoscinţă spre scire.

N'au dat nici un semn de viaţă în 1895 următórele despărţeminte: Agnita, Betlean, Ciachi-Gârbău, Deeş, Elisabetopole, Gherla, Mociu şi Turda. Se observă însĕ, că unele dintre aceste despărţeminte reclamă o nouă arondare a cercurilor, mai corespundĕtóre stărilor actuale. In acésta privinţă, urmând aprobarea statutelor celor nóue, comitetul central nu va întârdia a lua mĕsurile de lipsă în conţelegere cu direcţiunile despărţemintelor.

IX. Propuneri.

Supunênd acest raport apreţierii onoratei adunări generale, dimpreună cu aclusele sale, rugăm onorata adunare generală sĕ binevoiască:

a) a lua spre scire raportul general pro 1895;

b) a declara de membrii Asociaţiunii pe cei primiţi de comitetul central şi provĕduţi cu document de legitimare, după consemnarea presentată;

c) a da expresiune condolenţei pentru membrii reposaţi ai Asociaţiunii, după consemnarea presentată;

d) a da absolutoriu pentru raţiociniile Asociaţiunii pro 1895;

e) a aproba proiectul de budget al Asociaţiunii pro 1897;

f) a primi propunerea de sub VII. referitóre la activitatea literară viitóre a Asociaţiunii;

g) în fine a întregi comitetul central pe restul periodului 1895—1898, prin alegerea unui membru ordinariu şi a controlorului.

Sibiiu, din şedinţa comitetului Asociaţiunii transilvane ţinută în 13 August 1896 n.

Iosif Sterca Şuluţiu m. p.,
president ad hoc.

Dr. Vasile Bologa, m. p.,
secretar II.

Consemnarea

stipendiștilor „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ pe anul școlar 1895/6.

1. *Gavriil Todica*, student cl. VI. gimnasială în Bistrița, din fundațiunea „Dobâca“ . . . . . 50 fl.
2. *Alexandru Vasiliu*, stud. cl. VII. gimnasială în Sibiiu, din fundațiunea „Riurén“ . . . . . 40 „
3. *Eugeniu Piso*, student cl. VIII. gimnasială în Sibiiu, din fundațiunea „Marinovici“ . . . . . 60 „
4. *Ioan Dămian*, student cl. III. gimnasială în Brad, din fundațiunea „Bașota“ . . . . . 20 „
5. *Mihaiu Pop*, student cl III. gimnasială în Careii mari, din fundațiunea „Galliana“ . . . . . 60 „
6. *Ioan Comaniciu*, student cl. VI. gimnasială în Brașov, din fundațiunea „Roman“ . . . . . 60 „
7. *Ioan Băilă*, student cl. V. reală în Sibiiu, din fundațiunea „Roman“ . . . . . 60 „
8. *Alexandru C. Liuba*, elev la școla de belearte în München, din fondul general al Asociațiunii . . . . . 100 „

Consemnarea

membrilor „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, cari s'au însinuat la comitetul central dela adunarea generală din 1895 până la adunarea generală din 1896.

Membrii pe viéță: *Dr. Nicolau Vecerdea*, advocat în Sibiiu; *Mihail Cirlea*, notar public în Abrud; *Simion Henzel*, proprietar în Roșia; *„Furnica“*, cassă de economii societate pe acții în Făgăraș.

Membrii ordinari: *Aurelia Solomon*, directóră la internatul scólei de fetițe în Blaj; *Vasile Stoian*, preot în Aței; *Iosif Barb*, preot în Blajel; *Nicolau Porcu*, preot în Basna; *Nicolau Zacharie*, comerciant în Heghig; *Spiridon Damian*, protopop onorariu în Brețc; *Nicolau Comșa*, preot în Covasna; *Ioan Dima*, preot în Sita Buzeu; *Constantin Damian*, capelan în Brețc; *Nicolau Russu*, econom în Sita Buzeu; *Dr. Elie Cristea*, secretar consistorial în Sibiiu; *Radu Jantea*, preot în Sohodol; *Ioan David*, candidat de advocat în Abrud; *George Ghidrai*, notar în Sălciua; *George Cosma*, proprietar în Roșia; *George Lupu*, preot în Roșia; *Vasile Bumbuț*, preot în Sarteș; *Petru Șortan*, preot în Sohodol Valea verde; *Dimitrie Dragoș*, proprietar în Ferihaz; *George Negru*, cancelist în Sighișóra; *George Babeș*, preot în Sohodol; *Leontin Pușcariu*, preot în Sohodol; *George Enescu*, preot în Also Moecs; *Beniamin Clococean*, comerciant în Ó-Tohán; *Nicolae Pop sen.*, proprietar în Ó-Tohán; *Avisalon*

Strîmtu, proprietar în Ó-Tohán; *George Cârlan*, notar în Ó-Tohán; *Teodor Făgăraş*, proprietar în Haţeg; *D. Balanescu*, proprietar în Fehértemplom; *Ilie Traila*, advocat în Oraviţa; *Andrea Boborony*, proprietar în Biserica albă; *Alexandru Crenian*, director de bancă în Reşiţa; *Valeriu Petco*, candidat de advocat în Deva; *Dr. George Dobrin*, advocat în Lugoş; *Grigorie Ghibu*, preot în Şugag; *Toma Barbu*, comerciant în Şugag; *Şugag*, comuna politică; *Veturia Ivan* în Alba-Iulia; *Ilarian Rusan*, doctorand în medicină în Gratz; *Dr. Lazar Şimon*, advocat în Ciacova; *Alexandrina Cunţan* în Sibiiu; *Dr. Gavrilă Suciu*, advocat în Haţeg; *Octavia Stănescu* în Braşov; *Nicolae Nestor*, vicar în Haţeg; *Traian H. Pop*, proprietar în Boziaş; *Dr. Ioan Şenchea* candidat de advocat în Făgăraş; *Ioan Scurtu*, controlor comitatens în Făgăraş; *Ioan Stoica*, învĕţător în Veneţia inferióră; *Virgil Pop*, preot în Veneţia inferióră; *Ioan Marcu*, administrator în Porumbacul inferior; *Eronim Fliter*, notar cercual în Porumbacul inferior; *Ioan Lupea*, preot în Sărata; *Gavrila Popianoş*, proprietar în Porumbacul superior; *Dumitru Bulicria*, învĕţător în Porumbacul inferior.

Consemnarea

membrilor „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român“, cari au repausat dela adunarea generală din 1895 până la adunarea generală din 1896.

Membrii fundatori: *Ioan Iancu*, preot în Bucium Poeni; *Nicolau Cosgarea*, căpitan în pensiune în Făgăraş.

Membrii pe viaţă: *Clemente Lupsai*, protopretor în Rodna, *Dr. Simeon Caian*, medic în Roşia; *Nicanor Frateşiu*, protosincel în pensiune în Bacifaléu.

Membrii ordinari: *Stanciu Garoiu*, oficiant la jud. reg. cerc. în Zernești; *Ioan Raţiu*, proprietar în Bran Simon; *Iacob Morariu*, notariu în Vad; *Simeon Moldovan*, preot în Mociu; *Sever Orban*, preot în Coşna; *Ioan Puntean*, preot în Vingard; *Ioan Ianza*, vicariu în Haţeg; *Dr. Aurel Chişbach*, medic în Ighiu; *Dr. Alexandru Grama*, canonic în Blaj.

Raţiociniul

Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român

pentru anul 1895.

Venite Rațiociniul

Nr. cur.		Preliminat fl.	cr.	Incassat fl.	cr.	+ Plus – Minus
	I. Fondul general.					
1	Saldul cassei din anul 1894 .	—	—	6415	81	—.—
2	Taxe și prenumerațiuni . .	3000	—	5011	35	+ 2011.35
3	Chirii și arêndă	1150	—	1305	02	+ 155.02
4	Interese după efecte publice .	2788	20	3079	38	+ 291.18
5	Interese după depuneri . .	100	—	246	93	+ 146.93
6	Taxe de administrare . . .	269	97	222	—	— 47.97
7	Hârthii de valóre sorțite . .	—	—	1000	—	+ 1000.—
8	Venite estraordinare și stipendiul Roman	1500	—	1314	18	— 185 82
	Suma .	8808	17	18594	67	+ 3604.48
						— 233.79
	II. Fondul Georgiu Bariț iu.					
1	Saldul cassei la 31 Dec. 1894 .	—	—	3378	16	
2	Oferte benevole	—	—	18	50	
3	Cuotă dela fondul general .	1000	—	1000	—	
4	Interese după efecte . . .	—	—	3	—	
5	Interese după depuneri . .	150	—	155	12	
	Suma .			4554	78	
	III. Fundațiunea Bașota.					
1	Saldul cassei la 31 Dec. 1894 .	—	—	174	17	
2	Interese după efecte . . .	—	—	25	—	
3	Interese după depuneri . .	8	—	8	23	
	Suma .			207	40	

pentru anul 1895. Spese

Nr. cur.		Preliminat fl.	cr.	Erogat fl.	cr.	+ Plus — Minus
	I. Fondul general.					
1	Secretarul I. remunerațiune .	400	—	400	—	—
2	Secretarul II. „ .	300	—	300	—	—
3	Cassarului „ .	200	—	200	—	—
4	Bibliotecarului „ .	120	—	120	—	—
5	Cancelistului „ .	300	—	300	—	—
6	Servitorului léfă	180	—	180	—	—
7	Spese de cancelariă, luminat, încălțit	400	—	336	18	— 63.82
8	Dotațiunea bibliotecii . . .	100	—	341	06	+ 241.06
9	Tiparul fóiei „Transilvania“ .	800	—	1057	62	+ 257.62
10	Conservarea și asigurarea edificiilor	250	94	241	34	— 9.60
11	Contribuț., ecuivalente, fondul de pensiune învețăt. .	413	80	420	37	+ 6.57
12	La fondul de reservă . . .	600	—	600	—	—
13	Stipendiul pentru un elev la conserv. de musică și un candidat de învețător . .	1000	—	250	—	— 750.—
14	Un stipendiu la meseria de lemnărit	100	—	—	—	— 100.—
15	Stipendii elevelor din internatul școlei	500	—	330	—	— 170.—
16	Pentru scrieri literare la fondul Barițiu	1000	—	1000	—	—
17	Subvențiune școlei civile de fete	1509	79	1809	79	+ 300.—
18	Efecte cumpĕrate	—	—	1300	—	+ 1300.—
19	Spese estraordinare și stipendiul Roman	300	—	1288	01	+ 988.01
20	Saldul cassei la 31 Dec. 1895.	—	—	8120	30	—
	Suma .	8474	53	18594	67	+ 3093.26 — 1093.42
	II. Fondul Georgiu Barițiu.					
1	Taxă de administrare . . .	30	—	35	—	
2	Saldul cassei la 31 Dec. 1895.	—	—	4519	78	
	Suma .			4554	78	
	III. Fundațiunea Bașota.					
1	Un stipendiu	20	—	20	—	
2	Taxă de administrare . . .	6	50	7	—	
3	Saldul cassei la 31 Dec. 1895.	—	—	180	40	
	Suma .			207	40	

Venite

Nr. cur.		Incassat fl.	cr.
	IV. Donațiunea Cipariu.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	146	52
2	Interese după efecte	20	—
3	Interese după depuneri	7	01
	Suma .	173	53
	V. Fundațiunea Dobâca.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	284	68
2	Interese după efecte	50	—
3	Interese după depuneri	14	54
	Suma .	349	22
	VI. Fundațiunea G. B. V.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	702	28
2	Interese după efecte	223	—
3	Interese după depuneri	38	99
	Suma .	964	27
	VII. Fundațiunea Galliană.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	179	92
2	Interese după efecte	75	—
3	Interese după depuneri	9	21
	Suma .	264	13
	VIII. Fundațiunea Marinovici.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	401	37
2	Interese după efecte	117	—
3	Interese după depuneri	20	26
	Suma .	538	63
	IX. Fundațiunea Moga.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	335	07
2	Interese după efecte	43	20
3	Interese după depuneri	15	27
	Suma .	393	54

Spese

Nr. cur.		Erogat fl.	cr.
	IV. Donațiunea Cipariu.		
1	Competența fondului general	12	67
2	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	160	86
	Suma .	173	53
	V. Fundațiunea Dobâca.		
1	Un stipendiu	—	—
2	Taxă de administrare	13	—
3	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	336	22
	Suma .	349	22
	VI. Fundațiunea G. B. V.		
1	Patru acții nóue „Albina“, cumpĕrate . . .	500	—
2	Taxă de administrare	45	—
3	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	419	27
	Suma .	964	27
	VII. Fundațiunea Galliană.		
1	Un stipendiu	75	—
2	Taxă de administrare	17	—
3	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	172	13
	Suma .	264	13
	VIII. Fundațiunea Marinovici.		
1	Un stipendiu	60	—
2	Taxă de administrare	29	—
3	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	449	63
	Suma .	538	63
	IX. Fundațiunea Moga.		
1	Un stipendiu	—	—
2	Taxă de administrare	12	—
3	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	381	54
	Suma .	393	54

Venite

Nrul cur.		Incassat fl.	er.
	X. Depositul Mureşian.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	623	44
2	Interese după efecte	125	—
3	Interese după depuneri	32	33
	Suma .	780	77
	XI. Depositul Oltean.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	1193	98
2	Interese după depuneri	54	33
	Suma .	1248	31
	XII. Fundaţiunea Pop-Maior.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	278	31
2	Interese după efecte	75	—
4	Interese după depuneri	15	02
	Suma .	368	33
	XIII. Fundaţiunea Riurén.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	406	58
2	Interese după efecte	50	—
3	Interese după depuneri	18	90
	Suma .	475	48
	XIV. Fondul de reservă.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1894	1450	13
2	Interese după efecte	50	—
3	Interese după depuneri	68	24
4	Dela fondul general	600	—
	Suma .	2168	37
	XV. Fundaţiunea Filep.		
1	Din lăsământul G. Filep	14500	—
	Suma .	14500	—

Sibiiu, 31 Decembre 1895.

Leontin Simonescu m. p.,
cassar.

Revĕdut şi aprobat în şedinţa

Dr. **Ilarion Puşcariu** m. p.,
vice-preşedinte.

Spese

Nrul cur.		Erogat fl.	er.
	X. Depositul Mureșian.		
1	Taxă de administrare	32	—
2	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	748	77
	Suma .	780	77
	XI. Depositul Oltean.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	1248	31
	Suma .	1248	31
	XII. Fundațiunea Pop-Maior.		
1	Taxă de administrare	18	—
2	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	350	33
	Suma .	368	33
	XIII. Fundațiunea Riurén.		
1	Un stipendiu	50	—
2	Taxă de administrare	14	—
3	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	411	48
	Suma .	475	48
	XIV. Fondul de reservă.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1895	2168	37
	Suma .	2168	37
	XV. Fundațiunea Filep.		
1	Saldul cassei la 31 Decembre 1895.	14500	—
	Suma .	14500	—

Ioan Cretiu m. p.,
controlor.

comitetului, ținută în Sibiiu, la 4 Iuniu, 1896.

Dr. **Vasile Bologa** m. p.,
secretar II.

Inventariul Asociațiunii transilvane pentru literatura

Nr. cur.		fl.	cr.	fl.	cr.
	I. Fondul general.				
	A) Realități:				
1	*a)* Casa din Sibiiu	41917	45		
2	*b)* Edificiul școlei de fete . . .	63826	45		
3	*c)* Realitatea din Vidra	300	—	106043	90
4	*B) Numerar:* Saldul cassei			8120	30
	C) Efecte:				
5	4 „Abrudbányai takarékpénztár", acțiuni	200	—		
6	3 „Albina", acțiuni	300	—		
7	13 „Albina" scrisuri fonciare, 10 à 500, 3 à 1000	8000	—		
8	4 „Arieșana", acțiuni	200	—		
9	1 „Economul", acțiune	50	—		
10	1 „Gesellschaftshaus" acțiune . .	100	—		
11	2 „Mureșana" acțiuni	100	—		
12	1 „Satmaréna" acțiune	100	—		
13	1 „Sebeșana", acțiune	50	—		
14	1 „Silvania" acțiune	50	—		
15	2 „Someșana" acțiuni	200	—		
16	1 „Szatmár-nagybányai vasuttárs." acțiune	100	—		
17	3 Obligațiuni de stat din anul 1860	300	—		
18	1 Obligațiune de stat din anul 1868	100	—		
19	1 Obligațiune de stat desărcinarea pământului	100	—		
20	73 Obligațiuni: Banca de asigurare „Transilvania"	7300	—		
21	4 Vajda-hunyádi takarékpénztár, acțiuni	200	—	17450	—
22	6 Rentă amortibilă română . . .			l. 30000	—
23	11 Societatea de credit fonc. român din Bucuresci			l. 55000	—
24	*D) Pretensiuni de chirie restantă* . .			39	34
25	*E) Mobilii*			910	57
				132564	11
	II. Fondul G. Barițiu.			l. 85000	—
1	1 „Iulia" acțiune	50	—	—	—
2	Saldul cassei	4519	78	4569	78

română și cultura poporului român pentru anul 1895.

Nr. cur.		fl.	cr.	fl.	cr.
	III. Fundațiunea Bașota.				
1	1 „Albina“ scris fonciar	500	—		
2	Saldul cassei	180	40	680	40
	IV. Donațiunea Cipariu.				
1	1 Obligațiune de stat din 1860 . .	500	—		
2	Saldul cassei	160	86	660	86
	V. Fundațiunea Dobâca.				
1	2 „Albina“ scris. fonc.	1000	—		
2	Saldul cassei	336	22	1336	22
	VI. Fundațiunea G. B. V.				
1	7 „Albina“ acțiuni	700	—		
2	4 „Albina“ scrisuri fonc. 1 à 500, 3 à 1000	3500	—		
3	Saldul cassei	419	27	4619	27
	VII. Fundațiunea Galliană.				
1	2 „Albina“ scris. fonc.	1500	—		
2	Saldul cassei	172	13	1672	13
	VIII. Fundațiunea Marinovici.				
1	3 „Albina“ scris. fonc.	2500	—		
2	Saldul cassei	449	63	2949	63
	IX. Fundațiunea Moga.				
1	8 „Transilvania“ obligațiuni . . .	800	—		
2	Saldul cassei	381	54	1181	54
	X. Depositul Murășan.				
1	3 „Albina“ scris. fonc.	2500	—		
2	Saldul cassei	748	77	3248	77
	XI. Depositul Oltean.				
1	Saldul cassei	1248	31	1248	31
	XII. Fundațiunea Pop-Maior.				
1	2 „Albina“ scris. fonc.	1500	—		
2	Saldul cassei	350	33	1850	33

Nr. cur.		fl.	cr.	fl.	cr.
	XIII. Fundațiunea Riurén.				
1	1 „Albina“ scris fonc.	1000	—		
2	Saldul cassei	411	48	1411	48
	XIV. Fondul de reservă.				
1	1 „Albina“ scris fonc.	1000	—		
2	Saldul cassei	2168	37	3168	37
	XV. Fundațiunea Filep.				
1	Saldul cassei	14500	—	14500	—
	Tóte fondurile la olaltă .			fl. 175661	20
				Lei 85000	—

Sibiiu, 31 Decembre 1895.

Oficiul de cassă al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Leontin Simonescu m. p.,
cassar.

Ioan Cretiu m. p.,
controlor.

Revĕdut și aprobat în ședința comitetului, ținută în 4 Iuniu 1896.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vice-președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretar.

Proiect pentru budget

pe anul 1897.

Proiect pentru budget

Nr. cur.	Venite	Anii de observare 1894 fl.	cr.	1895 fl.	cr.	Proiectat pro 1897 fl.	cr.
	I. Fondul general.						
1	Taxe dela memb. și prenumerațiuni	4150	—	5011	35	4500	—
2	Chirii și arêndă	1129	16	1305	02	1250	—
3	Interese după efecte publice:						
	a) 4 acț. Abrudb. takarékpénzt. . . . . fl. 12.—						
	b) 3 acțiuni „Albina“ . „ 30.—						
	c) 4 acțiuni „Arieșana“ „ 16.—						
	d) 1 oblig. szatmár-nagybányai vasuttárs. . „ —.—						
	e) 1 acțiune „Economul“ „ 4.—						
	f) 1 acț. „Gesellschaftshaus“ . . . . . „ —.—						
	g) 2 acțiuni „Mureșana“ „ 9.—						
	h) 1 acț. „Satmareana“ „ 6.—						
	i) 1 acțiune „Silvania“ „ 4.—						
	k) 1 acțiune „Sebeșana“ „ 4.—						
	l) 2 acț. „Someșana“ . „ 15.—						
	m) 73 obl. „Transilvania“ „ 394.—						
	n) 4 acț. „Vajda hunyad. takarékpénzt.“ . . „ 50.—						
	o) 3 obligațiuni de stat din anul 1860 . . „ 12.—						
	p) 1 oblig. de stat din anul 1868 . . . . „ 4.20						
	q) 1 obligațiune de stat despăgub. pământ. „ 4.—						
	r) 6 obligaț. rentă amortibilă à 5000 lei . „ 700.—						
	s) 11 oblig. I. soc. cred. f. r. Bucur. à 5000 lei „ 1300.—						
	t) 3 scris. fonc. „Albina“ à 1000 fl. cu 5% . „ 150.—						
	u) 9 scris. fonc. „Albina“ à 500 fl. cu 5% . „ 225.—	2897	95	3079	38	2939	20
4	Interese după depuneri	175	63	246	93	200	—
5	Taxe de administrare	233	42	222	—	232	—
6	Stipendiul Roman	—	—	—	—	120	—
7	Venite estraordinare	2808	06	1314	18	1100	—
	Suma .					10341	20
	II. Fondul Georgiu Barițiu.						
1	Interese după efecte					3	—
2	Interese după depuneri					155	—
3	Dotațiune dela fondul general . .					1000	—
	Suma .					1158	—

pe anul 1897.

Nr. cur.	Spese	Anii de observare 1894 fl.	1894 cr.	1895 fl.	1895 cr.	Proiectat pro 1897 fl.	Proiectat pro 1897 cr.
	I. Fondul general.						
1	Secretarului I. remunerațiune . .	400	—	400	—	400	—
2	Secretarului II. remunerațiune . .	267	56	300	—	300	—
3	Cassarului remunerațiune	200	—	200	—	200	—
4	Bibliotecarului remunerațiune . .	120	—	120	—	120	—
5	Cancelistului remunerațiune . . .	300	—	300	—	300	—
6	Servitorului simbriă	180	—	180	—	180	—
7	Spese de cancelariă, luminat, încălțit	220	41	336	18	300	—
8	Dotațiunea bibliotecii	50	95	341	06	100	—
9	Tiparul fóiei „Transilvania“ . .	814	81	1057	62	1000	—
10	Conservarea edificiilor	144	81	241	34	200	—
11	Contribuțiune erarială și ecuivalente, fond. pens. învețăt. .	462	08	420	37	420	—
12	Contribuire la fondul de reservă .	600	—	600	—	900	—
13	Restituiri la fondul de reservă .	600	—	600	—	1100	—
14	Dotațiune fond. G. Barițiu . . .	—	—	1000	—	1000	—
15	Stipendiul Roman	—	—	—	—	120	—
16	Stipendiu pentru un elev la meseria de lemnărit	50	—	—	—	100	—
17	Subvențiune școlei civile de fete .	2288	—	1809	79	2274	44
18	Spese extraordinare	1512	83	1288	01	1100	—
	Suma .					10114	44
	II. Fondul Georgiu Barițiu.						
1	Pentru lucrări literare					1000	
2	Taxă de administrare					45	
	Suma .					1045	—

Nr. cur.	Venite	Proiectat pro 1897 fl.	cr.
	III. Fundațiunea Bașota.		
1	1 scris fonciar „Albina“ de 500 cu 5% . . .	25	—
2	Interese după depuneri	8	—
	Suma .	33	—
	IV. Donațiunea Cipariu.		
1	1 obligațiune de stat din anul 1860 de fl. 500	20	—
2	Interese după depuneri	—	—
	Suma .	20	—
	V. Fundațiunea Dobâca.		
1	2 scrisuri fonciare „Albina“ à 500 fl. cu 5% .	50	—
2	Interese după depuneri	18	—
	Suma .	68	—
	VI. Fundațiunea G. B. V.		
1	7 acțiuni „Albina“	70	—
2	1 scris fonc. „Albina“ de 500 cu 5%	25	—
3	3 scrisuri fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5% .	150	—
4	Interese după depuneri	30	—
	Suma .	275	—
	VII. Fundațiunea Galliană.		
1	1 scris fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5% . . .	25	—
2	1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5% . .	50	—
3	Interese după depuneri	10	—
	Suma .	85	—
	VIII. Fundațiunea Marinovici.		
1	1 obligațiune de stat din anul 1868 de 1000 fl.	42	—
2	1 scris fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5% . . .	25	—
3	1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5% . .	50	—
4	Interese după depuneri	23	—
	Suma .	140	—
	IX. Fundațiunea Moga.		
1	8 obligațiuni „Transilvania“	43	20
2	Interese după depuneri	18	—
	Suma .	61	20
	X. Depositul Mureșan.		
1	1 scris fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5% . . .	25	—
2	2 scrisuri fonc. „Albina“ à 1000 fl. cu 5% . .	100	—
3	Interese după depuneri	40	—
	Suma .	165	—

Nr. cur.	Spese	Proiectat pro 1897 fl.	cr.
	III. Fundațiunea Bașota.		
1	Un stipendiu	20	—
2	Taxă de administrare	7	—
	Suma .	27	—
	IV. Fundațiunea Cipariu.		
1	Dotațiune fondului general	13	33
2	Dotațiune fondului de teatru	6	67
	Suma .	20	—
	V. Fundațiunea Dobâca.		
1	Un stipendiu	50	—
2	Taxă de administrare	13	—
	Suma .	63	—
	VI. Fundațiunea G. B. V.		
1	Taxă de administrare	46	—
	Suma .	46	—
	VII. Fundațiunea Galliană.		
1	Un stipendiu	60	—
2	Taxă de administrare	16	—
	Suma .	76	—
	VIII. Fundațiunea Marinovici.		
1	Un stipendiu	60	—
2	Taxă de administrare	29	—
	Suma .	89	—
	IX. Fundațiunea Moga.		
1	Un stipendiu	40	—
2	Taxă de administrare	12	—
	Suma .	52	—
	X. Depositul Mureșan.		
1	Taxă de administrare	32	—
	Suma .	32	—

Nr. cur.	Venite	Proiectat pro 1897 fl.	cr.
	XI. Depositul pentru legatele Oltean.		
1	Interese după depuneri	58	—
	Suma .	58	—
	XII. Fundaţiunea Pop-Maior.		
1	1 scris fonc. „Albina“ de 500 fl. cu 5% . . .	25	—
2	1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. 5%	50	—
3	Interese după depuneri	20	—
	Suma .	95	—
	XIII. Fundaţiunea Riurén.		
1	1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. cu 5% . .	50	—
2	Interese după depuneri	21	—
	Suma .	71	—
	XIV. Fondul de reservă.		
1	1 scris fonc. „Albina“ de 1000 fl. 5%	50	—
2	Dela fondul general	900	—
3	Restituiri dela fondul general	1100	—
4	Interese după depuneri	—	—
	Suma .	2050	—
	XV. Fundaţiunea Filep.	—	—
	Suma .	—	—

Sibiiu, 20 Iuliu 1896.

Oficiul de cassă al Asociaţiunii transilvane

Revĕdut şi aprobat în şedinţa

În absenţa preşedintelui:

Şuluţiu m. p.

Nr. cur.	Spese	Proiectat pro 1897 fl.	cr.
	XI. Depositul pentru legatele Oltean.		
1	Depositul pentru legatele „Oltean“	—	—
	Suma .	—	—
	XII. Fundaţiunea Pop-Maior.		
1	Taxă de administrare	18	—
	Suma .	18	—
	XIII. Fundaţiunea Riurén.		
1	Un stipendiu	40	—
2	Taxă de administrare	14	—
	Suma .	54	—
	XIV. Fondul de reservă.	—	—
	Suma .	—	—
	XV. Fundaţiunea Filep.	—	—
	Suma .	—	—

pentru literatura română şi cultura poporului român.

Leontin Simonescu m. p.,
cassar.

Ioan Cretiu m. p.,
controlor.

comitetului, ţinută în Sibiiu, la 13 August, 1896.

Dr. Vasile Bologa m. p.,
secretar.

PROCES VERBAL

din şedinţa comitetului „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român", ţinută în Sibiiu la 4 Iunie 1896.

Preşedinte: Dr. Ilarion Puşcariu, v.-preş. al Asociaţiunii.

Membrii presenţi: Z. Boiu, Dr. A. Brote, I. Creţu, Dr. C. Diaconovich, Dr. A. Frâncu, I. Papiu, L. Simonescu, I. St. Şuluţiu, O. Tilea şi N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. Vasile Bologa.

90./241.

Direcţiunea *despărţemêntului din Deva* aşterne la 20 Maiu a. c. protocolul şedinţei comitetului dela 26 Aprile 1896 şi cere consemnarea membrilor Asociaţiunii din acel despărţemênt cu indicarea eventualelor taxe restante.

Spre scire pe lângă satisfacere.

91./245.

Direcţiunea *despărţemêntului Sĕlişte* aşterne protocolul şedinţei comitetului dela 6 Aprile a. c. şi cere 55 exemplare din „Poveştile din popor", colectate de I. P. Reteganul, pentru respândire în acel despărţemênt şi câte 25 exemplare din „Regularea mijlócelor" şi Nóua arondare a despărţemintelor.

Spre scire pe lângă satisfacere.

92./246.

Comisiunea: I. St. Şuluţiu, Dr. A. Brote şi Dr. A. Frâncu, numită sub Nr. 437/1895, pentru-ca sĕ studieze propunerea domnului Ioan Costin referitóre la *explicarea legilor ţĕrei pentru popor,* aşterne cu datul 16 Maiu a. c. raportul seu în causă şi motivéză, că nu află acceptabilă moţiunea amintită, deci propune neadmiterea ei. Află însĕ necesitate ca sĕ fie popularisate cunoscinţele de drept într'un mod adecuat trebuinţelor poporului dela ţară, şi propune ca în acest scop sĕ se cĕră autorisarea proximei adunări generale de a se escrie consecutiv premii pentru tractate poporale şi scurte asupra materiilor, ce ating mai deaprópe relaţiile ţĕrănimei române din domeniul dreptului public, administrativ şi privat al statului. În acest scop se presentă şi conspectul materiilor potrivite.

Raportul se ia spre scire, propunerile se primesce şi se decide a se face raport în sensul acelora proximei adunări generale.

93./248.

Domnul *Alexandru Liuba* din Maidan, absolvent al preparandiei române din Caransebeș de present elev la școla de sculptură în München, cere cu datul 20 Maiu a. c. un *stipendiu* pentru ca sĕ pótă continua studiul seu.

Stipendiul de 100 fl., menit pentru elevi în sculptură de pétră sau lemn, vacant din lipsa de concurenți, se votézĕ pro 1895/6 dlui Alexandru Liuba în scopul cerut, iar pentru conferirea lui pe anul viitor școlar se decide a se escrie concurs în sensul conclusului Nr. prot. 36.

94./250.

Direcțiunea *despărțĕmêntului Murĕș-Oșorheiu* reașterne cu datul 27 Maiu a. c. protocolul adunării generale a despărțĕmêntului din 1895, întregit și verificat în sensul hârtiei comitetului central Nr. 558/1895.

Spre scire.

95./256.

Direcțiunea *școlei civile de fete* a Asociațiunii așterne la 30 Maiu a. c. protocolul conferenței corpului didactic dela 6 Maiu a. c.

Spre scire.

96./257.

Aceeași direcțiune așterne sub Nr. 56/1896, protocolul conferenței corpului didactic dela 14 Maiu a. c. dimpreună cu programa examenelor dela finea anului școlar curent, încuviințată din partea inspectoratului regesc de școle.

Spre scire, în legătură cu acésta ca delegat ad hoc pentru examenele dela finea anului școlar curent se denumesce din partea comitetului central dl Zacharia Boiu, asesor consistorial.

97./258.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Blaj* trimite cu datul 31 Maiu a. c. Nr. 55, fl. 25 pentru 100 exemplare din „Higiena copilului“ și 20 exemplare „Povești din popor“.

Spre scire, pe lângă satisfacere.

98./260.

Tipografia archidiecesană așterne cu datul 9 Iuniu a. c. contul despre 499 fl. 97 cr. pentru tiparul, broșarea și expedarea foii Asociațiunii în jumĕtatea I a anului 1896, și despre 29 fl. 80 cr. pentru diferite tipărituri de cancelariă.

Se transpun oficiului de cassă pentru achitare.

99./261.

Domnişóra *Eugenia Trif*, învĕţătóre la şcóla civilă de fete a Asociaţiunii, cere cu datul 3 Iuniu a. c. din incidentul căsătoriei sale să i se concédă a fi externă cu începerea anului şcolar viitor şi să fie reboni-ficată în numĕrar pentru provederea primită în internatul şcólei.

Se predă direcţiunii şcolare pentru intregire şi raportare.

100./264.

Delegatul şcólei Dr. Ilarion Puşcariu, aşterne *raportul seu* dto 3 Iuniu a. c. despre cursul învĕţămêntului în decursul anului şcolar curent şi despre starea ordinei şi desciplinei în şcóla de fete a Asociaţiunii şi internatul ei.

Spre plăcută scire.

101./254.

Oficiul de cassă al Asociaţiunii raportéză cu datul 9 Maiu a. c. despre starea *„Fundaţiunii Dr. Ioan Moga şi soţia Ana născ. Bologa“* şi arată, că din venitele fundaţiunii fl. 40 se pot destina pe an ca stipendiu, în sensul literelor fundaţionale, pentru fetiţe de naţionalitate română din Ardél — fără distingere de confesiune — cari frecuentéză vre-o şcólă de fete cu caracter naţional românesc.

Raportul oficiului de cassă se ia spre scire şi se decide a se escrie concurs pentru conferirea stipendiului de fl. 40, cu începutul anului şcolar viitor, în sensul literelor fundaţionale.

102./294.

Comisiunea: I. St. Şuluţiu şi Dr. A. Brote, exmisă la 2 Aprile a. c. pentru *revisiunea raţiociniului Asociaţiunii pro 1895,* aşterne raportul seu în acest obiect cu datul 20 Maiu a. c. şi propune aprobarea raţiociniului pro 1895, fiind întru tóte în deplină regulă, iar pentru viitor propune, ca atât în registrul de cassă cât şi în socotelile anuale şi în inventar depunerile spre fructificare să se separeze de numerar şi să se facă evidente.

Spre scire cu aprobare, avênd a se înainta raţiociniul adunării generale a Asociaţiunii.

103./263.

Se presentă recensiunea dlui Onoriu Tilea asupra elaboratelor întrate la *concursul literar* din 1894 relativ la subiectul: „Resultatele comasării de până aci, bune şi rele, cu privire la ţĕranul român din Transilvania (partea I) cu îndrumări practice cum trebue întocmită economia nóstră după comasare, ca să nu sufere poporul“, cu propunerea

recensentului de-a nu se vota premiul, de óre-ce nici unul dintre cele doue elaborate întrate nu satisfac condițiilor concursului.

Recensiunea dlui Onoriu Tilea se ia spre scire exprimându-se mulțămita comitetului și se predă redacțiunii organului Asociațiunii pentru publicare.

Premiul de 200 fl. nu se póte vota, după-ce nici unul dintre elaboratele întrate n'a isbutit a satisface condițiilor concursului.

104./

Comisiunea: Dr. A. Brote și Onoriu Tilea, exmisă la 2 Aprile a. c. Nr. prot. 75, ca sĕ studieze și raporteze asupra *ofertelor* întrate la concursul escris pentru intreprinderea de a se face *ferestri nóue la edificiul Asociațiunii,* presentă raportul seu în cestiune cu propunerea recerută, în urma căreia

Se acceptă ofertul firmei Sam. Wagner din Sibiiu, pe lângă suma de fl. 1608.20 și cu proiectul de a se face ferestrile cu nickel și rolete, încredințându-se cassarului inspecțiunea lucrărilor.

105./293.

Bibliotecarul Asociațiunii presentă raportul seu asupra declarațiunii dlui *Emilian Micu,* dto 29 Maiu a. c. făcută în firul conclusului acestui comitet din 7 Maiu c. Nr. prot. 85, și propune a se rebonífica pentru suma de 21 fl. 30 cr. cu unele opuri apărute în timpul din urmă în ediținea Asociațiunii, și de a-i se primí ofertul pentru completarea foilor, în special „Gazeta transilvaniei“ și „Fóia pentru minte“ dinainte de 1848.

Se primesce.

106.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințéză dlor: Z. Boiu, Dr. A. Brote și O. Tilea.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Pușcariu** m. p.,
vice-președinte.

Dr. **Vasile Bologa** m. p.,
secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 15 Iuniu 1896.

Z. Boiu m. p. **O. Tilea** m. p. Dr. **A. Brote** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 7 Iulie 1896.

Președinte: Iosif St. Șuluțiu.

Membrii presenți: Z. Boiu, P. Cosma, I. Crețu, I. V. Russu, și L. Simonescu, cassar.

Secretar: Dr. C. Diaconovich.

107./301.

Cassarul raportéză, că în înțelesul conclusului Nr. 104 din 4 Iunie a. c. a încheiat contract cu firma: Samuil Wagner, fabrică de mașine în Sibiiu, care s'a angajat să facă *ferești noue* la casa Asociațiunii după modelul aprobat pentru suma minimală de 1608 fl. 20 cr. Lucrările au să fie terminate până la capětul lunei lui August a. c. În cas de întârdiere s'a stipulat un penal de fl. 5, la di. Întreprindětorul a depus la cassa Asociațiunii o cauțiune de 200 fl. Prețul ferestilor se va solví după terminarea tuturor lucrărilor.

Spre scire.

108./275.

Direcțiunea *despărțemêntului XXIX Mediaș* înaintéză procesele verbale ale comitetului de despărțemênt din 9 Ianuarie și 28 Maiu a. c, în cari

a) a luat dispositiuni pentru încassarea grabnică, eventual pe cale judecătorésca, a sumelor împrumutate din așa numitul „fond de reservă" al despărțemêntului, care va avé să se administreze la cassa centrală;

b) a ales de secretar în locul dlui Ioan Chendi, pe dl Dr. Ioan Ivan;

c) a decis ca proxima adunare generală să se țină în Mediaș la 1 August nou și în fine

d) a declarat de eșiți din sinul despărțemêntului și al comitetului seu pe dnii Dionisiu Roman, Nic. Racoța, Dem. Deac și Paul Popescu, pe basa motivului, că nu au participat la ședințele comitetului și și-au achitat taxele de membrii deadreptul la cassa comitetului central.

Ad *a—c*, spre scire.

Ad *d*) conclusul Nr. 5 din 28 Maiu al subcomitetului se anuléză, de óre-ce:

1. membrii ordinari ai Asociațiunii, fără considerare la împrejurarea că unde își achitéză taxele, ipso facto că sunt membrii ordinari ai Asociațiunii și că locuiesc pe teritorul unui despărțemênt, sunt a se considera de membri ai acestuia;

2. nu cade în competenţa comitetului despărţĕmêntului de a şterge pe cineva din lista membrilor Asociaţiunii şi a despărţĕmêntului;

3. membrii ordinari pot solví taxele anuale după plac ori la cassa centrală, ori la cassa despărţĕmêntului, care este numai organ auxiliar pentru încassarea taxelor dela membrii ordinari şi are sĕ le administreze fără detragere la cassa centrală (§. 17, lit. *a*) din „Regularea mijlócelor .... Asociaţiunii"); în fine

4. numai adunarea generală a despărţĕmêntului, care alege comitetul, are dreptul de a declara pe un membru ales de ieşit din comitet. Deci — deşi comitetul central regretă, că membrii sus numiţi ai comitetului despărţĕmêntului absentézĕ dela şedinţe şi prin acésta împedecă lucrarea despărţĕmêntului întru realisarea scopurilor Asociaţiunii, — afacerea este a se transpune la adunarea generală a despărţĕmêntului, care este unicul for competent pentru anularea mandatelor, ce ea le-a conferit.

109./259.

Comitetul *despărţĕmêntului Blaj* înaintézĕ procesul verbal luat în şedinţa sa din 31 Maiu a. c., în care:

1. se exprimă mulţămită dlui profesor I. F. Negruţiu pentru 11 exemplare din Broşura „Stilistica practică", donate pentru bibliotecele poporale din despărţĕmênt, apoi unui anonim pentru o donaţiune de fl. 100.—;

2. se decide procurarea alor 20 exemplare „Poveşti din popor";

3. se ia spre scire şi se apróbă înfiinţarea şi constituirea agenturii cu biblioteca poporală din Biia; şi în fine

4. cu privire la proxima adunare generală, ţinêndă în Mihalţ, se decide: *a)* a propune ca termin ḑiua de 11 Iulie n.; *b)* a ruga pe dl profesor I. F. Negruţiu sĕ pregătéscă o disertaţiune şi *c)* a împărţí 3 premii de fl. 5, 10 şi 15 pentru articoli de îndustriă de casă.

Procesul verbal se ia spre scire.

110./295.

Comitetul *despărţĕmêntului XXXII. Dicio-St.-Martin* înaintézĕ procesul verbal al şedinţei sale din 1 Iulie a. c., în care s'a decis:

1. că la începutul anului şcolar 1896/7 sĕ se publice concursele prevĕḑute în conclusele adunării generale a despărţĕmêntului din 11

August a. tr. și 2. ca adunarea generală proximă să se țină în Jernut (Radnóth) la 19 Iulie st. n.

Spre scire.

111./289.

Direcțiunea *școlei civile de fete* transpune procesul verbal al conferenței corpului didactic din 19 Iunie a. c., în care s'au stabilit clasificațiunile elevelor pro 1395/6.

Spre scire.

112./291.

Direcțiunea *școlei civile de fete* transpune procesul verbal al conferenței corpului didactic din 28 Iunie a. c., în care

1. se raportéză despre încheiarea anului școlar;
2. este rugat comitetul central a statori remunerația catechetului în raport cu órele sale;
3. se decide a introduce pentru eleve costum de gimnastică;
4. se cere adaptarea unei localități suterane pentru trebuințele servitórelor dela internat; în fine
5. se propune susținerea cursului complementar pe anul școlar viitor.

Ad 1 și 3, spre scire.

Ad 2, se îndrumă direcțiunea școlei de fete să înainteze la comitet o propunere motivată;

Ad 4 se decide adaptarea unei localități suterane pentru trebuințele servitórelor, cu ocasiunea reparaturilor ce sunt în curgere;

Ad 5, se îndrumă direcțiunea școlei civile a îngriji în mod prealabil de angajarea puterilor didactice pentru cursul complementar și a raporta în detaiu, presentând propuneri motivate, la proxima ședință a comitetului.

113./290.

Direcțiunea *școlei civile de fete* înaintéză procesul verbal al conferenței corpului didactic din 22 Iunie a. c., în care Dra Eufemia Catona a depus examen privat de pe clasa IV civ. și a fost promovată.

Spre scire.

114./296.

Dl Zacharia Boiu, însărcinat prin conclusul Nr. 96 din 4 Iunie a. c. cu conducerea *examenelor școlei civile* de fete, raportéză despre cursul acestora și constată, că cu escepțiunea unei părți din clasa I. civ. progresul elevelor a fost mulțămitor.

Spre scire.

115./282.

Direcțiunea *școlei civile* de fete înaintéză 50 exemplare „X. Programă a școlei civile de fete", din cari biroul a trimis câte un exemplar direcțiunilor dela despărțeminte. Programa înainte de tipărire a fost revědută de presidiul Asociațiunii.

Spre scire.

116./280.

Domnișóra Alexandrina Cunțan, *instructóră de pian* la școla Asociațiunii, avênd a se căsători renunță la postul seu și transpune fl. 5.— pe lângă cererea de a fi primită între membrii ordinari ai Asociațiunii.

Abdicerea se ia spre scire. Dșóra Alexandrina Cunțan se inscrie în lista membrilor ordinari ai Asociațiunii. Pentru bunele servicii prestate Asociațiunii în decurs de doi ani i-se va comunica mulțămita comitetulni.

117/274.

Dl Dr. George Mureșan, medic în Beiuș, cere din nou să fie dispensat de *solvirea taxelor* de intreținere fl. 40.— pe luna Septembre și Octobre 1895, cât timp fica sa Lucreția, elevă internă în clasa III civ., nu a fost în internat.

Se susține conclusul Nr. 213 din 5 Decembre 1895.

118./273.

Comitetul *societății pentru crearea unui fond de teatru național român* cu scrisórea sa din 17 Iunie a. c. réspunde la propunerea comitetului central al Asociațiunii ddto 3 Maiu 1894, referitóre la vinderea obligațiunii de stat, donată de fericitul T. Cipariu Asociațiunii și Societății pentru fond de teatru român, și la împărțirea valorii în proporțiunea fixată cu conclusul Nr. 117 din 15 Septembre 1877, și primesce propunerea desființării cumuniunii de averi sub condițiunea, ca Societatea pentru fond de teatru să participe mai departe la eventualul câștig de curs ori sortare, și cere asemnarea intereselor, ce-i compet dela 1877 încóce.

De óre-ce pe lângă condițiunile fixate de societatea pentru fond de teatru scopul propunerii din 3 Maiu 1894 — care, după-cum se pare, a fost réu înțeles — nu s'ar realisa, ci din contră manipularea acestei averi comune, în loc de a se simplifica, s'ar ingreuna și mai mult, iar comitetul avênd de gând să vêndă obligațiunea de stat, — se va recerca din nou comitetul Societății pentru fond de teatru ro-

mân sĕ-şi dea învoirea la vênḑarea şi la împărţirea preţului, ce se va realisa. Tot odată îndrumă oficiul de cassă a depune la „Albina“ pentru Societatea fondului de teatru interesele, ce-i compet dela 1877 încóce.

119./268.

Notarul public din Năsĕud, Dr. Iosif Gelei, a învitat Asociaţiunea sĕ se represinte la pertractarea *lăsĕmêntului* fostului preot din Cosna, ***Sever Orban,*** care a lăsat o parte a averii sale pentru scopurile Asociaţiunii. Biroul a dat plenipotenţă Dlui Dr. Alexandru Larionessi, advocat în Năsĕud, sĕ represinte Asociaţiunea la pertractarea ordinată pe 29 Iunie.

Spre scire.

120./272.

Primarul oraşului Sibiiu, la ordinul comitelui suprem, cere resolvirea grabnică a scriptei sale Nr. 23 din 2 Februarie a. c. referitóre la *modificarea statutelor* Asociaţiunii.

De óre-ce representaţiunea comitetului în acéstă causă s'a înaintat la 10 Iunie deadreptul la comitele suprem, ursoriul a devenit fără obiect.

121./299.

Bibliotecarul raportéză, că în I semestru al anului curent s'au dăruit şi au întrat la *biblioteca Asociaţiunii* transilvane următórele publicaţiuni:

1. Vlaicu A. Merceologia şi technologia, Braşov 1895.
2. Archiv des Vereines für siebenb. Landeskunde XXVI Bd., 3 Heft. Hermannstadt 1895.
3. Jahresbericht des Vereines für siebenb. Landeskunde pro 1894/5.
4. Mureşianu Dr. S. Iconologia creştină occidentală şi orientală. Bucuresci 1894.
5. Popescul Dr. O. Câte-va documente moldovenesci. Fasc. I. Cernăuţi 1895.
6. Dăian, E. Vocalis nasalis a román nyelvben. Budapest 1895.
7. Weigand, Dr. G., I und II Jahresbericht des Institutes für rumänische Sprache. Leipzig 1894 und 1895.
8. Magy. Statisztikai közlemények X és XI köt. Budapest 1895, donate de dl Dr. At. Marienescu.
9. Programa gimnasiului din Braşov şi Năsĕud pro 1894/5.
10. Akademie der Wissenschaften, Wien:
    a) Sitzungsberichte der philosoph.-historischen Classe. 131 Bd.
    b) Fontes rerum austriacarum. II Abth. Diplomataria et acta. 47 Bd II Hälfte. Wien 1894.

c) Archiv für österr. Geschichte 81 Bd II Hälfte. Wien 1895.
d) Register zu den Bänden 121—130 der Sitzungsberichte philosoph-histor. Classe. Wien 1894.
e) Sitzungsberichte der mathem.-naturwissenschaftl. Classe. Bd 103 Abth. I Heft 4—10.
„ II a. „ 6—10.
„ II b. „ 4—10.
„ III „ 5—10. Wien 1894.
f) Denkschriften der mathem.-naturw. Classe. Bd 61. Wien, 1894.

11. Raportul Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului pro 1893 și 1894.
12. Picot, E. Coup L'oeil sur l'histoire dela typographie dans les pays roumains au XVI-e siècle. Paris, 1895.
13. Hermann, Dr. A., Ethnolog. Mittheilungen aus Ungarn IV Bd 2—3 Heft. Budapest, 1895.
14. Magyar tud. Akadémia:
a) Értekezések a bölcseleti tudományok köréből III köt. 3 sz.
b) „ a társadalmi „ „ XI „ 11 sz.
c) „ a történelmi „ „ XVI „ 5 és 6 sz.
d) „ a nyelv és széptudományok „ XVI „ 6 és 7 sz.
e) Almanach 1896 évre.
f) Nyelvtudományi közlemények XXV köt. 3 és 4 füz. XXVI köt. 1 füz.
g) Magyar nyelvőr XXV köt. I füz.
h) Mathem. és term. tud. értesitő XIII köt. 3—5 füz., és XIV köt. 1 füz.
i) Emlékbeszédek. VIII köt. 10 sz.
k) Akadémiai értesitő 67—75 füz.
l) Régi magyar költők tára VI köt.
m) Munkácsi B. Dr. A votják nyelv szótára. IV füz.
15. Mayer, L. Informes consulares. Revistă Nr. 3 și 4. Costa Rica 1895.
16. Bertber à Muster, P. B., Il spazatgamin. Cumedia.
17. Isler, A., La vita de Heinrich Pestalozzi. Zürich 1896.
18. Societad Rhaeto-romanscha, Annalas. An. IX. Cuira, 1894.
Cele de sub Nr. 16—18 donate de dl Alphons Tuor.
19. Hașdeu, B. P., Etymologicum Magnum Romaniae. Tom. III fasc. 3 și 4.
20. Vuia, Iul., Fragmente din istoria pedagog. din Arad. Panciova 1887, și Școlele rom. bănățene în secl. XVIII. Orăștie, 1896.
21. Rudow, W. Neue Belege an türkischen Lehnwörtern im Rumänischen, Halle.
22. Protocolul adunării gen. a II, IV și V a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Aradului. Arad, 1892, 1894 și 1895.
23. Șuluțiu, Ios. St., O lămurire în disputa literară purtată cu George Barițiu. Sibiiu 1892.

24. Băcillă, S. Corespondenții din Zarand. Deva, 1892.
25. Petrescu N. P., Asociațiunea pentru spriginirea meseriașilor români din Brașov, 1892.
26. Prodan, I. E. Manual de gimnastică. Curs I. Brașov, 1892.
27. Chendi Il., S'au dus în țéră; novelă. Sibiiu, 1893.
28. Simu, R., Monografia comunei Orlat. Sibiiu, 1895.
29. Roman, C., Experiențe culturale cu sfecla de zahar. Bucuresci ,1895.
30. Cesian, D. Folósele și necesitatea culturei sfeclei. Bucuresci, 1895.
31. Cordescu, D. R., Înmormêntarea Domnului Iisus Christos (2 ex.).
32. Pletos, Gr. și Ghețe, I. Retorica. Bistrița, 1896.
33. Nilvan, N., Călĕuza în dreptul cambial. Brașov, 1896.
34. Bogdan-Duică, G., Călugărul Visarion Sarai. Caransebeș 1896.
35. Verhandlungsprotokolle der sächs. Universität. Hermannstadt, 1896.
36. Programm des ev. Gymnasiums A. B. Hermannstadt, 1896.
37. Academia română:
    a) Lege, statute, regulamente și decisiuni. Bucuresci, 1896.
    b) Petrescu, Gh., Sturdza, D. A. și Sturdza D. C., Acte și documente relative la Istoria renascerii României. Vol. I—VII. Bucuresci, 1888—1892.
    c) Manolescu, Dr. N., Igiena țĕranului. Bucuresci, 1895.
    d) Crainicean, Dr. N., Igiena țĕranului român. Bucuresci, 1895.
    e) Anale, Tom. XV—XVII. (seria II). Bucuresci, 1896 (5 vol.).

Spre scire.

122./309.

Comisiunea exmisă prin conclusul Nr. 71 din 2 Aprile a. c. în afacerea unor *adaptări la edificiul școlei de fete*, prin raportorul seu Part. Cosma propune primirea ofertului presentat de architectul Gustav Maetz, și revĕdut de experți, pe lângă reducerea speselor preliminate dela fl. 1917.17 la fl. 1700. —

Se primesce.

123./304.

Comisiunea exmisă prin conclusul Nr. 48 din 5 Martie a. c. în afacerea introducerii *luminei electrice* în casa Asociațiunii, presintă preliminarul aproximativ, elaborat de biroul de instalațiune al stabilimentului de electricitate, după care instalațiunea va costa în total circa fl. 2000.—

Preliminarul aproximativ se primesce și se decide ca instalațiunea sĕ se facă în decursul feriilor școlare.

124.

Verificarea acestui proces verbal

se încredințéză Dlor P. Cosma, I. Crețu și L. Simonescu.

D. u. s.

S'a verificat. Sibiiu, 16 Iulie 1896.

P. Cosma m. p. **L. Simonescu** m. p. **I. Crețu** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 22 Iulie 1896.

Președinte: Iosif St. Șuluțiu.

Membrii presenți: Z. Boiu, P. Cosma, I. Crețu, G. Maxim, I. Papiu, L. Simonescu, cassar, și N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. C. Diaconovich.

125./313.

Domnul Titu Hațeg, advocat în Lugoș, ca president al comitetului constituit în acest oraș pentru aranjarea adunării generale a Asociațiunii, propune ca termin pentru *ținerea adunării generale* dilele de 27 și 28 August a. c. st. nou și comunică programa festivităților proiectate de comitetul aranjator.

Propunerea se primesce și adunarea generală a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", conform §§. 14 și 21 din statutele Asociațiunii, se convócă la Lugoș pe dilele 27 și 28 August st. nou, pe lângă următórea

Programă:

Ședința I.

Joi, în 27 August 1896 st. n., la órele 11 a. m.

Ordinea de di:

1. Deschiderea Adunării generale.
2. Raport despre activitatea comitetului în decursul anului expirat.
3. Alegerea comisiunilor de câte 3 membri:
   a) pentru examinarea raportului;
   b) pentru examinarea ratiociniului pro 1895 și a proiectului de budget pro 1897;
   c) pentru incassarea taxelor de membri.
4. Raport în causa modificării statutelor.
5. Propuneri și interpelări.
6. Disertațiuni.
7. Raportul comisiunii pentru inscrierea de membri.

Şedinţa II.

Vineri, în 28 August st. n. la órele 10 a. m.

Ordinea de ḑi:

1. Deschiderea şedinţei.
2. Verificarea procesului verbal din şedinţa I.
3. Rapórtele comisiunilor exmise în şedinţa I.
4. Disertaţiuni.
5. Întregirea comitetului central.
6. Defigerea locului pentru proxima adunare generală.
7. Dispoziţiuni pentru verificarea procesului verbal.
8. Încheiarea Adunării generale.

Se observă, că eventualele discrtaţiuni au sĕ fiă presentate presidiului Asociaţiunii în scris cu 8 ḑile înainte de adunarea generală.

126./322.

Cassarul Asociaţiunii presintă ***proiectul de budget*** pe anul 1897.

Proiectul de budget pro 1897 se predă comisiunii constătătóre din membrii I. St. Şuluţiu, Dr. A. Brote şi I. Papiu spre revisuire.

127.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredinţézĕ dlor: Z. Boiu, I. Papiu şi N. Togan.

D. u. s.

I. St. Şuluţiu m. p. Dr. C. Diaconovich m. p.

S'a verificat. Sibiiu, 30 Iulie 1896.

Z. Boiu m. p. **I. Papiu** m. p. **N. Togan** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ ținută în Sibiiu la 13 August 1896.

Președinte: I. St. Șuluțiu, membru în comitet.

Membrii presenți: I. Crețu, Dr. C. Diaconovich, G. Maxim, I. Papiu, Dr. O. Russu, L. Simonescu și N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. V. Bologa.

128./356.

Secretarul II, presentă *raportul general* despre activitatea comitetului central pro 1895.

Se primesce și dispune a se tipări.

129./357.

Secretarul I, presintă *raportul general despre publicațiunile literare* române în decursul anului 1895.

Se primesce și dispune a se tipări ca capitlu separat în raportul general al comitetului pro 1895.

139./339.

Bibliotecarul presentă *raportul general* despre starea bibliotecei Asociațiunii pro 1895.

Se primesce și aclude la raportul general al comitetului pro 1895.

131./355.

Comisiunea: I. St. Șuluțiu, I. Papiu, L. Simonescu și Dr. A. Brote presintă cu datul 13 August 1896, proiectul de budget al Asociațiunii pro 1897, în legătură cu budgetul școlei civile de fete cu internat pro 1896/7.

Se primesce și dispune a se tipări, pentru înaintare adunării generale din a. c.

132./343.

Secretarul II raportéză, că *stipendiul de 60 fl. la an din fundațiunea „Marinovici“* a devenit vacant cu finea anului școlar 1895/6, deóre-ce tinĕrul Eugen Piso, care a folosit stipendiul, a absolvat gimnasiul cu finea anului școlar amintit.

Se ia spre scire, avênd a se publica concurs pentru conferirea stipendiului cu începutul anului școlar 1896/7. —

133./351.

Cererea învĕțătórei Eugenia Trifu *dela școla civilă de fete a Asociațiunii*, dto 3 Iunie 1896, de-a i-se concede sĕ fie externă cu începutul anului școlar viitor din motivul căsătoriei sale, ce va încheia în feriile de vară, și drept recompensă pentru provederea avută în internat sĕ fie rebonificată în numĕrar, urmând și informațiunile cerute dela direcțiunea școlei se resolvéză:

Pentru anul școlar 1896/7 se admite în mod excepțional sĕ funționeze ca putere didactică externă pe lângă salarul seu de 600 fl. plus I. cuincueniu de 100 fl. și pentru intreținere recompensa preliminată de persónă în budgetul școlei în suma de 129 fl., total: 829 fl. v. a.

134./352.

Cererea învĕțătorului Lazar Negrilă din suburbiul din jos al Sibiiului, dto 1 Iulie 1896, pentru-ca sĕ fie *dispensată de didactru* eventual și de taxa de inmatriculare pro 1896/7, fica sa Eva, elevă în clasa III civilă

Se încuviințéză.

135.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințéză dlor: G. Maxim, Dr. O. Russu și Dr. C. Diaconovich.

Ședința se închee.

D. u. s.

Șuluțiu m. p. Dr. V. Bologa m. p.,
secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 15 August 1896.

Dr. **C. Diaconovich** m. p. Dr. **O. Russu** m. p. **G. Maxim** m. p.

CONSEMNAREA

taxelor de membrii întrate în cuartalul II din 1896.

Despărţĕmêntul I. *Braşov:* Ieronim G. Bariţiu, Braşov pro 1896 . . . . . fl. 5.—

Despărţĕmêntul IV. *Sibiiu:* din Sibiiu: Ioan Creţu, asesor la sedr. orfanală; Ilie Beu, medic; Alexandrina Cunţan, câte 5 fl. pro 1896 . . . . „ 15.—

Despărţĕmêntul VIII. *Deva:* din Deva: Alexandru Moldovan iun. practicant de contabilitate; „Hunedóra“ însoţire de credit; Dionisiu Ardelean, technic; Nicolau Şinca, preot în Biscaria pentru diplomă 1 fl; Petru Şinca, preot în Batiz pro 1896 şi pentru diplomă 6 fl. . . . . „ 10. —

Despărţĕmêntul X. *Brad:* din Brad: Ioan Cutean, privatier pro 1896 . . . „ 5. —

Despărţĕmêntul XII. *Alba-Iulia:* din Alba-Iulia: Iosif B. Roman, comerciant pro 1896 . . . . . „ 5.—

Despărţĕmêntul XV. *Mociu:* Andreiu Vodă, preot în Mezö-Örményes pro 1896 „ 5 —

Despărţĕmêntul XVI. *Şimleu:* Andreiu Medan, advocat în Şomcuta mare; Ioan Trufaş, proprietar în Giorocuta pro 1896 câte 5 fl. . . . . „ 10.—

Despărţĕmêntul XVIII. *Gherla:* Alexandru P. Lemény, protopop în Gherla pro 1896 . . . . . „ 5. —

Despărţĕmêntul XXI. *Năsĕud:* Simeon Popelea, perceptor reg. de dare în Năsĕud pro 1896 . . . . . „ 5. —

Despărţĕmêntul XXX. *Sighişóra:* din Sighişóra: D. Moldovan, Zacharia Ganea, D. Dragoş N. Fleşeriu, şi Vas. Urdea pentru diplome à 1 fl. . . . . „ 5. —

Afară de despărţĕminte: Dr. Lazar Şimon, advocat în Ciacova pro 1896 5 fl.; Dr. Demetriu Radu, protopop în Bucuresci pro 1895/6 10 fl. . . . . „ 15.—

Suma fl. 85.

Sibiiu, 30 Iunie, 1896.

L. Simonescu m. p.,
cassar.

Nr. 248, 254, 343 ex. 1896.

CONCURS.

Dela „Asociaţiunea transilvană pentru literatura română şi cultura poporului român“ cu începutul anului şcolar 1896/7 sunt de conferit următórele stipendii:

I. Un stipendiu de 100 fl. din fondul general al „Asociaţiunii“ pentru un tinĕr român din Munţii-apuseni ca sĕ pótă urma *cursul la vre-o şcólă de sculptură în lemn sau pétră* din patrie;

II. Un stipendiu de 40 fl. din „fundaţiunea Dr. Ioan Moga şi soţia Anna n. Bologa“ pentru *eleve „cari frecventézĕ vre-o şcólă de fete* cu caracter naţional românesc, respective confesional românesc, în prima linie şcóla civilă de fete a Asociaţiunii şi şcóla elementară a Reuniunii femeilor române din Sibiiu“;

III. Un stipendiu de 60 fl. din fundațiunea „Marinovici“*u pentr studenți români de gimnasiu ori școlă reală* de aceeaș categorie.

Cererile pentru aceste stipendii au să se înainteze la Comitetul Asociațiunii transilvane în Sibiiu (Strada Morii 8) *până la 31 August a. c. st. n.* provĕdute cu următórele documente:

Ad I.

a) atestat de botez;

b) atestat școlar, din care să se vadă, că petentul a terminat cu succes dóuĕ clase la vre-o școla medie ori civilă, sau apoi șese clase la școle elementare poporale, ca să pótă fi primit la vr'o școlă de sculptură cu începutul anului școlar 1896/7;

c) atestat dacă a cercetat în anul școl. trecut o asemenea școlă;

d) document despre învoirea părinților sau tutorului, prin care se obligă a permite tinĕrului ca să încheie în regulă cursul învĕțămêntului de 4 ani;

e) alte eventuale documente recomandatóre.

Ad II. și III.

a) atestat de botez;

b) testimoniu școlar de pe semestrul din urmă al anului școlar 1895/6.

c) atestat de paupertate eventual de orfan, dacă petentul este orfan.

Ad II. special: Concurentele, cari vor documenta, că sunt descendente din familia fericitului fundator Dr. Ioan Moga sau a soției sale Anna n. Bologa, sau înrudite, vor fi preferite *ceteris paribus* la conferirea stipendiului.

Cererile întrate după termin nu se vor considera.

Sibiiu, din ședința comitetului Asociațiunii transilvane, ținută în 13 August 1896.

Șuluțiu m. p.

Dr. ***V. Bologa*** m. p.,
secr. II.

Redactor: Dr. C. Diaconovich. Tiparul Tipografiei archidiecesane.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ ținută în Sibiiu la 22 August 1896.

Președinte: Iosif St. Șuluțiu, membru în comitet.

Membrii presenți: P. Cosma, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich, G. Maxim, I. Papiu, I. V. Rusu, și N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. V. Bologa.

136./269.

Domnul Simeon Stoica, medic în Bran, cere cu data 14 Iuliu a. c. manuscriptul seu înaintat la concursul literar: ***Dietetica țeranului român,*** spre rectificare conform recensiunii și tipărire. Cere tot odată deslușire dacă înainte de tipărire are sĕ-l înainteze aici pentru revisiune și încuviințare.

Manuscriptul se restitue spre emendare în sensul recensiunii, avênd a se reașterne comitetului central înainte de a se tipări, spre revisiune.

137./353.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Sibiiu* așterne cu data 12 August a. c. Nr. 6, 19 fl. 50 cr. pentru 130 exemplare din „Higiena copilului“ și 5 fl. pentru 10 exemplare „Povești din popor“, total: 24 fl. 50 cr.

Spre scire.

138./366.

Domnul Gustav Maetz, inginer în Sibiiu, cere cu data 12 August a. c. o anticipațiune de 1200 fl. pentru întroducerea noului sistem de *latrine la edificiul școlei Asociațiunii.*

Se asemnéză la cassă spre solvire.

139./354.

Direcțiunea *școlei civile de fete* a Asociațiunii așterne cu data 12 August a. c. Nr. 89, rațiocinul școlei și internatului.

Se predă comisiunii: I. St. Șuluțiu, P. Cosma, și Dr. O. Russu pentru examinare și raportare.

140./378.

Se presentă *raportul direcțiunii școlei civile de fete,* dto 21 August a. c. Nr. 96, referitor la cererea catechetului elevelor gr. orientale dela

şcóla Asociaţiunii, pentru-ca sĕ se completeze numĕrul órelor din studiul religiunii dela 3 la 4 pe septemână şi în consecinţă sĕ se îmbunătăţéscă şi remuneraţia.

Cererea nu se póte încuviinţa.

141./376.

Cu privire *la susţinerea cursului complementar pro 1896/7*, se decide

Comitetul central va reveni asupra obiectului, ivindu-se necesitate, după-ce se va insinua numĕrul recerut de eleve.

142./397.

Bibliotecarul presentă *raportul seu cu datul 22 August 1896,* asupra ofertului dlui Emilian Micu, dto 19 Iuliu a. c. şi propune spre cumpĕrare din foile trimise următórele:

1. din „Gazeta Transilvaniei“ an. 1838—1847 şi diferiţi numeri singurateci pentru completarea foii pro 1852, 1861, 1863, 1879, 1884—1886, 1888—1893 cu fl. 106;

2. din „Fóia pentru minte etc.“ an. 1838—1847 şi 1851, cu fl. 33.—

3. din „Convorbiri literare“ an. XXVI, XXVII şi XXIX cu fl. 15. total: fl. 154.—

Foile necomplete se restitue.

Se primesce şi asemnézĕ la cassă spre solvire.

143./398.

Secretarul II cere: sĕ se cumpere din paušalul de cancelarie *un giamantan* pentru transportul actelor Asociaţiunii la adunările generale.

Se încuviinţézĕ.

144.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredinţézĕ dlor: P. Cosma, I. Creţu, şi I. Papiu.

Şedinţa se închee.

D. u. s.

În absenţa pres.

I. St. Şuluţiu m. p. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 24 August 1896.

P. Cosma m. p. **I. Papiu** m. p. **Ioan Creţu** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 24 August 1896.

Președinte: I. St. Șuluțiu, membru în comitet.

Membrii presenți: Z. Boiu, P. Cosma, I. Crețu, G. Maxim, I. Papiu, Dr. O. Russu, O. Tilea și N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. Vasile Bologa.

145./384.

Comisiunea: I. St. Șuluțiu, P. Cosma și Dr. O. Russu, numită cu data 22 August 1896, Nr. 354, *pentru examinarea raționiului școlei și internatului Asociațiunii pro 1895/6,* raportéză cu data 23 August c., că a găsit în deplină ordine raționiul și în consonanță cu cărțile principale, auxiliare și cu documentele de cassă. Raportéză totodată, că a scontrat cassa și a aflat numerarul în conformitate cu jurnalul de cassă.

Propune deci să apróbe comitetul raționiul școlei civile de fete și al internatului pe anul școlar 1895/6, și să dee direcțiunii absolutoriu pe gestiunea acelui an.

Se primesce, avênd a se așterne raționiul școlei adunării generale din anul curent, ca aclus la raționiul Asociațiunii pro 1895.

146.

Verificarea acestui proces verbal

Se încrede dlor: Z. Boiu, P. Cosma și Dr. O. Russu.

Ședința se închee.

D. u. s.

În absența pres.

I. St. Șuluțiu m. p. **Dr. Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 5 Septembre 1896.

Z. Boiu m. p. **P. Cosma** m. p. **Dr. O. Russu** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința I a adunării generale a XXXV a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Lugoș, la 27 August 1896.

Președinte: Ioan M. Moldovan.

Secretar: Dr. V. Bologa.

1.

Premergênd *celebrarea oficiului divin în ambele biserici române din Lugoș*, președintele Asociațiunii Ioan Moldovan deschide adunarea generală prin cuvênt presidial la órele 12 a. m. între viile aplause ale numerosilor membri presenți.

Dl Alexandru Mocionyi salută și bineventéză prima adunare generală a Asociațiunii în sînul poporului român din Bănat între nesfîrșite urale de însuflețire și entusiasm.

Cuvêntul de deschidere cu elocuenta intimpinare se iau spre scire și se decide a se publica în organul Asociațiunii.

2.

La ordinea ḑilei ***raportul general*** despre activitatea comitetului central al Asociațiunii pe ultimul an de gestiune 1895.

La propunerea dlui George Pop de Basesci, raportul general fiind tipărit și publicat cu 8 ḑile înainte de adunare

Se privesce cetit și se predă pentru examinare comisiunii, ce se va numí în acest scop.

3.

În nex cu punctul precedent

Se numesc următórele comisiuni:

a) pentru examinarea raportului general despre activitatea comitetului central pro 1895, dnii: A. Mocionyi, Dr. G. Vuia și Dr. V. Hossu;

b) pentru examinarea rațiociniului Asociațiunii pro 1895 și proiectului de budget pro 1897, dnii: George Pop de Basesci, Dr. Nicolae Oncu și Dr. Isidor Pop;

c) pentru incassarea taxelor și înscrierea de membri noi, dnii: Dr. Stefan Petrovici, Onoriu Tilea și G. Martinescu.

4.

Se presintă *raportul comitetului central* din 13 August a. c. Nr. 368, privitor la statutele Asociațiunii înaintate ministeriului regesc pentru aprobare.

Se ia spre scire.

5.

Se presintă *raportul comitetului central* dto 4 Iuniu 1896, Nr. 246, în cestiunea explicării legilor statului pentru trebuințele poporului român.

Se predă comisiunii numite pentru examinarea raportului general.

6.

Se presintă *abdicerea* dlui Alexandru Lebu de membru în comitetul central.

Se decide a-se pune la ordinea dilei conform programei în ședința viitóre.

7.

Se presintă următórele disertațiuni:

a) „Momente istorice despre continuitatea Românilor în Banatul Temeșan“ de dl Vichențiu Grozescu, protopop în Lugoș;

b) „Influența casei părintesci asupra caracterului indivizilor și națiunilor“ de dl Ioan Popea, profesor gimnasial în Brașov;

c) „Căsătoriile la Romani“ de dl Gavrilă Pop, canonic în Blaj.

Se iau spre scire.

Prima disertațiune se cetesce și ascultă cu viuă plăcere, celelalte se pun la ordinea dilei pentru ședința proximă.

8.

Se presintă propunerea dlui Gavrilă Pop, canonic în Blaj de a-se lua dispositii pentru viitor, ca sĕ se ajutore și scólele nóstre poporale din mijlócele Asociațiunii.

Se predă comisiunii numite pentru examinarea raportului general.

9.

Se cetesc *telegramele de felicitare* sosite dela: I. Mețian, episcop, Arad; Dr. Aurel Mureșan, Brașov; Gregoriu Pușcariu ș. a. Betlean; Avram Corcea ș. a. Versețŭ; Locotenent-Mareșal Seracin ș. a. Caransebeș; Popovici, protopop ș. a. Bogșa; Redacția „Tribunei“ și „Fóiei poporului“, Sibiiu; Dr. Weigand, Hațeg; Petra Petrescu ș. a. Covasna; Despărțĕmêntul Asociațiunii din Orăștie; Nicola, advocat ș. a. Alba-

Iulia; Broștean, Brașov; Truța, Arad; Bontescu ș. a. Hațeg; Despărțământul Asociațiunii din Deva.

Spre plăcută scire.

10

Raportul comisiunii *pentru incassarea taxelor* și înscriere de membrii

Se amână pe ședința proximă.

Ședința se închee, anunțându-se proxima ședință pe mâne la 10 óre a. m.

D. u. s.

I. M. Moldovan m. p., președinte.

Dr. Vasile Bologa m. p., secretar II.

PROCES VERBAL

din ședința II a adunării generale a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Lugoș la 28 August 1896.

Președinte: Ioan M. Moldovan.

Secretar: Dr. Vasile Bologa.

Ședința se deschide la 10 óre, a. m.

11.

Se cetesce *procesul verbal* din ședința I a adunării generale și

Se verifică.

12.

Comisiunea numită pentru *examinarea raportului general* despre activitatea comitetului central al Asociațiunii pe anul 1895, raportéză prin referentul seu Dr. Vasile Hossu; — pe basa referadei adunarea generală decide:

I. Se ia spre scire raportul general despre activitatea comitetului central pro 1895;

II. Se declară membrii Asociațiunii insinuați la comitetul central dela ultima adunare generală încóce și anume:

Membru fundator: *Nicolau Dima,* proprietar în Hunedóra.

Membrii pe viéță: *Dr. Nicolau Vecerdea,* advocat în Sibiiu; *Mihail Cirlea,* notar public în Abrud; *Simion Henzel,* proprietar în Roșia; *„Furnica"*, cassă de economii societate pe

acții în Făgăraș; *George Popoviciu*, paroch în Leșnic; *Nicolau Stoichița*, proprietar în Hunedóra; „*Gurariului*“, comuna politică.

Membrii ordinari: *Aurelia Solomon*, directóră la internatul școlei de fetițe în Blaj; *Vasile Stoian*, preot în Aței; *Iosif Barb*, preot în Blăjel; *Nicolau Porea*, preot în Basna câte 5 fl.; *Spiridon Damian*, protopop onorariu în Brețc; *Nicolau Comșa*, preot în Covasna; *Ioan Dima*, preot în Sita Buzeu; *Constantin Damian*, capelan în Brețc câte 6 fl.; *Nicolau Russu*, econom în Sita Buzeu 5 fl.; *Dr. Elie Cristea*, secretar consistorial în Sibiiu; *Radu Jantea*, preot în Sohodol; *Ioan David*, candidat de advocat în Abrud; *George Ghidrai*, notar în Sălciua; *George Cosma*, proprietar în Roșia; *George Lupu*, preot în Roșia; *Vasile Bumbuț*, preot în Sarteș; *Petru Șortan*, preot în Sohodol Valea verde; *Dimitrie Dragoș*, proprietar în Ferihaz; *George Negru*, cancelist în Sighișóra; *George Babeș*, preot în Sohodol; *Leontin Pușcariu*, preot în Sohodol; *George Enescu*, preot în Alsó-Moecs; *Beniamin Clococean*, comerciant în Tohanul v.; *Nicolae Pop sen.*, proprietar în Tohanul v.; *Avisalon Strimtu*, proprietar în Tohanul v.; *George Cârlan*, notar în Tohanul v.; *Teodor Făgăraș*, proprietar în Hațeg câte 6 fl.; *D. Balanescu*, proprietar în Biserica-albă 5 fl.; *Ilie Traila*, advocat în Oravița 8 fl.; *Andrea Boborony*, proprietar în Biserica albă; *Alexandru Crenian*, director de bancă în Reșița; *Valeriu Petco*, candidat de advocat în Deva; *Dr. George Dobrin*, advocat în Lugoș câte 5 fl.; *Grigoric Ghibu*, preot în Șugag; *Toma Barbu*, comerciant în Șugag; *Șugag*, comuna politică; *Veturia Ivan* în Alba-Iulia; *Ilarian Rusan*, doctorand în medicină în Gratz câte 6 fl.; *Dr. Lazar Șimon*, advocat în Ciacova; *Alexandrina Cunțan* în Sibiiu câte 5 fl.; *Dr. Gavrilă Suciu*, advocat în Hațeg; *Octavia Stănescu* în Brașov câte 6 fl.; *Nicolae Nestor*, vicar în Hațeg 5 fl.; *Traian H. Pop*, proprietar în Boziaș 6 fl.; *Dr. Ioan Șenchea*, candidat de advocat în Făgăraș; *Ioan Scurtu*, controlor comitatens în Făgăraș; *Ioan Stoica*, învĕțător în Veneția inferióră; *Virgil Pop*, preot în Veneția inferióră câte 5 fl.; *Ioan Marcu*, administrator în Porumbacul inferior; *Eronim Fliter*, notar cercual în Porumbacul inferior; *Ioan Lupea*, preot în Sărata; *Gavrila Popianoș*, proprietar în Porumbacul superior câte 6 fl.; *Dumitru Bulicria*, învĕțător în Porumbacul inferior 5 fl.; *Aurelia Hossu* născ. *Petco*, soție de advocat în Deva 6 fl.; Dr. *Absolon Feier*, medic în Hunedóra 6 fl.; *Teofil Tulea*, notar cercual în Hunedóra; *Mihail Rimbaș* jun., cassar opidan în Hunedóra; *Alexandru Dima a Evuți*, proprietar în Hunedóra; *Petru Moisin*, ospĕtar în Hunedóra; „*Corviniana*“, institut de credit în Hu-

nedóra; *Rudolf Mureşan*, anteprenor în Hunedóra; *Aurel Haţegan*, adjunct not. în Călan; *Petru Şerban*, proprietar în Sântohalma; *Anetta Şerban* n. *Popa* în Sântohalma, toţi câte 6 fl.; *Biserica gr. or.* din Gurarîului; *Biserica gr. or.* din Apoldul de jos; *Ioachim Muntean*, preot în Gurarîului; *Dionisie Aron*, preot în Gurarîului; *Valeriu Milea*, notar în Tilişca; *Aurel Milea*, notar în Poplaca; *Ioan Horşa*, paroch în Biia; *Ariton Popa*, teol. abs. din Tăuni; *George Pop*, cooperator în Mihalţ; *Ioan Radu*, econom în Ujfaléu; *Ioan P. Păcurar*, paroch în Türiu; *Ioachim Comşa*, paroch în Zdrapţi; *Andron Bogdan*, paroch în Tieratiel, toţi câte 5 fl.; *Alexandru Draia*, învĕţător în Crisciori; *Alexandru Barbulescu*, paroch în Bala; *George Man*, proprietar în Riciu; *Stefan Tamaş*, învĕţător pens. în Band; *Alexandru Viciu*, proprietar în Nirăşteu câte 6 fl.

III. Asociaţiunea, cu privire la activitatea sa literară viitóre va sprijini în primul rênd opere de agronomie, de istorie naţională şi materii înrudite (archeologie, etnografie, geografie etc.), fie prin publicare de concurse pentru premii, fie prin iniţiare directă şi editare de scrieri nóue, bune şi ieftine, ori prin ajutorare de publicaţiuni deja lucrate dar inedite, şi în fine va încerca o reformare sistematică a literaturei nóstre calendaristice;

IV. Se exprimă mulţămită institutului de credit şi economii „Albina“ din Sibiiu, pentru ajutorul de 1000 fl. votat pro 1895 şcólei civile de fete a Asociaţiunii;

V. Se exprimă mulţămită societăţilor şi privaţilor, cari au contribuit la sporirea bibliotecii Asociaţiunii prin donaţiune de opuri;

VI. Adunarea generală dă expresiune prin ridicare condolenţei sale pentru perderea membrilor Asociaţiunii rĕposaţi dela ultima adunare generală încóce, şi anume:

Membrii fundatori: *Ioan Iancu*, preot în Bucium-Poeni; *Nicolau Cosgarea*, căpitan în pensiune în Făgăraş;

Membrii pe viaţă: *Clemente Lupsai*, protopretor în Rodna; *Dr. Simeon Caian*, medic în Roşia; *Nicanor Frateşiu*, protosincel în pensiune în Bacifaléu;

Membrii ordinari: *Stanciu Garoiu*, oficiant la jud. reg. cerc. în Zerneşti; *Ioan Raţiu*, proprietar în Bran Simon; *Iacob Morariu*, notariu în Vad; *Simeon Moldovan*, preot în Mociu; *Sever Orban*, preot în Coşna; *Ioan Puntean*, preot în Vingard; *Ioan Ianza*, vicariu în Haţeg; *Dr. Aurel Chişbach*, medic în Ighiu; *Dr. Alexandru Grama*, canonic în Blaj.

VII. Se autorisézĕ comitetul central a publica consecutiv premii pentru tractate poporale şi scurte asupra materiilor, ce ating mai de aprópe relaţiile ţĕrănimei române din domeniul dreptului public, administrativ şi privat al statului, cari tractate sĕ se desfacă cu un preţ cât mai ieftin pentru popularisarea cunoscinţelor de drept;

VIII. Se predă comitetului central spre opinare propunerea dlui Gavrilă Pop, canonic în Blaj, de a-se lua dispositii pentru-ca sĕ se ajutore în viitor şi şcólele nóstre poporale din mijlócele Asociaţiunii.

13.

Comisiunea numită pentru *incassarea taxelor şi inscrierea de membrii noi* raportézĕ prin referentul seu Onoriu Tilea şi propune, iar adunarea generală

Declară membrii ai Asociaţiunii pe următori dni:

Membrii fundatori: *Biserica gr. or. română* din Lugoş; *Emanuil Ungurian*, advocat în Timişóra;

Membrii pe viaţă: *Măiestrii cojocari* din Lugoş; *Titu Haţeg*, adv. în Lugoş; *„Făgeţana“* institut de credit în Făget, câte 100 fl.; *Dimitrie Corcan* din Iladia, 51 fl.; Dr. *Alexiu Mangiuca*, advocat în Oraviţa, şi Dr. *Ioan Nedelcu*, advocat în Oraviţa.

Membrii ordinari: *Vasiliu Pop*, adv. în Aradul nou 11 fl.; *George Martinescu*, advocat în Lugoş 5 fl.; *George Popovici*, protopop în Oraviţa 6 fl.; *Alexandru L. Lazurian*, inginer 6 fl.; *Procopiu Roşculeţ*, învĕţător în Satul nou 6 fl.; *David Terfaloga*, preot în Reşiţa 6 fl.; *„Sentinela“* institut de credit în Satul nou 6 fl.; *Teodor Botis*, educator în Capolnaş 6 fl.; *Valeriu Pop*, proprietar în Zsebely 5 fl.; *Ioan Ioanovici*, notar cercual în Vecseháza 6 fl.; *Nicolae Martinovici*, preot în Topoloveţul mare 6 fl.; *Ioan Vulcan*, protopop în Vermeş 6 fl.; *Petru Călciunariu*, advocat în Orşova 6 fl.; *Adam Groza*, preot în Costeiu mare 5 fl.; *Damaschin Medrea*, învĕţător în Ilteu 6 fl.; Dr. *Petru Mladin*, medic în Prebul 5 fl.; *Ioachim Lungu*, neguţător în Şdióra; *Dumitru Tătar*, preot în Sudriaş-

Jupani; *Ioachim Totoian*, teolog abs. în Kisfaleu; *Sofronie Pascu*, paroch în Ticvaniul mare; *Eugenia Vecerdea*, soție de adv. în Sibiiu câte 6 fl.; Dr. *G. Vuia*, medic în Arad 5 fl.; *Laurian Luca*, paroch în Comlosul mare 6 fl.; *Iuliu A. Herbay*, secretar-dirigent la „Transilvania“ în Arad 5 fl.; *Emanuil Barbu*, notar în Reșița montană; *Ioan Mandica*, canonic în Lugoș; *Danilă Lungu*, proprietar în Șdióra; *Lazar Lungu*, proprietar în Șdióra; *G. Dicu*, funcționar, câte 6 fl.; *Paul Crasovan*, of. telegr. în Lugoș 5 fl.; Dr. St. *C. Pop*, advocat în Arad; *Nicolae Coșariu*, asesor în Timișóra; Dr. *Petru Țepeniag*, adv. în Verșeț; *Ath. Cimponcriu*, jude de tabl. reg. în Budapesta; Dr. *Nestor Oprea*, advocat în S.-Miclăușul mare; *Nicolae Bobeșiu*, secretar în Cluș; *Paul Tempea*, paroch în Toracul mare câte 5 fl., *Toma Galitariu*, proprietar în Cela 20 fl. pe 4 ani; Dr. *Stefan Morariu*, advocat în Cluj; *Georgiu Lazar*, advocat în Vinga câte 10 fl.; *Ioan Béres*, oficial magistr. în Cluș; *Antonie Pop*, comerc. în Cluș; Dr. *Alexandru Bireescu*, advocat în Panciova; *Mih. Strajan*, profesor în Veza; Dr. *Mih. Pop*, medic în Gavosdia; *Eutim Barbulesu*, notar în Boldur; *Nic. Sciopónc*, preot Remete-Poganesci; *Nicolae Proștean*, adv. în Lugoș câte 6 fl.; *Dim. Jucu*, notar în Prebul; *Mih. Popovici*, protopresb. în Orșova; *Patriciu Dragalina*, prof. în Caransebeș; *I. Taflan*, contabil în Prigor; *Rezei Fabius*, advocat în Lugoș; *Const. Rosa*, preot Leucușesci; Dr. *Aurel Cosma*, advocat în Timișóra; *Paul Rotariu*, advocat în Timișóra; *Ioan Suciu*, direct. în Timișóra; *Ioan Ruji*, măcelar în Lugoș; *Ioan Vidu*, învěț. în Lugoș; *Iuliu Musta*, preot în Glimboca; *Mih. Cornean*, notar în Delinesci; *B. Densușan*, canonic în Lugoș; *Ioan Foale*, măcelar în Lugoș; *Vinc. Grozescu*, protopresb. în Lugoș; *T. Câmpean*, preot în Prigor; *C. Bredicean*, advocat în Lugoș; *Iacob Popescu*, econom în Lugoș; Dr. *Pach. Avramescu*, notar comit. în Lugoș; *C. Burdia*, primar în Caransebeș; *Teodor* de *Seracin*, locot. mareșal în Caransebeș; Dr. *Iuliu Olariu*, profesor în Caransebeș; *Alexandru Balaș*, silvicultor în Caransebeș; *Ioan Nemoian*, advocat în Caransebeș; *Ios. Bălan*, profesor în Caransebeș; *Andrei Ghidiu*, protopop în Caransebeș; Dr. *Traian Putici*, protopop în Timișóra; *Aug. Hamsea*, director în Arad; *Ioan Jorga*, contabil în Lugoș; *Iosif Jorga*, vice-notar în Lugoș; Dr. *Dim. Florescu*, proto-notar în Lugoș; *Traian P. Rață*, comerc. în Lugoș; *Vas. Jurca* iun., contabil în Lugoș; *Iulian Ianculescu*, director de bancă în Lugoș; *Ant. Murteț*, licuidator în Lugoș; *Traian Dragoesc*, barbir în Lugoș; *Coriolan Bireesc*, cassar în Lugoș; *Ioan Miclău*, propriet. în Lugoș; *Vas. Jorga*,

propriet. în Lugoș; *Const. Popovici*, învěț. în Șdióra; *„Lugoșana“*, în Lugoș; *N. Frenț*, controlor în Lugoș; *Lazar Barbu*, măiestru în Lugoș; *Matei Ignea*, preot în Lugoș; *Nic. Iovanescu*, măiestru în Lugoș; *Iosif Luca Borlovan*, econom în Lugoș; Dr. *G. Popovici*, protopop în Lugoș; *Ioanichie Neagoe*, preot în Tor. Petrovoselo; *Paul Miclea*, comerc. în Tor. Ozora; *Iosif Gradinariu*, protopop în Belinț; *Lucian Șepețan*, preot în Chiseteu; *Iul. Ribarovits*, notar în Sziklás; *Traian Cadar*, preot în Sziklăș; *Iul. Haţeg*, preot în Belinț; *Ioan Budinţan*, advocat Bocșa-montană; Dr. *Aurel Oprea*, advocat în Bocșa-montană; *Ioan M. Roşiu*, adv. în Biserica-albă; Dr. *Aurel Novac*, adv. în Biserica-albă; Dr. *Ioan Popovici*, adv. în Orșova; *George Breban*, iurist în Ghilad; *Ioan Cocora*, preot în Sălciţa; *Mih. Juica*, adm. protop. în Verșeț; *Ant. Popovici*, preot în Nicolinț; *Martin Sdicu*, preot în Straja; *Simion Balea*, preot în Grebenat; *Avram Corcea*, preot în Costeiu lângă Vĕrșeț; *Ilie Dabici*, capelan în Voivodinți; *Ioan Miclea*, învěț. în Voivodinți; *Achim Miloia*, învěț. în Voivodinți; *Luca Lazarescu*, preot în Fercudia; *Ioan Alexandrescu*, preot în T. Clopodia; Dr. *N. Popovici*, adv. în Verșeț; *Terentie Petrovici*, preot în Cella; *Aurel Popescu*, protopretor în Brichiu; *Sebastian Olariu*, protopop în Făget; *G. Popoviciu*. preot în Cliciova; *Axentie Gaita*, jude în Făget; *Dionisiu Pascuț*, advocat în Făget; *Dionisiu Fenеș*, propriet. în Făget; Dr. *St. Petroviciu*, advocat în Lugoș; *Virgil Tomici*, propriet. în Lugoș; *Timoteiu Popovici*, învěț. în Lugoș; *Vasile Dobrin*, cojocar în Lugoș; Dr. *Cornel Bejan*, advocat în Lugoș câte 5 fl.

14.

Comisiunea numită pentru *examinarea raţiociniului* Asociaţiunii pro 1895, și a *budgetului* pro 1897, raportézĕ prin referentul seu Dr. Isidor Pop și constată, că raţiociniul pro 1895 s'a aflat în deplină ordine și consonanță cu documentele și registrele cassei, propune deci aprobarea raţiociniului.

Adunarea generală apróbă raţiociniul presentat pro 1895 și dă absolutoriu comitetului central pe acel an de gestiune. Deasemenea votézĕ budgetul presentat pro 1897 și încredinţézĕ comitetul cu executarea lui.

15.

La ordinea dilei *disertaţia* „Influența casei părintesci asupra caracterului indivizilor și naţiunilor“ de Ioan Popea, profesor gimnasial în Brașov.

Se ascultă cu plăcere între viile aplause ale adunării şi se decide a se tipări în fóia Asociaţiunii.

16.

Disertaţiunea a treia *„Căsătoriile la Romani“* de Gavrilă Pop, canonic în Blaj, fiind timpul înaintat şi renunţând autorul la cetirea ei

Se decide a se publica în organul Asociaţiunii.

17.

Pentru consultare privitóre la *intregirea comitetului central* prin alegerea unui membru ordinar şi a controlorului

Se suspinde şedinţa pe câte-va minute.

18.

După redeschiderea şedinţei la propunerea dlui Mihail Popovici, protopop în Orşova

Adunarea generală alege prin aclamaţiune membru ordinar în comitetul central al Asociaţiunii pentru restul periodului 1895—1898 pe dl Ioan Hannia, director seminarial în Sibiiu, iar controlor pe dnul Ioan Creţu, asesor la sedria orfanală în Sibiiu.

19.

Urmézá la ordinea ḑilei *statorirea locului* pentru viitórea adunare generală a Asociaţiunii.

Dl Francisc Hossu-Longin, advocat în Deva, în numele fruntaşilor români din Deva şi jur învită Asociaţiunea sĕ ţină proxima sa adunare generală din 1897 în Deva.

În legătură cu acésta se presentă învitarea fruntaşilor români din Mediaş şi jur, ca sĕ se ţină proxima adunare generală a Asociaţiunii în Mediaş.

Adunarea generală exprimă mulţămita sa fruntaşilor poporului român din ţinuturile amintite şi decide a-se ţiné viitórea adunare generală a Asociaţiunii din 1897 în Mediaş, încredinţând comitetului central fixarea terminului.

20.

Se cetesc *telegramele de felicitare* sosite dela: Victor Mihalyi archiepiscop în Blaj; Judeţul Argeş, România; Axente Sever, Braşov; Musicescu, Iaşi; Vióra Magdu, Ecica; Dr. Pop, Năsĕud; Dr. Isac Mureşan, Sebeşul săsesc; Demetriu Suciu, ş. a., Szilagy-Cseh; Ligheḑenii Ţeran, Ghercea ş. a., Lighed; Georgiu Lupşa, ş. a., Saagh; Ecicanii;

Dr. Maniu ş. a., Cluj; Dr. Andreiu Pop cu Românii din Zelau şi jur; Lucreţia Droc ş. a. din Giurgiu; Despărţământul selăgian; Galacteon Şagău ş. a., Reghinul săsesc; Dr. Linul ş. a., Bistriţa; Românii din Deva şi jur; Românii din Mediaş şi jur; Iuliu Coroian, Reghinul săs.; Dr. Tripon, Bistriţa; August Nicóră şi soţia, Deva; Boiu, Carintia; Constantin cu Victoria Juga, Sinaia; Societatea „Petru Maior", Budapesta; Dr. N. Popovici, advocat Verşeţ; Pavel Bufanu, preotul mănăstirii „Valea Călugărului".

Spre plăcută scire.

21.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredinţéză comisiunii, ce se va compune din membrii Asociaţiunii cu locuinţa în Sibiiu, cari au participat la adunare.

22.

Preşedintele constată a fi exhauriată ordinea dilei, mulţămesce membrilor pentru viul interes, ce au dovedit întru deslegarea problemelor acestei adunări generale, mulţămesce dlui vice-comite Litsek Béla, pentru-că a binevoit a pune la dispoziţia adunării sala comitatului şi declară *şedinţa încheiată.*

Dl Augustin Hamzea, director seminarial în Arad, mulţămesce preşedintelui şi întregului comitet central pentru prinosul adus culturii române şi uréză sporiu şi înflorire Asociaţiunii.

Spre scire cu însufleţire.

D. u. s.

Ioan M. Moldovan m. p., preşedinte.

Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 6 Septembre, 1896.

Dr. **Il. Puşcariu** m. p. **I. St. Şuluţiu** m. p. **Z. Boiu** m. p. **I. Papiu** m. p. **P. Cosma** m. p. Dr. **N. Vecerdea** m. p. **C. Aiser** m. p. Dr. **E. Băian** m. p.

RAPORTUL

comisiunii pentru examinarea raportului comitetului central de pe anul 1895.

Onorată adunare generală!

Când venim a corespunde încrederei onoratóre, cu care aţi binevoit a ne distinge în şedinţa de ieri, dându-ne însărcinarea sĕ vĕ dăm sémă despre activitatea desfăşurată de comitetul central al reuniunii nóstre în decursul anului 1895 şi sĕ vĕ propunem cuvêntul, ce aveţi sĕ-l rostiţi asupra acestei activităţi — vĕ mărturisim, că ne găsim încă sub tótă povara impresiunilor variate şi grandióse ale ḑilei de ieri.

Întru adevĕr am rătăci mult şi am umbla departe dela adevĕr, dacă activitatea societăţii nóstre şi a comitetului central al ei am judeca-o numai esclusiv după raportul, ce ni-l presintă comitetul central, şi dacă am trece cu vederea fenomenele generale, ce însoţesc activitatea societăţii nóstre şi cari încă, cel puţin indirect, avem sĕ le mulţumim activităţii comitetului.

Pornind din acest punct de vedere singur corect, înainte de tóte trebue sĕ relevăm marele eveniment cultural de ieri, săvîrşit din incidentul adunării nóstre: înţeleg emularea corurilor.

Singur faptul, că esistă dóuezeci de coruri ţĕrănesci, însémnă în comparaţie cu trecutul nu tocmai depărtat un progres aşa de însemnat, încât de mulţămire şi bucurie trebue sĕ umple inima fiesce-căruia dintre noi.

Dacă vom socotí însă, că aceste douĕzeci de coruri nu numai esistă, ci că şi lucră cu spor pentru a cultiva doinele geniului nostru poporal între marginile şi după legile severe ale artei, atunci la sentimentul nostru de mulţămire va trebui sĕ se adaugă şi sentimentul de mândrie, avênd în acest fapt o nóuă dovadă, că poporul nostru este înzestrat de Dumneḑeu cu tóte aplecările acele, cu cari se póte lăuda ori-ce alt popor din lume, şi încă în mĕsură mult mai alésă, decât fórte multe alte popóre.

Îndoială nu mai e, că ḑiua de ieri va ocupa pentru sine o întrégă pagină din cartea de aur a némului nostru, şi că generaţiunile cele mai depărtate vor binecuvênta fericita idee a Asociaţiunii nóstre, de a-şi ţiné adunarea sa generală în acest ospital oraş, prin ce a dat ansă tuturor fiilor poporului nostru sĕ fiă martori la acest eveniment cultural pururea memorabil.

Trecem dela acéstă consideraţiune generală asupra efectelor importante ale reuniunii nóstre, la consideraţiuni detailate asupra activităţii comitetului DVóstre.

I. *Despre şedinţe.* Cu bucurie venim a constata, că comitetul central — atât cel vechiu cât şi cel restaurat în adunarea generală dela

Blaj — a cercat cu stăruință să-și împlinéscă tóte datorințele, câte au prescris statutele și câte i-au impus conclusele adunării generale.

Dovadă despre acésta ne este însuși faptul, că comitetul a ținut, pe lângă ședințele ordinare lunare prescrise în statute, încă 12 ședințe estraordinare, bine înțeles tóte în vederea promovării intereselor reuniunii nóstre.

Nisuințele comitetului însă n'au rămas fără de resultat îmbucurător, căci după cum vom amintí la locul său interesul față de Asociațiunea nóstră a crescut, numĕrul membrilor s'a sporit, averea reuniunii nóstre a crescut, taxele s'au incassat mai regulat, cu un cuvênt întregul mers al administrării a propășit.

Ne servesce spre viuă plăcere a puté constata, că atât alegerea presidentului cât și a vicepresidentului Asociațiunii, săvîrșită în adunarea generală din Blaj, fără dificultăți s'a luat spre scire din partea înaltului guvern, de asemenea și numirea de membru onorar a domnului Gustav Weigand, profesor la universitatea din Lipsca.

Cu atât este mai dureros, că statutele Asociațiunii, statorite în adunarea generală dela Blaj și așternute spre aprobare încă în 12 Septembre 1895, încă nici acḑi nu sunt provĕzute cu clausula de aprobare. Însĕ pertractările dintre înaltul guvern ungar și între comitetul central se află în curgere și sperăm, că guvernul regesc aprețiând lucrarea eminentă patriotică a reuniunii nóstre nu va mai întârḑia a da aprobarea cuvenită statutelor nóstre.

Privitor la stipendii s'a urmat praxa cea vechiă: ele adecă au fost lăsate în folosința acelor studenți, cari încă n'au absolvat, însă au dovedit purtare morală bună și progres mulțămitor, iar stipendiile vacante au fost conferite în sensul literelor fundaționale. Un stipendiu de 100 fl. votat în adunarea generală din anul trecut pentru un tinĕr din Munții apuseni, care va învĕța sculptura în lemn ori în piatră, din lipsă de concurenți a rĕmas neconferit și astfel s'a acordat unui tinĕr, cu numele Alexandru C. Liuba, absolvent al preparandiei din Caransebeș, de present elev la școla de arte frumóse din München.

II. *Școla Asociațiunii.* Creațiunea predilectă și de toți iubită a societății nóstre, școla civilă publică împreunată cu internat, și în anul trecut școlar s'a aflat în desvoltare normală și treptată propășire, spre bucuria tuturor acelora, cărora le zace la inimă fericirea viitórelor generațiuni ale némului nostru. Numĕrul total al elevelor a fost 80, iar al celor adăpostite în internat 60.

III. *Donațiuni.* Cu deosebită bucurie trebue să accentuăm, că și starea finanțiară a școlei se îmbunătățesce din an în an, și astfel promite a ajunge în timp scurt acolo, încât școla și internatul își vor puté acoperí tóte lipsele fără ori ce ajutor estraordinar. Astfel deja în anul trecut a resultat un sald activ de 467 fl. 34 cruceri. Nu este însă a

se da uitării că onorabilul institut de credit „Albina“ din Sibiiu a dat și în anul trecut o donațiune de 1000 fl. pentru trebuințele curente ale școlei civile de fete a Asociațiunii. Pentru donațiunea acésta marinimósă Domniile Vóstre nu veți lipsí nici de astădată a aduce cea mai căldurósă mulțămită.

IV. *Averea Asociațiunii.* Administrarea averii Asociațiunii a îndeplinit-o comitetul central în anul espirat 1895 cu cea mai mare esactitate și conscienționsitate. Raport special despre acéstă parte de activitate a comitetului veți primí dela comisiunea finanțiară. Pentru noi fiă de ajuns a constata cu cea mai viuă plăcere, că averea Asociațiunii nóstre s'a sporit în anul trecut 1895 cu 17,928 fl. 2 cr., cu tóte că venite estraordinare au fost numai în sumă de 240 fl., anume dela dómna Zinca Roman din Făgăraș, care a întemeiat un stipendiu de câte 120 fl. la an întru amintirea soțului ei Ioan Roman și a și solvit suma amintită pro 1895/6 și 1896/7.

Pertractarea lăsământului fericitului advocat George Filip din Tășnad e în curgere, iar advocatul Andreiu Cosma din Șimleu este representantul Asociațiunii nóstre în afacerea acésta.

V. *Membrii Reuniunii.* După cum am amintit mai sus, în decursul anului espirat 1895 s'a putut constata un spor îmbucurător și în numĕrul membrilor. Numĕrul membrilor pe viață s'a sporit cu 9, iar al celor ordinari cu taxa anuală de 5 fl. cu 256. Numĕrul total al membrilor Asociațiunii în 1895 a fost 911 față de 647 din anul 1894.

Ori cât de îmbucurătóre ar fi crescerea acésta în numĕrul membrilor, totuși nu putem sĕ dicem, că acest numĕr fiă chiar și pe departe ar fi corĕspunzĕtor și mulțămitor. Sĕ socotim că suntem 3 milióne de Români locuitori în Ungaria și că din aceste 3 milióne nici măcar 1000 de Români nu se află, cari sĕ se înroleze sub stégul, pe care scris este: literatura și cultura poporului român! Trebue sĕ recunóscem, că faptul acesta numai onóre nu ne face.

Tocmai de aceea nu putem destul sĕ recomandăm nu numai comitetului, dar fiă-cărui fiu al poporului nostru, ca nu numai însuși sĕ se înscrie în șirul membrilor Asociațiunii, ci sĕ-și țină de datorință a mai câștiga membrii noi.

Fără sprijin intensiv și fără căldurósa interesare a tuturor nu e cu putință, ca Asociațiunea nóstră sĕ pótă îndeplini misiunea ei salutară în mijlocul poporului nostru.

Sĕ sperăm, că de aici înainte, după-ce Asociațiunea nóstră între auspicii așa de splendide și-a întins brațele sale preste toți fii némului nostru din patrie, și interesul față de scopurile ei va cresce și că în consecință se va spori și numĕrul membrilor.

Dela ultima adunare generală și până la acésta s'au insinuat la comitet și au fost provĕduți cu document de legitimare următorii: (Veți pag. CII). Pe aceștia veți binevoí, conform statutelor și propunerii amĕsurate a co-

mitetului central, a-i declara de membri ai Asociațiunii, însărcinând comitetul să-i provadă eventual cu diplomele respective.

Dacă am avut bucurii în anul decurs și mai ales în acéstă strălucită adunare generală, nici de dureri nu am fost cruțați. Mórtea nemilósă a răpit din șirul membrilor Asociațiunii nóstre pe următorii (veți pag. CIV). Pentru perderea acestor membri veți binevoi a ve da tributul pietății și a durerii în procesul verbal al acestei ședințe și prin ridicare.

VI. *Biblioteca Asociațiunii.* Întocmai ca și numĕrul membrilor așa s'a sporit și numĕrul cărților din biblioteca Asociațiunii. Sporul din 1895 față de anul 1894 e de 74 opuri în 384 tomuri și de 261 broșuri. Sporul acesta e a se mulțămí parte la donațiuni, parte la cumpĕrări și schimburi. Prin cumpĕrare și schimbare s'au câștigat 19 opuri în 23 tomuri și 38 broșuri.

Donatorii de cărți au fost (veți pag. XLVII), iar scrieri periodice incurse parte gratuit parte în schimb au fost următórele (veți pag. LXXXVIII).

Publicațiuni destinate spre vênzare parte în favorul fondului general, parte în favorul școlei civile de fete a Asociațiunii, iar una destinată a se împărți gratuit, sunt 20 în 5075 tomuri și 2350 broșuri.

VII. *Publicațiuni literare.* În adunarea generală din anul trecut se concreduse comitetului, ca să ia în posibilă considerare o propunere făcută acolo, anume ca secretarul I să facă în fiă-care an pentru adunarea generală un raport detaiat despre productele literare de pe teritorul Ungariei din ultimul an, ca apoi pe basa aceea adunarea generală să se pronunțe, care a fost cea mai bună operă și aceleia să-i conferéscă un premiu de cel puțin 300 fl.

Comitetul a studiat cestiunea, propunerea amintită în forma aceea n'a aflat-o realisabilă nici ducĕtóre la scop și a decis, ca secretarul I să facă în fiă-care an un raport general despre întréga producțiune literară de pe teritorul Ungariei, care raport — fără a întra într'o aprețiare critică a operelor singuratice, — să arete în liniamente generale direcțiunea mișcării nóstre literare, să cerceteze dacă acéstă direcțiune corespunde trebuințelor nóstre reale și să designeze atât terenul, unde producțiunea literară este avisată la sprijin, precum și mijlócele, prin cari Asociațiunea ar puté contribuí la înaintarea ei.

Secretarul I s'a și conformat acestei decisiuni a comitetului, pe care de sigur și D-Vóstră o veți afla între actualele împrejurări de corespundĕtóre, și în raport sub punct VII, întitulat „Publicațiuni literare", ne dă o dare de sémă despre publicațiunile anului 1895, arătând ramii mai rodnici, arătând direcțiunea, care ar fi cea mai priinciósă și mai vrednică de sprijin, expunênd cu un cuvênt obiectiv și satisfăcĕtor ceea ce s'a produs și ceea ce ar trebuí să se lucre la noi pe terenul literar.

Din acest raport al secretarului I credem de bine a releva dóue lucruri, pe cari de sigur le veți saluta cu cea mai mare bucurie, anume

idea de a *pune basă unui museu național al Românilor ciscarpatini* și de a edita broșuri mici scrise în stil ușor și de toți priceput, în cari să se expună tóte cunoscințele acelea, de cari are neapĕrată trebuință poporul nostru în deosebitele sale relațiuni.

Credem a vorbì în numele DVóstre, când dăm asigurare comitetului central, că adunarea generală va întimpina totdeauna cu cea mai viuă bucurie și va sprijini fără preget tóte propunerile acele, pe cari le-ar înainta comitetul în direcțiunile aceste.

Privitor la activitatea literară, desvoltată de Asociațiunea nóstră în ultimul an de gestiune, amintim, că a edat „Poveștile din popor“ de Ioan Pop-Reteganul în 3000 exemplare à 50 cr., cari sigur vor avé o influință binefăcĕtóre asupra poporului nostru, oferindu-i lectură ușóră, plăcută și moralisătóre.

Pe lângă acésta Asociațiunea a cercat a-și împlini misiunea publicând și trei premii pentru scrieri de folos practic, din lucrările întrate însĕ numai dóue se vor 'putè tipări, cari încă vor completa scrierile nóstre atât de importante referitor la Igiena țĕranului nostru.

Amintim mai departe, că organul Asociațiunii „Transilvania“ încă a trecut prin o reformă favorabilă și mult promițĕtóre și credem a putè da deja la acest loc expresiune sperării nóstre, că după aprobarea nóuelor statute organul Asociațiunii va ajunge la aceea perfecțiune, la care cu toții dorim sĕ'l putem vedé cât mai îngrabă.

În sfîrșit nu putem sĕ trecem cu tăcere preste marea întreprindere literară pornită sub egida Asociațiunii, preste „Enciclopedia română“. Ori ce cuvinte de laudă la adresa acestei întreprinderi ar fi de prisos, căci astădi aveți în mână primul fasciclu, care atât pentru întocmirea sa esternă, cât și pentru cuprinsul sĕu, merită tótă atențiunea și recunoscința nóstră. Nu e vorbă nici îndoială, că acésta primă încercare, tocmai pentru-că este cea dintâiu la noi, va avé și multe defecte, dar sperăm că publicul nostru apreciând valórea unei asemenea publicațiuni, prin abonamente numeróse va ajuta, ca după terminarea primei edițiuni sĕ se pótă începe îndată și a dóua edițiune.

Nóuĕ deci nu ne rĕmâne alta, decât sĕ ne felicităm, că sub egida nóstră se face o lucrare atât de folositóre și sĕ urăm autorilor și directorului perseverență în lucru și cel mai strălucit succes.

Privitor la activitatea literară a Asociațiunei nóstre în viitor, comitetul propune ca:

În vederea importanței deosebite, ce o are pentru noi literatura referitóre la agricultură, care este ramul cel mai de frunte al vieții nóstre economice, și cu considerare la lipsa de scrieri bune de acéstă natură;

mai departe în vederea împrejurării, că de un timp îndelungat au încetat cu totul publicațiunile și studiile referitóre la istoria Românilor de sub coróna Stului Stefan și la ramurile literare înrudite cu istoria; și

în fine pentru a esploata în mod corespundĕtor și deplin mijlocul de luminare a poporului, ce ni se ofere în literatura nóstră calendaristică:

Asociațiunea va urmări cu deosebită atențiune și fiă prin publicarea de concurse pentru premii, fiă prin inițiarea directă și editarea de nóue scrieri bune și ieftine, ori prin ajutorarea de publicațiuni deja lucrate, dar inedite, va sprijini în primul rênd opere de agronomie, de istorie națională și materii înrudite (archeologie, etnografie, geografie etc.) și în fine va încerca o reformare sistematică a literaturii nóstre calendaristice.

VIII. *Despărțĕmintele Asociațiunii.* Asociațiunea nóstră are 33 despărțĕminte, dintre cari 21 au desvoltat o activitate rodnică. Adunările despărțĕmintelor au devenit în timpul din urmă și mai ales în ultimul an adevĕrate secții culturale ale provinciei și promit a devení în viitor tot mai mult.

Despărțĕmintele Agnita, Betlean, Ciachi-Gârbău, Deeș, Elisabetopole, Gherla, Mociu și Turda n'au dat semne de viață. Privitor la aceste credem sĕ se recomande comitetului, ca sĕ combine o arondare nóuă. În general după sosirea nóuelor statute va fi cu scop, ca comitetul sĕ se pună în conțelegere cu respectivele despărțĕminte pentru o nóuă arondare a despărțĕmintelor, după-ce și aci mai sunt despărțĕminte necorespundĕtor arondate — și apoi pe lângă acésta, sĕ stăruie a înființa despărțĕminte nóuĕ corespundĕtor cercului estins de activitate al Asociațiunii.

IX. *Propunerea Costin.* În legătură cu raportul sĕu general comitetul central a mai înaintat cu exhibit separat un raport în causa conclusului ultimei adunări generale referitor la propunerea domnului Ioan Costin.

Domnul Costin, redactor la „Fóia Poporului“ din Sibiiu, înaintase adunării generale din Blaj o propunere, ca Asociațiunea sĕ se îngrijască de edarea unui manual, care sĕ cuprindă explicarea tuturor legilor din patria nóstră, cari sunt în cea mai strînsă legătură cu proprietatea și de cari proprietarii au trebuință dilnic. Propunerea acésta adunarea generală din Blaj a predat'o comitetului spre studiare și raportare la proxima adunare generală.

Comisiunea DVóstre propune, ca sĕ primiți propunerea comitetului central, după-ce prin ea încă mai bine se corespunde dorinței și intențiunii propunĕtorului și a adunării generale trecute.

X. *Propunerea G. Pop.* Domnul canonic Gavrilă Pop din Blaj presintă adunării generale propunerea, ca din mijlócele Asociațiunii sĕ se ajutore și școlele nóstre poporale.

Comisiunea DVóstre în vederea faptului, că preliminarul anului viitor e deja fixat, propune, ca propunerea Dlui Gavrilă Pop sĕ o transpuneți comitetului spre studiare și raportare la proxima adunare generală.

XI. *Propuneri.* După cele expuse avem onóre a Ve propune:

1. Să luaţi spre scire raportul general al comitetului central pro 1895.

2. Să declaraţi de membri ai Asociaţiunii pe cei primiţi de comitetul central şi provĕduţi cu document de legitimare, după consemnarea cetită.

3. Să primiţi propunerea comitetului central privitor la activitatea literară viitóre a Asociaţiunii.

4. Să daţi expresiune protocolară mulţămitei faţă de institutul „Albina“ pentru darul de 1000 fl.

5. Să daţi mulţămită acelor donatori, cari au înavuţit biblioteca Asociaţiunii fie cu cărţi ori cu foi periodice.

Lugoş, în 28 August n. 1896.

Alexandru Mocsonyi m. p.,
preşedinte.

Dr. ***Vasile Hossu*** m. p.,
raportor.

PROCES VERBAL

din şedinţa comitetului „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român“ ţinută în Sibiiu la 15 Septembre 1896.

Preşedinte: Dr. Ilarion Puşcariu, v.-preş. al Asociaţiunii.

Membri presenţi: Z. Boiu, Dr. A. Brote, P. Cosma, I. Creţu, I. Hannia, Dr. Amos Frâncu, I. Papiu, I. V. Russu, I. St. Şuluţiu, O. Tilea, şi N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. V. Bologa.

147./410.

Se presintă *protocólele adunării generale* a Asociaţiunii ţinută în Lugoş la 27 şi 28 August 1896.

Se iau spre scire şi se decide a reveni ulterior la fie-care punct pentru executarea concluselor adunării generale.

148./416.

Se presintă *conclusul adunării generale* din 1896, Nr. prot. 1, prin care s'a decis să se publice în organul Asociaţiunii cuvêntul presidial dela deschiderea adunării generale din Lugoş şi întimpinarea Domnului Alexandru Mocsonyi.

Se predau redacţiunii pentru publicare în „Transilvania“.

149./418.

Conclusul *adunării generale* din 1896, Nr. prot. 12 pt. VII, prin care s'a autorisat comitetul central „a publica consecutiv premii pentru tractate poporale și scurte asupra materiilor, ce ating mai de aprópe relațiile țĕrănimei române din domeniul dreptului public, administrativ și privat al statului, cari tractate sĕ se desfacă cu un preț cât mai ieftin pentru popularisarea cunoscințelor de drept“

Se predă comisiunii compuse din domnii: I. St. Șuluțiu, Dr. A. Brote și Dr. A. Frâncu, sĕ vină cu propuneri speciale referitóre la modul de executare.

150./422.

Se presintă *conclusul adunării generale* din 1896, Nr. prot. 12 pct. I., prin care s'a luat spre scire raportul general despre activitatea comitetului central al Asociațiunii pro 1895.

Se ia act, iar referada comisiunii adunării generale se predă redacțiunii pentru publicare în partea oficială.

151./423.

Se presintă *conclusul adunării generale* din 1896, Nr. prot. 12 pct II, prin care s'au declarat membrii noi ai Asociațiunii, insinuați la comitetul central dela ultima adunare generale încóce.

Se dispune a se provedé cu diplome.

152./424.

Conclusul *adunării generale* din 1896, Nr. prot. 12 pct. III., privitor la activitatea literară viitóre a Asociațiunii, în sensul căruia Asociațiunea „va sprijini în primul rênd opere de agronomie, de istorie națională și materii înrudite (archeologie, etnografie, geografie etc.) fie prin publicare de concurse pentru premii, fie prin inițiare directă și editare de scrieri noue bune și ieftine, ori prin ajutorare de publicațiuni deja lucrate, dar inedite, și în fine va încerca o reformare sistematică a literaturii nóstre calendaristice“

Se predă comisiunii compuse din domnii: I. St. Șuluțiu, Dr. A. Brote, Dr. C. Diaconovich, și Dr. A. Frâncu pentru studiare și raportare.

153./425.

Conclusul *adunării generale* din 1896, Nr. prot. 12 pct. VIII., prin care s'a predat comitetului central pentru opinare propunerea dlui G. Pop, canonic în Blaj, ca sĕ se ajutore pe viitor și școlele poporale din mijlócele Asociațiunii

Se predă comisiunii compuse din dnii: P. Cosma, Z. Boiu și O. Tilea pentru studiare și raportare.

154./426.

Conclusul *adunării generale* din 1896 Nr. prot. 13, prin care s'au declarat membrii noi ai Asociațiunii inscriși la numita adunare generală

Se ia spre scire și se dispune a se provedé cu diplome membrii noi, cari au solvit și pentru diplomă.

În legătură cu acésta se constată, că din taxele incassate s'au expedat până acum la cassa centrală numai fl. 263. prin membrul comisiunii de înscriere O. Tilea, iar restul taxelor se află la comitetul de primire din Lugoș, de unde se aștéptă ulterior expedarea taxelor.

155./427.

Conclusul *adunării generale* din 1896 Nr. prot. 14, prin care s'a aprobat raționiniul Asociațiunii pro 1895, s'a dat absolutoriu comitetului central și s'a aprobat budgetul presentat pro 1897

Se comunică oficiului de cassă al Asociațiunii pentru executare.

156./429.

Conclusele *adunării generale* din 1896, Nr. prot. 7, 15 și 16, referitóre la disertațiunile dlor V. Grozescu, protopop în Lugoș, I. Popea, profesor în Brașov și Gavrilă Pop, canonic în Blaj

Se încredințéză biroului a îngriji de publicarea lor în fóia Asociațiunii.

157./430.

Conclusul *adunării generale* din 1896 Nr. prot. 18, prin care dl I. Hannia, protopop și director seminarial în Sibiiu, s'a ales membru ordinariu în comitetul central al Asociațiunii pe restul periodului 1895—1898, iar domnul I. Crețu, controlor al Asociațiunii

Se ia spre scire cu aceea, că decretul de alegere s'a inmanuat.

158./431.

Conclusul *adunării generale* din 1896 Nr. prot. 19, prin care s'a decis să se țină adunarea generală din 1897 în Mediaș

Se comunică direcțiunii despărțemêntului din Mediaș pentru-ca să se iee de timpuriu dispozițiile recerute în acel scop; în privința timpului se va lua conclus mai târdiu.

159./406.

Presidiul *magistratului orășenesc din Sibiiu* comunică, la însărcinarea comitelui suprem, cu data 1 Septembre 1896 Nr. 105 — rescriptul ministerului regesc de interne dto 11 August 1896, Nr. 785, prin care se cer încă unele completări în textul statutelor celor noue ale Asociațiunii, pentru-ca sĕ fie aprobate.

Se predă comisiunii compuse din dnii: Dr. Ilarion Pușcariu, I. St. Șuluțiu, I. V. Russu, P. Cosma și Dr. C. Diaconovich pentru raportare.

160./343.

Se presintă petițiunile întrate la *concursul* publicat cu data 13 August 1896 Nr. 248, 254, și 343 ex 1896 pentru conferirea

I. unui stipendiu de 100 fl. din fondul general al Asociațiunii pentru un student la o școlă de sculptură;

II. unui stipendiu de 60 fl. din fundațiunea „Marinovici" pentru un student de gimnasiu ori școlă reală, și

III. unui stipendiu de 40 fl. din „fundațiunea Dr. Ioan Moga și soția Ana n. Bologa" pentru eleve dela școle de fete.

La stipendiul de sub I. au întrat cereri dela Alexandru C. Liuba, elev la școla de belearte din München, și Alexandru Giurca, elev la școla de sculptură din Zlatna.

La stipendiul de sub II. au întrat cereri dela: Vasile Pop, VIII cl. gimn. în Blaj, George Cosma, VII cl. gimn. în Sibiiu, Augustin Radu, VII cl. în Blaj, Leontin Drăgan, VII cl. gimn. în Năsĕud, Ioan Damian, IV cl. gimn. în Brad, Nicolae Perian, IV cl. gimn. în Brad, Emilian Savu, III cl. gimn. în Sebeș, Basiliu Viciu, II cl. reală în Mureș-Oșorheiu, Valeriu Carje, II cl. comerc. în Făgăraș, Victor Badiu, II cl. gimn. în Brașov și Iuliu Montani, cadet a. II în Sibiiu.

La stipendiul de sub III n'a întrat nici o cerere.

a) stipendiul de 100 fl. din fondul general se ține în suspens, pănă se va lua informațiune dacă concurentul Alexandru Giurca primesce ajutor dela stat;

b) stipendiul de 60 fl. la an din fundațiunea „Marinovici" se votézĕ tinerului Leontin Drăgăn, student în clasa VIII gimn. în Năseud;

c) stipendiul de 40 fl. din „fundațiunea Dr. Ioan Moga și soția Ana n. Bologa" din lipsa de concurente se sistézĕ pentru anul școlar 1896/7 și se adauge la fond, iar pentru conferirea lui pro 1897/8 se va publica concurs la timpul seu.

161.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințéză dlor: Dr. A. Brote, I. Crețu și Dr. A. Frâncu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Pușcariu** m. p., vice-președinte. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu 20 Septembre 1896.

Dr. **Aurel Brote** m. p. **Ioan Crețu** m. p. Dr. **Amos Frâncu** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința estraordinară a comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român" ținută în Sibiiu la 28 Septembre 1896.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. Asociațiunii.

Membri presenți: Z. Boiu, Dr. A. Brote, P. Cosma, I. Crețu, I. Hannia, I. Papiu, Dr. Octavian Russu, Iosif St. Șuluțiu, Onoriu Tilea și N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. V. Bologa.

162.

Se aduce la cunoscința comitetului, că proprietarul *caselor din nemijlocita vecinătate* a edificiului *Asociațiunii*, de sub Nr. 6, oferă acel teritor cu superedificatele sale spre cumpĕrare pe lângă prețul de 24,000 fl.

Se decide unanim sĕ se cumpere numitul teritor, dar cu prețul de 22,000 fl. Afacerea se încredințéză comisiunii compuse din dnii: P. Cosma, Dr. A. Brote, și O. Tilea și pentru casul realisării tîrgului se autorisézĕ presidiul a încheia contractul în numele Asociațiunii.

163.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințéză dlor: Z. Boiu, I. St. Șuluțiu și O. Tilea.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. Il. Pușcariu m. p., v.-președinte. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 30 Septembre 1896.

I. St. Șuluțiu m. p. **Z. Boiu** m. p. **O. Tilea** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 1 Octobre 1896.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. Asociațiunii.

Membri presenți: Z. Boiu, Dr. A. Brote, P. Cosma, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich, Dr. A. Frâncu, I. Hannia, I. Papiu, I. St. Șuluțiu, O. Tilea și N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. V. Bologa.

164./478.

Comisiunea numită în ședința extraordinară din 28 Septembre 1896 pentru *cumpărarea caselor* din vecinătatea edificiului Asociațiunii, de sub Nr. 6, raportéză prin referentul seu Dr. A. Brote, că se ofer casele din partea proprietarului cu prețul 22,000 fl. pe lângă condițiunea însă să-i-se dee superedificatele în chirie până la 1 Martie 1897, pe lângă o chirie anuală de 800 fl. și să supórte Asociațiunea spesele de transcriere.

Ofertul se primesce și se asemnéză la cassă spre solvire.

165./302.

Direcțiunea *despărțământului Blaj* așterne, cu data 7 Iulie a. c. Nr. 70, protocolul ședinței comitetului dela 6 Iulie a. c., din care se vede, că s'au întemeiat agenturi comunale și biblioteci poporale în comunele Mihalț și Roșia de Sécaș.

Se ia spre scire.

166./316, 318.

Stipendiștii: Ioan Comanici, stud. de cl. VIII gimn. în Brașov, și Mihaiu Pop, stud. cl. IV gimn. în Careii-mari, legitiméză sporiul în studii pro 1895/6.

Se ia spre scire și se lasă în folosința stipendiului și pro 1896/7.

167./317.

Direcțiunea *despărțământului din Reghinul săsesc* așterne, cu data 15 Iulie a. c., protocolul adunării generale a despărțământului, ținută în Reghin la 11 Iulie a. c. dimpreună cu fl. 40 taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului și al cassarului pe ultimul an de gestiune;

2. s'au incassat următórele taxe:

a) dela 8 membri ordinari pro 1896 fl. 40.—;

b) dela 2 membri ajutători fl. 3.

Total fl. 43, din care sumă fl. 40 s'au expedat la cassa centrală, iar restul de fl. 3 s'au reținut pentru trebuințele despărțământului;

3. s'a votat un premiu de fl. 25 dlui George Maior;

4. s'a primit abdicerea dlui Patriciu Barbu, advocat, dela postul de director al despărțământului, exprimându-i-se profundă mulțămită din partea adunării generale pentru bunele servicii prestate în decurs de 18 ani ca directorul despărțământului;

5. s'a ales unanim director al despărțământului dl Petru Uilăcan, protopop în Reghinul săsesc;

6. s'au creat următórele premii:

a) doue de câte un galben imperial pentru femeile din acel despărțământ, cari se vor distinge în grădinărit, lucrurile casnice, țesături etc.

b) un premiu de fl. 25 pentru un învețător din acel despărțământ, care se va distinge prin conducerea unui cor de cântări cu adulți sau copii de școlă, și s'a încredințat comitetului executarea;

7. s'au numit delegați la adunarea generală din Lugoș dnii: Patriciu Barbu, Dr. A. Chețan, P. Uilăcan și G. Șandor.

Protocolul se ia spre scire; taxele de membri fl. 40 s'au primit la cassa centrală.

168./320.

Direcțiunea *despărțământului din Cohalm* așterne, cu data 19 Iunie a. c. Nr. 4, protocolul ședinței comitetului din 19 Iunie a. c., prin care se statoresce budgetul despărțământului pro 1896 și se dau unele deslușiri la recercarea comitetului central dto 22 August 1895, Nr. 269. Se observă însă, că deslușirile nu consună cu datele protocolului adunării generale din 1895 și în special pentru-că ulterior se constată noue spese avute cu administrația despărțământului, despre cari în raționiniul oficiului de cassă pro 1895, aprobat în acea adunare generală, nu se face nici o amintire.

Se susține mai departe, că suma reținută la cassa despărțământului nu e fl. 56.47, precum constată protocolul adunării generale, ci numai fl. 18.82, după cum arată jurnalul de cassă al despărțământului, la care se face provocare.

Se recércă direcțiunea să aștérnă ulterior raționiniul despărțământul pro 1895, complet și documentat, pentru aprobare, când apoi se va supune revisiunii și proiectul de budget pro 1896.

169./324.

Direcțiunea *despărțământului din Hațeg* așterne, cu data 24 Iulie a. c., protocolul adunării generale a despărțământului, ținută în Merișor la 11 Iulie 1896, dimpreună cu fl. 61.38 taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. S'au incassat taxe:

a) dela doi membri noi înscrişi, anume: dl Dr. Gavrilă Suciu, advocat în Haţeg, şi d-şóra Octavia Stănescu din Braşov, à 6 fl.=12 fl.;

b) dela 6 membri ordinari vechi pro 1896 fl. 30.;

c) dela 15 membri ajutători fl. 15.60.

Total 57 fl. 60 cr., care sumă dimpreună cu 3 fl. 78 cr., restul neîntrebuinţat din budgetul anului precedent, s'a expedat la cassa centrală;

2. s'a luat spre scire raportul comitetului şi al cassarului pe ultimul an de gestiune şi s'a dat absolutoriu;

3. s'a cetit disertaţiunea: „Poveţe pentru îmbrăţişarea industriei şi comerciului din partea poporului“ de dl Ioan Muntean din Haţeg;

4. s'a decis să se ţină viitórea adunare generală în comuna Sălaşul inferior;

5. s'a reconstituit despărţământul pe un nou period de 3 ani, alegându-se director dl Nicolau Nestor, vicariu foraneu în Haţeg, iar membri în comitet dnii: Mihail Bontescu, advocat; Paul Oltean, învĕţător; Bucur Popovici, comerciant; Dr. Gavrilă Suciu, advocat; Teodor Făgăraş, proprietar şi Ioan Muntean, proprietar în Haţeg;

6. s'au numit delegaţi la adunarea generală din Lugoş dnii Dr. G. Suciu şi Isidor Saturn;

7. s'a statorit budgetul pro 1896/7 şi adecă:

a) spese de cancelarie	5 fl.
b) spesele biroului pentru adunarea generală viitóre	3 „
Total .	8 fl.

8. s'a încredinţat comitetului înfiinţarea agenturilor comunale în sensul regulamentului.

Protocolul se ia spre scire; taxele de membri fl. 61.38 s'au primit la cassa centrală; dl Dr. G. Suciu şi dşóra Octavia Stănescu se provĕd cu diplome, declarându-se membri ai Asociaţiunii în adunarea generală din Lugoş.

170./326.

Dl Dr. George Maior, profesor la şcóla centrală de agricultură dela Ferestrĕu (Bucuresci), avênd sub tipar „*Manualul complet de agricultura raţională*“: I. Agrologia, II. Cultura plantelor, carte didactică şi de consultaţiune, aprobată de ministerul de agricultură din România, cere, cu data 1 Iulie 1896, un ajutor sau subvenţiune pentru tipărirea manualului, din care tomul I apare în Septembre a. c. în tipografia A. Mureşian din Braşov.

Cererea se predă comisiunii numite în ședința dela 15 Septembre 1896 Nr. prot. 152 pentru ca sĕ presente propuneri speciale privitóre la viitórea activitate literară a Asociațiunii.

171./331.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Abrud* cere, sub Nr. 11/1896, ca sĕ fie luată în considerare cererea Reuniunii femeilor române din Abrud pentru votarea unui ajutor anual de 300 fl. întru susținerea unei a doua puteri didactice la școla română de fetițe din Abrud.

Sĕ fie despărțĕmêntul în așteptare pănă va urma aprobarea statutelor nóue, în cari se norméză afacerea pentru viitor încât privesce ajutorarea din mijlócele despărțĕmintelor.

172./342.

Direcțiunea *despărțĕmêntului Mureș-Ludoș* așterne, cu data 4 August a. c., protocolul adunării generale a despărțĕmêntului, ținută în Mureș-Ludoș la 4 August a. c., dimpreună cu 20 fl., taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe anul ultim de gestiune;

2. s'a luat spre scire raportul cassarului;

3. s'au incassat taxele pro 1896 dela 4 membri ordinari vechi, 20 fl., și s'au expedat la cassa centrală;

4. se cer diplome pentru 17 membri ordinari ai Asociațiunii din acel despărțĕmênt, altcum cu taxe restante, sub cuvênt că la 23 Februarie 1891 s'a expedat taxa la comitetul central pentru acele diplome;

5. s'a distribuit premiul de 8 fl., creat de dl I. Albon, preot în Velcheriu, astădi în Dostat, în părți egale învĕțătorilor I. Coman din Căpușul de Câmpie și G. F. Negruțiu din Lechința, ca unora dintre cei mai diligenți învĕțători din acel despărțĕmênt;

6. s'a lăsat în voia membrilor a representa despărțĕmêntul la adunarea generală din Lugoș;

7. s'a încredințat comitetului fixarea locului și timpului pentru viitórea adunare generală a despărțĕmêntului;

8. s'a reconstituit despărțĕmêntul pe un nou period de 3 ani alegêndu-se director dl Vasile Suciu, preot în Căpuș, iar membri în comitet dnii: Nicolau Solomon, Romul Orbeanu (actuar), Ioan Boeriu (cassar), Vasiliu Vlassa (controlor), Alexandru Precup și Emil Cormosiu-Alexandrescu.

Protocolul se ia spre scire; taxele de membri fl. 20, s'au primit la cassa centrală; cererea adunării

generale de a se expeda diplome celor 17 membri din acel despărțemênt nu se póte aproba, de óre-ce respectivii nici pănă astădi n'au achitat taxa prescrisă de membri ordinari à 5 fl. pe an, deși s'au obligat la acésta prin declarația din 24 Februarie 1891. Îndată-ce vor satisface obligamentului statutar, se vor provedé cu diplome.

173./346.

Direcțiunea *despărțemêntului Dicio-Sân-Martin* așterne, cu data 8 August 1896, protocolulul adunării generale a despărțemêntului, ținută în Iernut la 19 Iulie a. c., dimpreună cu fl. 56, taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1 s'a luat spre scire raportul general despre activitatea comitetului în ultimul an de gestiune;

2. s'a luat spre scire raportul cassarului, constatându-se starea cassei pe anul de gestiune 1895/6 și anume:

I. Întrate au fost fl. 102.

II. Ieșite: *a*) la cassa centrală s'au expedat fl. 92.—;

b) la banca din D. S. Martin s'au depus fl. 9.— și

c) spesele biroului fl. 1.—, total fl. 102.—;

3. s'a constatat, că despărțemêntul are un capital de fl. 90.40, depus la numita bancă și reținut la cassa despărțemêntului pe lângă următorul preliminar:

a) spese de birou 4 fl.;

b) dóue premii de câte 10 fl. pentru doi învețători români din despărțemênt, cari vor dovedi mai mare progres în pomărit și lucru de mână;

c) un premiu de 5 fl. pentru o țerancă română, care va dovedí mai frumos progres în legumărit;

d) ajutor de 10 fl. pentru procurare de Abecedare pe sama școlelor române mai sărace din acel despărțemênt;

În urma acestui preliminar resultă, că din capitalul de fl. 90.40, suma de fl. 51.40 se reține la despărțemênt fără nici un scop;

4. s'au încassat următórele taxe:

a) dela 10 membri vechi ordinari pro 1896 fl. 50;

b) dela un membru nou, dl Traian H. Pop, proprietar în Boziaș, pro 1896, 6 fl.;

c) dela 33 membri ajutători fl. 68.—Total fl. 124.—, din care sumă fl. 56.—, s'au transpus la cassa centrală, iar restul fl. 68.— s'a reținut la cassa despărțemêntului;

5. s'a cetit disertațiunea; „Despre istoricul, lucrarea și scopul, ce-l urmăresce Asociațiunea“ de dl Victor Macaveiu, student în teologie;

6. s'au creat două premii: unul de 15 fl., altul de 5 fl. pentru acea ţerancă română, care va cultiva cele mai bune legume, încredinţându-se comitetului executarea;

7. s'au numit delegaţi la adunarea generală din Lugoş dnii: Vasile Zehan, advocat, şi Petru Nireştean, preot;

8. s'a încredinţat comitetului fixarea locului şi timpului pentru viitórea adunare generale.

Protocolul se ia spre scire; taxele de membri fl. 56, s'au primit la cassa centrală; dl Traian H. Pop se provede cu diplomă, fiind declarat membru al Asociaţiunii la adunarea generală din Lugoş; suma fl. 119.40, ce s'a reţinut la cassa despărţemêntului preste preliminarul stabilit de adunarea generală cercuală, se recércă direcţiunea sĕ o expedeze la cassa centrală.

174./360.

Direcţiunea *despărţemêntului din Sĕlişte* aşterne, cu data 6 August a. c. Nr. 14, protocolul adunării generale a despărţemêntului, ţinută în Gura-rîului la 1 August a. c., dimpreună cu 215 fl. taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'au cetit disertaţiunile:

a) „Despre lux şi risipă“ de Romul Simu;

b) „Despre însemnătatea meseriilor“ de Dumitru Lăpĕdat;

c) „Despre regulele de căpetenie ale unei economii de model“ de Ioan Chirca;

2. s'a luat spre plăcută scire raportul comitetului despre activitatea sa în decursul anului de gestiune 1895/6;

3. s'a aprobat raţiociniul despărţemêntului pe anul de gestiune 1895/6 şi s'a constatat la finea acelui an un sald activ de fl. 9.11;

4. s'a însărcinat comitetul a îngriji de organisarea agenturilor comunale în sensul regulamentului;

5. s'a decis înfiinţarea unei biblioteci poporale în Gura-rîului şi s'au votat în acel scop 10 fl., adresând comitetului central rugarea sĕ se dăruiască pentru numita bibliotecă fóia Asociaţiunii dela întemeierea sa, eventual şi alte cărţi şi diare folositóre;

6. s'au votat 5 fl. pentru spesele administrative din anul viitor;

7. s'a decis sĕ se ţină viitórea adunare generală a despărţemêntului în comuna Tilişca şi s'a însărcinat comitetul sĕ angajeze puteri corespundĕtóre pentru-ca sĕ pregătéscă disertaţiuni potrivite împrejurărilor din numita localitate;

8. s'au înscris următorii membri noi;

a) membru pe viaţă: comuna politică Gura-rîului, solvind 100 fl.;

b) membri ordinari solvind câte 5 fl. pro 1896: Biserica gr. or. română din Gura-rîului; Biserica gr. or. română din Apoldul de jos; Ioachim Muntean și Dionisie Aron, preoți în Gura-rîului; Valeriu Milea, notar în Tilișca; Aurel Milea, notar în Poplaca;

c) s'a încassat taxa dela 17 membri ordinari vechi pro 1896 fl. 85;

d) dela 56 membri ajutători s'au încassat fl. 56.—;

e) s'au mai încassat ulterior ca ajutóre fl. 3.25.

Total fl. 274.25, din care sumă fl. 215.— s'au expedat la cassa centrală, iar restul fl. 59.25, taxe dela membrii ajutători, plus saldul cassei dela finea anului 1895/6 fl. 9.11, total fl. 68.36 s'au reținut pentru trebuințele despărțĕmêntului;

9. s'a încredințat comitetului numirea delegaților pentru adunarea generală din Lugoș;

10. s'au votat doue premii și anume: 1 galbin dnei Maria Iosof, soție de învĕțător din Aciliu, 1 galbin s'a împărțit între Maria Chirca din Sĕliște și Neaga Iosof din Tilișca, pentru-că s'au distins în cultivarea grădinilor de legume;

11. adunarea generală înaintéză cu recomandare propunerea dnului D. Lăpĕdat, învĕțător în Sĕliște, pentru-ca sĕ îngrijască comitetul central de edarea unei cărți de cetire, conform planului ministerial de învĕțămênt, menită pentru școlele învĕțăceilor meseriași și industriași.

Protocolul se ia spre plăcută scire; biroul se însărcinéză a expeda pentru biblioteca poporală din Gura-rîului „Transilvania“, fóia Asociațiunii, din care ani se află exemplare disponibile, precum și alte eventuale cărți disponibile și acomodate scopului respectiv; se observă însĕ, că în Gura-rîului a fost deja înființată bibliotecă poporală, după-cum se constată din actele Asociațiunii, din care motiv direcțiunea se recércă sĕ recuire proprietatea despărțĕmêntului dela locurile competente; membrii noi ai Asociațiunii și anume:

a) membru pe viață: comuna politică Gura-rîului;

b) membri ordinari: biserica gr. or. română din Gura-rîului; biserica gr. or. română din Apoldul de jos; Ioachim Muntean și Dionisie Aron, preoți în Gura-rîului; Valeriu Milea, notar în Tilișca, și Aurel Milea, notar în Poplaca, se provĕd cu diplome, dupa-ce s'au declarat de membri în adunarea generală din Lugoș; taxele de membri fl. 215.— s'au primit la cassa centrală, iar suma fl. 68.36 se încuviințéză a

se reţiné pentru trebuinţele despărţĕmêntului pe lângă recercarea de a aşterne ulterior budgetul pro 1896/7; propunerea dlui învĕţător D. Lăpedat, privitóre la edarea unei cărţi de cetire, în sensul planului ministerial de învĕţămênt, pentru şcólele învĕţăceilor meseriaşi şi industriali, se ia spre scire şi se va pertracta separat.

175./363.

Direcţiunea *despărţĕmêntului din Deva* aşterne, cu data 16 August 1896 Nr. 9, protocolul adunării generale a despărţĕmêntului, ţinută în Hunedóra la 1 August a. c., dimpreună cu 454 fl. taxe de membri şi dóue acţiuni à 50 fl. de ale institutului de credit „Corviniana".

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului şi al cassarului pe ultimul an de gestiune;

2. s'au înscris membri noi ai Asociaţiunii şi anume:

a) membru fundator: dl Nicolau Dima, proprietar în Hunedóra, solvind taxa 200 fl.;

b) membru pe viaţă: dl Nicolau Stoichiţa, proprietar în Hunedóra, depunênd dóue acţii à 50 fl. nominal în preţ de 100 fl. dela institutul „Corviniana";

c) membri ordinari: Dna Aurelia Hossu n. Petco, soţie de advocat în Deva; dnii: Dr. Absolon Feier, medic; Teofil Tulea, notar; Mihail Rimbaş junior, cassar orăşenesc; Alexandru Dima a Evuţi, proprietar; Petru Moisin, ospĕtar; „Corviniana", institut de credit; Rudolf Mureşan, antreprenor în Hunedóra; Aurel Hăţegan, adjunct notarial în Călan; Petru Şerban, proprietar şi Anetta Şerban n. Popa din Sântohalma, solvind câte 6 fl., suma 66 fl.;

d) treisprezece membri ajutători à 1 fl., suma 13 fl.;

e) dela 8 membri vechi s'au încassat à 5 fl. pro 1896 suma 40 fl.;

3. s'au numit delegaţi pentru adunarea generală din Lugoş dnii: Francisc Hossu-Longin şi Dr. Absolon Feier;

4. s'a decis sĕ se ţină viitórea adunare generală a despărţĕmêntului în Dobra;

5. după adunarea generală s'a înscris membru pe viaţă dl George Popovici, preot în Lesnic, şi a solvit 100 fl., un membru ajutător cu 5 fl., iar dela alţi 6 membri vechi s'au mai încassat 30 fl.

Suma întrégă a încassărilor face 454 fl. şi dóue acţiuni în preţ de de 100 fl.

Protocolul se ia spre plăcută scire; taxele de membri 454 fl., dimpreună cu cele dóue acţiuni à 50 fl.

nominal dela institutul de credit „Corviniana“, s'au primit la cassa centrală; membrii noi și anume:

a) membru fundator: Nicolau Dima, proprietar în Hunedóra;

b) membri pe viață: Nicolau Stoichița, proprietar în Hunedóra, și George Popovici, preot în Lesnic;

c) membri ordinari: Dna Aurelia Hossu n. Petco, soție de advocat din Deva; Dr. Absolon Feier, medic; Teofil Tulea, notar; Mihail Rimbaș iunior, cassar orășenesc; Alexandru Dima a Evuți, proprietar; Petru Moisin, ospătar; „Corviniana“, institut de credit; Rudolf Mureșan, anteprenor în Hunedóra; Aurel Hațegan, adjunct notarial în Călan; Petru Șerban, proprietar și Anetta Șerban n. Pop din Sântohalma, se provĕd cu diplomă, după-ce la adunarea generală din Lugoș au fost declarați membri ai Asociațiunii.

176./364.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Sebeșul săsesc* comunică, cu data 17 August 1896, că a aflat consult a ține adunările generale ale despărțĕmêntului tómna după culesul viilor, prin Novembre, și că delegat al despărțĕmêntului la adunarea generală din Lugoș s'a designat dl Ioan Oncescu.

Se ia spre scire.

177./373

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Brad* așterne protocolul adunării generale a despărțĕmêntului, ținută în Criștior la 18 August a. c., dimpreună cu 201 fl. taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul general despre activitatea comitetului în decursul ultimului an de gestiune;

2. s'au încassat următórele taxe:

a) dela dnii: S. Băcilă, preot în Ormindea și I. E. Cosma, preot în Crăciunesci, câte 50 fl., restul din taxa de membri pe viață — pe lângă observarea, că diplomele le-au primit — 100 fl.;

b) dela 17 membri ordinari vechi taxa pro 1896 fl. 85;

c) dela 3 membri noi și anume dnii: Ioachim Comșa, preot în Zdrapți; Andron Bogdan, preot în Țerățel, câte 5 fl., iar dl Alexandru Draia, învĕțător în Criștior 6 fl. suma 16 fl.;

d) dela 51 membri ajutători fl. 66.

Total: fl. 267, din care sumă fl. 201, s'au expedat la cassa centrală, iar restul fl. 66, taxele de membri ajutători, s'au reținut pentru trebuințele despărțĕmêntului;

3. s'a cetit disertaţiunnea: „Despre fiinţa, scopul şi fructele Asociaţiunii“ de dl Dr. Pavel Oprişa, profesor gimnasial în Brad;

4. s'a încredinţat comitetului executarea conclusului referitor la bibliotecele poporale şi procurarea de unelte economice;

6. s'au votat 3 ajutóre à 10 fl. următorilor tineri: I. Huşdea, învěţăcel de cismar în Criştior; Mihaiu Turcin, învěţăcel de cismar în Brad, şi I. Lăzăruţ, învěţăcel de cismar în Cebea;

6. s'a votat un ajutor de 100 fl. cu scop de se înfiinţa şi organisa grădini de pomărit pe lângă şcólele poporale din tractul Zarandului, fiind pomăritul un isvor principal de venite pentru poporaţiunea nóstră din acele părţi;

7. s'a aprobat raţiociniul cassei pro 1895/6, constatându-se:

I.	Întrate	326 fl.	19 cr.
II.	Eşite	314 „	69 „
III.	Sald	11 „	50 „

8. s'a statorit următorul budget pro 1896/7:

a) Percepţiuni:

I.	Suma reţinută din trecut la cassa despărţěmêntului	129 fl.	— cr.
II.	Taxele din anul curent dela 51 membri ajutători .	66 „	— „
	Suma .	195 fl.	— cr.

b) Erogaţiuni:

I.	Cele 3 ajutóre à 10 fl. învěţăceilor de meserii pro 1895/6	30 fl.	— cr.
II.	Pentru biblioteci poporale (20 fl.) şi unelte economice (20 fl.)	40 „	— „
III.	Ajutor de 10 fl. pentru un învěţăcel meseriaş .	10 „	— „
IV.	Ajutor tractului protopopesc din Zarand pentru grădini de pomărit	100 „	— „
V.	Spese de birou	5 „	— „
VI.	Escedent	10 „	— „
	Suma	195 fl.	— cr.

9. s'au numit delegaţi la adunarea generală din Lugoş dnii Dr. P. Oprişa, Dr. I. Radu; suplenţi: A. Draia şi R. Coţioiu;

10. s'a încredinţat comitetului fixarea locului pentru viitórea adunare generală.

Protocolul se ia spre plăcută scire; taxele de membri 201 fl. s'au primit la cassa centrală; membrii noi şi anume: Ioachim Comşa, preot în Zdrapţi; Andron Bogdan, preot în Ţerăţel şi Alexandru Draia, învěţător în Criştior, se prověd cu diplome, fiind declaraţi la adunarea generală din Lugoş; în budgetul despărţěmêntului sě se întroducă pe viitor la percep-

ţiuni şi taxele dela membrii ordinari, iar în erogaţiuni expedarea lor la cassa centrală.

178./454.

Domnii: Dumitru Lăpĕdat şi Iuliu Crişan, învĕţători în Sĕlişte, cu provocare la art. de lege XVII. §. 80. din 1884, prin care statul obligă tóte comunele, în cari numĕrul învĕţăceilor industriali trece preste 50, sĕ înfiinţeze şcóle speciale pe sama acelora; cu provocare la ordinaţiunea ministerială din 1893 Nr. 33,564, prin care s'a pus în vigóre un plan special de învĕţămênt pentru acele şcóle; cu provocare la faptul, că în urma numitului ordin ministerial s'au înfiinţat asemenea şcóle şi în mai multe comune românesci (Sĕlişte, Sebeşul săsesc, Orăştie, Braşov, Bănat) pentru instrucţiunea învĕţăceilor meseriaşi de naţionalitate români; basaţi mai departe pe împrejurarea, că nóue Românilor ne lipsesc cu desăvîrşire manualele de învăţĕmênt normate pentru şcólele industriaşilor, din care motiv instrucţiunea devine fórte anevoiósă, pe când pentru şcólele cu limba de propunere maghiară sunt manuale de mai mulţi autori, ba în timpul din urmă a apărut şi în limba germană o carte de lectură, lucrată după planul ministerial pentru numitele şcóle; basaţi în fine pe conclusul adunării generale a despărţĕmêntului Sĕlişteĭ din 1896, prin care se constată în special simţita lipsă a unei cărţi de cetire pentru şcólele învĕţăceilor meseriaşi români — cer cu data 12 Septembre 1896 sĕ publice comitetul central concurs pentru o carte de lectură şi învĕţătură pentru şcólele învĕţăceilor industriali.

În legătură însă cu acésta, constrinşi de împrejurări, ca propunători la şcóla industriaşilor din Sĕlişte şi în vîrtutea praxei de mai mulţi ani, aştern aici în manuscript o carte de lectură şi învĕţătură pentru şcólele învĕţăceilor industriaşi români, compusă pe basa planului ministerial şi cu referinţă la exigenţele nóstre proprii, cu rugarea de a se tipări în scopul amintit, remânênd proprietatea Asociaţiunii.

Manuscriptul se predă comisiunii compuse din: Z. Boiu şi Dr. V. Bologa, spre examinare şi raportare.

179.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredinţézĕ dlor: Dr. C. Diaconovich, I. Hannia şi I. Papiu.

Şedinţa se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Puşcariu** m. p., v.-preşedinte. **Dr. Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 8 Octobre 1896.

Dr. **C. Diaconovich** m. p. **I. Hannia** m. p. **I. Papiu** m. p.

PROCES VERBAL

din şedinţa comitetului „Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român“, ţinută în Sibiiu la 8 Octobre 1896.

Preşedinte: Ioan M. Moldovan.

Membri presenţi: Dr. Il. Puşcariu, v.-preşedinte al Asociaţiunii, Z. Boiu, P. Cosma, I. Creţu, Dr. C. Diaconovich, I. Hannia, I. Papiu, I. St. Şuluţiu şi N. Togan, bibliotecar.

Secretar: Dr. V. Bologa.

180./475.

Alexandru Giurca, băieş din Roşia, comunică cu data 5 Octobre 1896, că fiiul seu Alexandru, elev la şcóla de sculptură din Zlatna, primind ajutor dela stat retrage cererea sa înaintată aici la concursul din 13 August a. c. Nr. 343 pentru obţinerea stipendiului de 100 fl.

Se ia spre scire.

181./383.

În legătură cu punctul precedent se presentă cererea dlui A. C. **Liuba**, elev în anul al doilea la şcóla de belearte din München, singura, care a mai incurs la concursul dto 13 August a. c. Nr. 343, pentru obţinerea stipendiului de 100 fl. din fondul general al Asociaţiunii.

Stipendiul se votéză tinérului A. C. Liuba, elev la şcóla de belearte în München.

182./374.

Direcţiunea *despărţémêntului din Mureş-Oşorheiu* aşterne, cu data 20 August a. c. Nr. 1, protocolul adunării generale a despărţémêntului, ţinută în comuna Niraştéu la 2 August a. c., dimpreună cu 84. fl. 49 cr., taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul despre activitatea comitetului şi al cassarului pe ultimul an de gestiune;

2. s'a încredinţat comitetului fixarea locului pentru viitórea adunare generală a despărţémêntului;

3. s'a votat proiectul de budget pe anul 1896/7 şi anume:

a) Percepţiuni:

I. taxele dela 16 membri ordinari pro 1897 à 5 fl. . .	fl. 80.—
II. taxe dela membrii ajutători pro 1897	„ 20.—
Suma .	fl. 100.—

b) Erogaţiuni:

I.	spesele biroului	fl.	10.—
II.	spese neprevĕdute	„	10.—
III.	taxele administrate la cassa centrală	„	80.—
	Suma .	fl.	100.—

4. s'au încassat următórele taxe:

a) dela 6 membri ordinari vechi pro 1896 . . . . . fl. 30.—

b) dela 4 membri noi şi anume dnii: Alexandru Barbulescu, preot în Băla; George Manu, proprietar în Riciu; Stefan Tămaşiu, învĕţător pensionat în Band şi Alexandru Viciu, proprietar în Niraşteu, câte 6 fl. Suma „ 24.—

c) dela 18 membri ajutători . . . . . „ 20.50

d) ulterior s'au mai încassat dela membri ordinari vechi pro 1896 . . . . . „ 10.—

Total fl. 84.50

din care sumă fl. 84.49 s'au expedat la cassa centrală.

Protocolul se ia spre scire; taxele de membri fl. 84.49 s'au primit la cassa centrală; membrii noi şi anume dnii: Alexandru Bărbulescu, preot în Băla; George Manu, proprietar în Riciu; Stefan Tămaş, învĕţător pens. în Band, şi Alexandru Viciu, proprietar în Niraşteu se provĕd cu diplome, fiind declaraţi membrii Asociaţiunii în adunarea generală din Lugoş.

183./381.

Dl Dimitrie Coltofean, directorul *despărţĕmêntului Treiscaunelor*, raportézĕ cu data 20 August a. c. despre deosebitele pedeci fisice şi sociale, cari zădărnicesc funcţionarea şi susţinerea independentă a despărţĕmêntului aceluia, şi propune: despărţĕmêntul Treiscaunelor (XXXIII) sĕ se declare desfiinţat şi sĕ se reîncorporeze la despărţĕmêntul Braşovului, care sĕ pórte pe viitor numirea: despărţĕmêntul Braşov-Treiscaune.

Se va lua în considerare la proxima arondare a despărţĕmintelor, ce va urma după aprobarea statutelor.

184./382.

Biroul adunării generale a *despărţĕmêntului din Cluj,* ţinută în Cluj la 23 August a. c., şi anume dnii: Ioan Laslo, director substitut, şi Nicolau Raţiu, actuar, raportézĕ cu data amintită următórele:

a) Despărţĕmêntul Clujului s'a reconstituit alegêndu-şi director pe dl Basiliu Podóbă, director de bancă în Cluj;

b) s'au încassat taxele dela 9 membri ordinari şi 2 ajutători fl. 54 şi pentru diplome fl. 2, total fl. 56, ce se vor expeda ulterior la cassa centrală;

c) s'au numit delegați la adunarea generală din Lugoș dnii: Dr. G. Ilea, și B. Podóbă;

d) s'au luat dispositii pentru așternerea protocolului adunării generale după verificare.

Se ia spre scire în așteptarea realisării concluselor adunării generale.

185./385.

Direcțiunea *despărțemêntului din Mediaș* așterne, cu data 23 August a. c. Nr. 225, protocolul adunării generale a despărțemêntului, ținută în Mediaș la 1 August a. c.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa în ultimul an de gestiune;

2. s'au încassat următórele taxe:

a) dela 6 membrii ordinari vechi pro 1896 30 fl.;

b) dela membrii noi și anume dnii: Filon Necșa, învețător în Mediaș; Alexandru Suciu, învețător în Mediaș; Ioan Fodorean, preot în Moșna; Atanasiu Popovici, comerciant în Mediaș și Vasilie Isailă, preot în Biertan câte 5 fl., suma 25 fl.;

c) dela 17 membri ajutători 17 fl. 50 cr. — Total 72 fl. 50 cr.

3. s'a cetit disertațiunea: „Reprivire istorică în viața poporului român, înființarea Asociațiunii și nesuințele ei culturale“ de Victor Macaveiu;

4. s'a întregit comitetul despărțemêntului prin alegerea dlor: I. Fodorean, Filon Necșa, Romul Mircea și Alexandru Suciu;

5. s'au numit delegați la adunarea generală din Lugoș dnii: Dr. I. Ivan, I. Moldovan și R. Mircea;

6. s'a încredințat comitetului statorirea budgetului pe anul viitor și fixarea locului și timpului pentru proxima adunare generală a despărțemêntului;

7. s'a decis să se rețină pe viitor pentru trebuințele despărțemêntului tóte taxele dela membrii ajutători și venitele dela petreceri, din cari de astă-dată să se procure pentru despărțemênt și „Enciclopedia română“;

8. s'a constatat starea cassei la finea anului de gestiune 1895/6 și și anume:

a) Percepțiuni 108 fl. 88 cr.;

b) Erogațiuni 88 fl. 17 cr;

c) Sald în 31 Iuliu 1896 20 fl. 71 cr. plus 87 fl. în obligațiuni

Protocolul se ia spre scire; membrii noi și anume dnii: Filon Necșa și Alesandru Suciu, învețători în Mediaș; Ioan Fodorean, preot în Moșna; Atanasiu Popovici, comerciant în Mediaș și Vasilie Isailă,

preot în Biertan, se provĕd cu document de legitimare și se vor înainta proximei adunări generale pentru a fi declarați membri ai Asociațiunii; taxele de membri se recércă direcțiunea a-le așterne la cassa centrală dimpreună cu budgetul anului viitor pentru revisiune și aprobare.

186./391.

Comitele suprem din comitatul Sibiiului comunică, cu data 8 August a. c. Nr. 668, *rescriptele ministeriului* de culte de sub Nr. 66, 441/1895 și 22,260/1896, prin care se comunică condițiunile; pe lângă cari se dă voie învĕțătorilor dela școlele poporale sĕ pótă primí funcțiuni secundare pe la institutele de credit și economii, pe lângă prealabilă învoire din partea autorității competente, în casul de față din partea congregațiunii comitatense

Spre scire.

187./399.

Direcțiunea *despărțĕmêntului Șimleul-Silvaniei* așterne, cu data 24 August a. c. Nr. 5, protocolul adunării generale a despărțĕmêntului, ținută în comuna S. Odorheiu la 2 August a. c.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. Împedecat directorul despărțĕmêntului, Rev. Domn Alimpiu Barbolovici, a participa la adunarea generală, s'a ales director ad hoc dl George Pop de Basesci, membru în comitetul cercual;

2. s'a luat spre scire raportul despre activitatea comitetului în ultimul an de gestiune și s'a exprimat mulțumita adunării generale marinimoșilor donatori, cari au creat următórele premii:

a) George Pop de Basesci, premiu de o vacă cu viței și o scrófă cu purcei;

b) Dr. I. Nechita, premiu de 4 galbini;

c) I. Pop și Fl. Cocian, premiu de 20 fl.;

d) Alimpiu Barbolovici, premiu de 10 fl.;

e) Andreiu Cosma, premiu de 10 fl.;

f) Demetriu Suciu, premiu de 10 fl.;

g) Vasile Mica, premiu de 10 fl.;

menite pentru învĕțătorii zeloși în chemarea lor;

3. din raportul cassarului, luat spre scire de adunarea generală, s'au constatat următórele:

I. taxele de membri din anul trecut în suma de fl. 227 s'au expedat la cassa centrală;

II. fondul școlar al despărțĕmêntului, inițiat de dl Dr. I. Nechita, constă din fl. 737.13, din care sumă fl. 704 sunt plasați în acțiuni de ale institutului „Silvania“, iar fl. 33.13 depuși la numitul institut cu

libelul Nr. 395, care capital nu se va da destinațiunii proprii, până nu va ajunge cel puțin la suma de fl. 2000;

III. din taxele de membri ajutători se află depuși la același institut fl. 35 cu libelul Nr. 245;

4. s'au înscris următorii membri noi:

a) membru pe viață dl Ioan Pop, proprietariu în Domnin, solvind fl. 100;

b) membri ordinari dnii: Petru Pop, preot în Babța; Vasile Mureșan; Clemente Pop, preot în Recea; Ioan Lengyel, preot în Corni, solvind câte 5 fl., și Demetriu Baican, notar în Boiu, 6 fl. — Suma fl. 26.

c) dela 9 membri ordinari vechi pro 1896 fl. 45;

d) dela 17 membri ajutători fl. 23.50;

e) pentru 15 exemplare din „Higiena copilului" s'au încassat fl. 2.25.

Total fl. 196.75, din care sumă fl. 173.25 s'a decis să se expedeze la cassa centrală, iar taxele de membri ajutători fl. 23.50 să se rețină pentru trebuințele despărțământului;

5. adunarea generală face apel la adresa comitetului central al Asociațiunii de a se lua în combinațiune și tinerimea studiósă din acel despărțământ la împărțirea premiilor și ajutórelor, ce se dau din mijlócele Asociațiunii;

6. distribuirea premiilor, menite pentru învețătorii zeloși, de astădată s'a încredințat comitetului cercual, pentru viitor însă s'a decis: cererile, cari nu vor întra la comitet până în 1 Iuliu a fie-cărui an, nu vor fi luate în considerare, iar premiile pe viitor, pentru ridicarea nimbului causei școlare, se votéză și predau celor meritați în fața adunării generale;

7. s'au numit delegați pentru adunarea generală din Lugoș dnii: Teodor Pop, protopop în Ortelec, și Demetriu Suciu, advocat în Ceh;

8. s'a decis să se țină proxima adunare generală a despărțământului în comuna Unimăt.

Protocolul se ia spre plăcută scire și se esprimă mulțămită binefăcătorilor pentru premiile destinate a promova causa școlară în sinul poporului nostru; membri noi și anume:

a) membru pe viață dl *Ioan Pop*, proprietar în Domnin;

b) membri ordinari: *Petru Pop*, preot în Babța; *Vasile Mureșan; Clemente Pop*, preot în Recea; *Ioan Lengyel*, preot în Corni și *Demetriu Baican*, notar în Boiu, se provĕd cu document de legitimare; taxele de membri fl. 173.25 se aștéptă să le expedeze di-

recțiunea la cassa centrală; taxele dela membrii ajutători fl. 23.50, dimpreună cu cele din anul precedent fl. 35; în sumă de fl. 58.50, se încuviințéză a se reținé pentru trebuințele despărțĕmêntului.

188./404 și 409.

Domnișóra Maria Streulea și dl Lazar Prașca, cancelist la „Albina“ din Sibiiu, cer dispensarea dela solvirea didactrului pro 1896/7 pentru elevele din clasa III civilă: Ioana Streulea și Elisaveta Prașca.

Se încuviințéză.

189./433.

Funcționarii Asociațiunii presentă particularul speselor dela adunarea generală ținută în Lugoș la 27 și 28 August 1896.

Se asemnéză la cassă spre solvire și anume:

Secretarului I . . .	fl.	22.40;
Secretarului II . . .	„	30.40;
Cassarului	„	22.40;
Suma .	fl.	75.20.

190./437.

Secretarul II. raportéză, că la adunarea generală din Lugoș s'au dat 100 exemplare din „Poveștile din popor“ de I. P. Reteganul, pentru distribuire ca premii corurilor de plugari, cari au luat parte la emularea aranjată cu acea ocasiune.

Spre scire.

191./412.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Năsĕud* așterne, cu data 1 Septembre 1896 Nr. 12, protocolul adunării generale a despărțĕmêntului, ținută în Rodna-veche la 16 August a. c., dimpreună cu taxele de membri fl. 93 și cuvêntul presidial dela deschiderea numitei adunări generale.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului despre activitatea sa pe ultimul an de gestiune și al cassarului pe acelaș an;

2. s'au încassat următórele taxe:

a) dela 12 membri ordinari vechi pro 1895 și 1896 fl. 65;

b) dela membri noi ordinari și anume dnii: Ioan Marcu, învĕțător în Sân-Georgiu; Alexandru Haliță, profesor în Năsĕud; Dr. Mateiu Ileni, medic cercual în Rodna-veche câte 6 fl. și Mihaiu Domide, învĕțător pens. în Sân-Georgiu, fl. 5; suma fl. 23;

c) dela 12 membri ajutători fl. 12.

Total fl. 100, din care sumă fl. 93 s'au expedat la cassa centrală, iar restul fl. 7 s'au reținut la cassa despărțĕmêntului;

3. s'au insinuat membri noi pe viață: „Furtuna“ institut de credit și economii în Rodna-veche și dl Veniamin Reiter din Rodna-veche, cu câte 100 fl., ce se vor încassa ulterior;

4. s'a amânat cetirea disertațiunilor: „Vasilie Nascu“ de Dr. Nestor Simon, și „Locuința țĕrănéscă din punct de vedere higienic“ de Simeon Stoica, din iucidentul festivităților iubileului de 80 ani al distinsului bărbat Florian Porcius;

5. s'au numit delegați la adunarea generală din Lugoș dnii: Dr. I. Pop și Gerasim Domide, iar suplenți: Dr. Larionessi și Pamfiliu Grapini;

6. s'a decis sĕ se țină proxima adunare generală a despărțĕmêntului în comuna Telciu.

Protocolul se ia spre scire; taxele de membri fl. 93 s'au primit la cassa centrală; membri noi ordinari, și anume dnii: Ioan Marcu, învĕțător în Sân-Georgiu; Alexandru Haliță, profesor în Năsĕud; Dr. Mateiu Ileni, medic cercual în Rodna-veche și Mihaiu Domide, învĕțător pens. în Sân-Georgiu, se declară membrii Asociațiunii și se provĕd cu document de legitimare; membrii noi pe viață, insinuați fără a solví taxa prescrisă, se vor declara membri după-ce vor achita taxa; cuvêntul presidial dela deschiderea adunării generale se predă redacțiunii pentru eventuală publicare.

192./440.

Direcțiunea *școlei civile de fete a Asociațiunii* așterne, cu data 12 Septembre a. c. Nr. 111, protocolul conferenței corpului didactic dela 5 Septembre a. c.

Din protocol se constată următórele:

1. În 1 Septembre s'au început înscrierile pro 1896/7, inmatriculându-se în clasele civile până la data raportului 55 eleve, dintre cari 32 interne;

2. în 5 Septembre s'au ținut examenele de emendare;

3. în 7 Septembre s'au început prelegerile;

4. se înaintéză comitetului central pentru competentă afacere declarația catechetului elevelor gr. or., că pe lângă o óră la septĕmână din studiul religiunii nu ia garanță, că s'ar puté satisface planului de învĕțămênt referitor la studiul religiunii, din care motiv declină dela sine responsabilitatea și declară tot odată, că va raporta despre acésta și autorității sale bisericesc.

Ad pct 1, 2 și 3 spre scire, ad pct 4, cu privire la predarea studiului religiunii, sĕ se observe planul

de învĕţămênt cu 2 óre pe septĕmênă pentru fie-care despărţĕmênt.

193./443.

Direcţiunea *despărţĕmêntului din Şimleul-Silvaniei* transpune, cu data 14 Septembre a. c. Nr. 3, provocarea oficiului regesc de dare din Şimleu Nr. 482/1896 pentru solvirea procentelor fl. 20 după lăsămêntul fl. 200 dela fericitul odinióră Vasiliu Micaşiu, preot gr. cat. în Pria, întrat la cassa centrală în 18 August 1894, cu rugarea să se expedeze suma cerută.

Se retrimite direcţiunii ca să o restitue respectivului oficiu regesc de dare cu observarea, că comitetul central din Sibiiu e representantul Asociaţiunii, şi nu directorul despărţĕmêntului.

194./445.

Dl Silvestru Moldovan, membru al Asociaţiunii, de present în Alba-Iulia, trimite cu data 13 Septembre a. c. un exemplar din opul seu, *„Ţara nóstră“* partea I. (Descrierea părţilor Ardélului dela Mureş spre méză-di şi valea Mureşului) şi cere ajutor dela Asociaţiune întru acoperirea speselor de editare şi astfel a face posibilă publicarea părţii II. prin cumpĕrarea unui numĕr óre-care de exemplare pe sama bibliotecelor despărţĕmintelor şi şcólelor poporale.

Se predă comisiunii numite în şedinţa dela 15 Septembre Nr. prot. 152.

195./442.

Direcţiunea *despărţĕmêntului din Făgăraş* aşterne, cu data 14 August 1896, protocólele comitetului din 23 Maiu, 28 Iuniu şi 11 August a. c., şi protocolul adunării generale, ţinută în Porumbacul inferior la 12 Iuliu a. c., dimpreună cu fl. 260, taxe de membri şi fl. 4 pentru diplome.

Din cuprinsul protocolului adunării generale se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul despre activitatea comitetului pe anul ultim de gestiune şi al cassarului, votându-i-se absolutoriu;

2. starea cassei despărţĕmêntului la 11 Iuliu 1896 a fost: percepţiuni fl. 390.49; erogaţiuni fl. 249.96 şi anume:

a) taxe de membri şi pentru doue diplome expedate la cassa centrală fl. 172;

b) ajutóre împărţite à 10 fl., pentru 5 învĕţăcei meseriaşi fl. 50;

c) spese de drum representanţilor despărţĕmêntului (I. Turcu şi Dr. St. Pop) la adunarea generală din Blaj fl. 20;

d) spese de birou fl. 7.

Saldul cassei în 11 Iuliu 1896 fl. 140.53;

3. s'au înscris membri noi şi anume:

a) membru pe viaţă: *„Furnica“*, institut de credit în Făgăraş, solvind fl. 100;

b) membri ordinari dnii: *Ioan Marcu*, adminisrator în Porumbacul inferior; *Ieronim Fliter*, notar în Porumbacul inferior; *Ioan Lupea*, preot în Sărata; *Gavrilă Popianoș*, proprietar în Porumbacul superior, cu câte 6 fl. Suma fl. 24; *Dumitru Bulicria*, învețător în Porumbacul inferior; Dr. *Ioan Șenchia*, candidat de advocat în Făgăraș; *Ioan Scurtu*, controlor comitatens în Făgăraș; *Ioan Stoica*, învețător și *Virgil Pop*, preot în Veneția inferióră, câte 5 fl. Suma fl. 25;

c) dela 24 membri ordinari vechi pro 1896 fl. 120.

d) dela membri ajutători fl. 69.50.

Total 338.50, din care sumă taxele de membri ordinari s'au expedat la cassa centrală, iar taxele dela membrii ajutători fl. 69.50 s'au reținut pentru trebuințele despărțemêntului;

4. s'a încredințat comitetului statorirea budgetului pe anul proxim;

5. s'au cetit mai mulți capitoli de cuprins istoric din opul „Excursiuni pe munții Țĕrii Bârsei și ai Făgărașului“, de dl Ioan Turcu, și disertațiunea: „Îmbunătățiri și reforme economice“, de dl Ioan Georgescu, învețător în Scoreiu;

6. s'a intregit comitetul despărțemêntului prin alegerea dlui Dr. I. Șenchea;

7. s'au statorit doue premii de câte 10 coróne pentru cea mai bună grădină de legumi în comuna Porumbacul inferior și în care se va ține viitórea adunare generală;

8. s'a decis înființarea unei biblioteci poporale cu sediul în Făgăraș;

9. s'au numit delegați la adunarea generală din Lugoș dnii: Dr. N. Șerban și I. Dejenariu;

10. s'a decis sĕ se țină proxima adunare generală în comuna Vaida-Recea.

Protocolul se ia spre scire; taxele de membri și pentru 4 diplome fl. 264 s'au primit la cassa centrală; reținerea sumei de fl. 69.50 pentru trebuințele despărțemêntului se încuviințéză așteptându-se așternerea budgetului pentru anul proxim, în care pe viitor n'au sĕ se introducă diurne pentru delegații despărțemêntului la adunările generale; membrii noi ai Asociațiunii și anume:

a) membru pe viață: „*Furnica*“, institut de credit în Făgăraș;

b) membri ordinari dnii: *Ioan Marcu*, administrator în Porumbacul inferior; *Ieronim Fliter*, notar în Porumbacul inferior; *Ioan Lupea*, preot în Sărata; *Gavrilă Popianoș*, proprietar în Porumbacul superior; *Dumitru Bulicria*, învețător în Porumbacul inferior;

Dr. *Ioan Șenchea,* candidat de advocat în Făgăraș; *Ioan Scurtu,* controlor comitatens în Făgăraș; *Ioan Stoica,* învețător și *Virgil Pop,* preot în Veneția inferióră, se provĕd cu diplome, fiind declarați membri în adunarea generală din Lugoș.

196./477.

În nexul punctului precedent privitor la diurnele, ce obicinuesc unele despărțĕminte a vota delegaților la adunările generale ale Asociațiunii,

Se decide a-se notifica despărțĕmintelor prin un circular, ca pe viitor sĕ nu se mai voteze diurne în acest scop.

197./446.

Comitetul societății pentru *crearea unui fond de teatru român* comunică, cu data Brașov, 15 Septembre 1896, că va supune spre deliberare adunării generale din ĕst-an a numitei societăți cestiunea vinderii sorțului dăruit de T. Cipariu și păn' atunci cere expedarea competenței societății din interesele acumulate dela 1877 încóce după amintitul sorț.

Se recércă Direcțiunea institutului de credit și economii „Albina" sĕ expedeze suma depusă în acel scop, la cassa societății fondului de teatru român.

198./451.

Secretarul II raportézĕ, că dl Dimitrie Corcan din Iladia s'a insinuat membru pe viață la adunarea generală din Lugoș și a solvit deocamdată 51 fl, în urma căreia s'a declarat membru în numita adunare.

Se ia spre scire pe lângă aceea, că diploma se va extrada când va achita taxa în suma întrégă, prescrisă pentru membrii pe viață.

199./452.

Se presintă declarațiunea dlui Dr. Ioan Nedelcu, advocat în Oravița, cu data Lugoș 27 August 1896, prin care se insinuă pe sine și pe dl Dr. Alexiu Mangiuca, advocat în Oravița, membri pe viață ai Asociațiunii și se obligă a solví taxa à 100 fl. în 4 rate egale treilunare, începênd cu 1 Novembre 1896.

Declarațiunea se transpune la cassă ca sĕ se țină în evidență; diplomele se vor estrada când vor fi achitate taxele prescrise.

200./459 și 497.

Tinerii Gavriil Todica, student în cl. VI gimn. în Blaj, și Alexandru Vasilie, student în cl. VIII la gimn. ev. luth. în Sibiiu, ambii stipendiști ai Asociațiunii, legitimézĕ sporiul în studii pro 1895/6.

205./469.

Secretarul II raportéză, că din presidiu s'a transpus, cu data 5 Octobre a. c., dlui Andreiu Cosma, advocat în Şimleul-Silvaniei, citaţiunea notariatului reg. public din Şimleul-Silvaniei pentru ca sĕ represinte Asociaţiunea în 13 Octobre a. c. la pertractarea *lăsământului* fericitului odinióră advocat în Tăşnad, *George Filepp*, şi s'a asemnat la cassă în acel scop anticipaţiunea fixată de numitul oficiu cu fl. 30.36

Se ia spre scire cu aprobare.

206./479

Secretarul I raportéză despre mersul lucrărilor pentru „*Enciclopedia Română*“ şi arată, că păn' acum nici pe departe nu au întrat atâtea abonamente, câte sunt a se asigura editorului W. Krafft, ca acesta în sensul contractului seu sĕ fie obligat a continua cu editarea publicaţiunii. Tot odată constată, că nici unul dintre despărţĕminte nu a satisfăcut provocării, ce li s'a adresat în acéstă causă pe basa conclusului Nr. 203 din 23 Novembre 1895.

Comitetul, luând act de acest raport şi declarându-se pe deplin mulţămit cu fascicolul I. al „Enciclopediei Române“, decide:

a) a solicita despărţĕmintele sĕ satisfacă în timp cât mai apropiat provocării de sub Nr. 203/534 din 23 Novembre 1895;

b) a recerca consistoriile române de ambele confesiuni sĕ binevoiască a recomanda oficiilor lor subalterne procurarea „Enciclopediei Române“, mai ales pentru bibliotecile şcolare.

207./466.

Bibliotecarul Asociaţiunii presintă propunerea: sĕ se facă un apel cătră autorii şi editorii români ca sĕ-şi ţină drept datorinţă a dărui câte un exemplar din productele lor literare pentru *biblioteca Asociaţiunii*, ceea-ce va servi de o parte interesul lor propriu, anunţându-se operele şi în organul Asociaţiunii.

Se primesce.

208.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredinţéză dlor: P. Cosma, I. Creţu şi Dr. C. Diaconovich.

Şedinţa se închee.

D. u. s.

I. M. **Moldovan** m. p., president. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. — Sibiiu, 15 Octobre 1896.

P. Cosma m. p. Dr. **C. Diaconovich** m. p. **Ioan Creţu** m. p.

Se ia spre scire şi se lasă în folosinţa stipendiului şi pro 1896/7.

201./462.

Societatea pentru *introducerea luminii electrice* cere, cu data 30 Septembre a. c., să se alégă lampele, ce vin instalate în edificiile Asociaţiunii.

Se predă comisiunii compuse din dnii: I. St. Şuluţiu, P. Cosma şi L. Simonescu, numită în şedinţa dela 5 Martie 1896 Nr. 65, pentru conducerea lucrărilor referitóre la instalarea luminii electrice.

202./463.

Preşedintele Asociaţiunii transpune, cu data 29 Septembre a. c. *cererea dnei Eugenia Moga născ. Trif,* învĕţătóre la şcóla civilă de fete a Asociaţiunii pentru-ca să revină comitetul central la conclusul seu din şedinţa dela 13 August a. c. Nr. prot. 133, în cestiunea admiterii sale de a funcţiona ca putere didactică externă, rebonificându-o în numerar pentru provederea avută în internat, şi cere:

a) să fie declarată învĕţătóre ordinară externă definitivă;

b) să i se acórde acel salar, bani de cuartir şi cuincuenii, ce se dau şi celorlalte puteri didactice ş. a.

Cererea se predă comisiunii compuse din dnii: Dr. Il. Puşcariu, I. St. Şuluţiu şi P. Cosma pentru raportare.

203./464.

Comitetul *Reuniunii femeilor române* din Sibiiu, cu provocare la hârtiile comitetului central din 20 Decembre 1892 Nr. 351 şi 24 August 1886 Nr. 306, cere să fie încunosciinţat dacă comitetul central a abstat dela condiţiunile din trecut, pe lângă cari a dat localul pentru şcóla elementară de fete a reuniunii, anume pe lângă serviciu, încălḑit, eventual şi luminat.

Se susţin condiţiunile şi pentru viitor.

204./474.

Direcţiunea *şcólei civile de fete a Asociaţiunii* raportéză, cu data 6 Octobre a. c. Nr. 128, privitor la activarea cursului complementar împreunat cu şcóla Asociaţiunii, că s'au inmatriculat deja pentru acel curs pro 1896/7, şepte eleve interne şi în urma acesteia s'au început prelegerile cu începutul lunei Octobre c. n. prin puterile didactice angajate în acel scop şi anume: Elena Petraşcu, Maria Cioban, Ioan Popovici şi Dr. V. Bologa.

Raportul direcţiunii se ia spre scire; cursul complementar se susţine şi pro 1896/7, conform regulamentului şi se stabilesce remuneraţie de câte 100 fl. pentru puterile didactice.

CONSPECTUL

membrilor, cari au achitat taxele în cuartalul III, 1896.

Despărţĕmêntul XXVI: Dr. Augustin Cheţan, Dr. Alexandru Cicuşan, Sever Barbu, Eugenia Barbu, Iosif Popescu, Petru Ciobotariu, Petru Uilacan, Alexandru Têrnovean, — Dr. Aureliu Şuluţiu, Ploiesci. — Leontin Simonescu, Sibiiu.

Georgiu Filip, A.-Iulia; Zacharia Tatar, Cincul-mare: Gregoriu Boca, Ruşi, 1894/5.

Despărţĕmêntul *Haţeg:* Dr. Gavril Suciu, Octavia Bariţiu, Stefan Radicu, Ioan Muntean, „Hăţegana", Paul Oltean. Nicolau Nestor. Romul Raca, — Nicolau Frateşiu, Sân-Petru; — Titu Budu, Şugatag; Dr. Em. Elefteresçu, Bucuresci; Ioan Laslo, Cluj Mihaiu Besan. Lugoş 1889—1896.

Despărţĕmêntul *M.-Ludoş:* Nicolau Solomon, Romul Orbean, Ioan Boeriu, Iuliu Deac. — Bartolomeiu Baiulescu, Braşov; Florian Porcius, Rodna vechiă.

Despărţĕmêntul XXXII: Iacob P. Macaveiu, Nicolau Todoran. Ioan Anca, Miron Dascal, Emiliu Pop, Simeon Calutiu, Petru Nireştean, Vasiliu A. Milian, Daniil de Tamaşiu, Vasiliu B. Muntenescu, Traian H. Pop. — Alexandru Precup, Becaş; Ioan Urdicean.

Despărţĕmêntul *Sĕliştе:* Dr Liviu Lemeni, Dr. Nicolau Calefariu, Dr. G. Prunaşiu, Nicolau Henţiu, Ioan Manta, Ioan Ivan, Ilie Macelariu, Vasiliu Aldea, Ioan Iuga, Ioan Macelariu, Apoldul inferior, Ioan Acelenescu, Aureliu Decei, Ioan Bunea, Ioan Chirca, Constantin Herţia, Ioan Banciu, Gura-Riului, Biserica gr. or. din Gura-Riului, Biserica gr. or. din Apoldul inferior, Ioachim Muntean, Dionisiu Aron, Valeriu Milea; Aureliu Milea.

Despărţĕmêntul *Făgăraş:* „Furnica", George Borzea, Nicolau Borzea, Dimitriu Chisereanu, Valeriu Comşa, Ioan Cintea, Iosif Caţaveiu, Georgiu Comaniciu, Iuliu Dan, Ioan Degenariu, Mateiu Folia, Gerasim Grama, Petru Lelutiu, Dr. Andrei Micu, Dr. Nicolau Motocu, „Olteana", Alexandru Pocolu, Dr. Stefan Pop, Georgiu Pralea, Vasiliu Raţiu, Iosif Stoica, Dr. Nicolau Şerban, „Unirea", Ioan Turcu, Dr. Ioan Şenchea, Ioan Scurtu, Ioan Stoica, Virgiliu Pop, Ioan Marcu, Ieronim Fliteru, Ioan Lupea; Gavrilă Popianoş; Dimitriu Bulicria.

Despărţĕmêntul *Deva:* Nicolau Dima, Nicolau Stoichiţa, Georgiu Popovici, Aurelia Hossu, Dr. Absolon Feier, Teofil Tulea, Michaiu Rimbaş iun., Alexandru Dima, Petru Moisin, „Corviniana", Rudolf Mureşanu; Aureliu Haţegan; Petru Şerban; Aneta Şerban, Avram P. Pecurariu, Francisc şi Elena Hosu Longin, Valeriu Petco, Georgiu Oprea, Dr. Alexandru Hosu, Georgiu Danilă, Ioan Pop, Dionisiu Ardelean, Alexandru Moldovan sen. şi iun., „Hunedóra", Ioan Simionaş, Ioan Lazariciu. — Ioan Popa şi Pantaleon Lucuţa, Sibiiu. — Dr. Coriolan Pop, Oradea-mare.

Despărţĕmêntul *Brad:* Teodor Pop, Vasiliu Damian, Georgiu şi Dimitriu Moldovan, Nicolau Fugata, Ioan Rusu, Georgiu Bogdan, Nicolau Bedea, Teodor Vraciu, Ioan Stanciu. Dr Ioan Radu, Georgiu Păreu, Dr. Paul Oprişa, Nicolau Pop, Romul Coţoiu, Dr. Cornelіu Moldovan, Stefan Albu, Simeon Bacila, Iuliu E. Cosma, Ioachim Comşa, Alexandru Draia şi Andron Bogdan.

Despărţĕmêntul *M.-Oşorheiu:* Vasiliu Hosu, Ioan Pantea, Ioan Bârsan, Filip Pop, Ioachim Huza, Georgiu Borda, Alexandru Barbulescu, Ioan Manu, Stefan Tamaş şi Alexandru Viciu, Nicolau Maneguţ.

Ioan şi Elena Petraşcu, Sibiiu; Petru Tisu, Panciova 1895/6; Augustin Aldea, Bozeş; Adunarea generală din Lugoş, veđi prot. ad. gen.

Despărţĕmêntul *Năsĕud:* Silviu Bolfu, Ilarion Filipoiu, Dr. G. Tripon, Vasiliu Petri, Dr. Paul Tanco, Iosif Michailaş, Antoniu Precup, Zacharia Bulbuc, Gerasim Domide, Dr. Al. Larionesi, Ieronim Slavoca, Ioan Issip, Lazar Avram, Ioan Marcu, Alexandru Haliţa, Dr. Mateiu Ileni şi Michaiu Domide.

Sibiiu, 20 Octobre, 1896.

Leontin Simonescu m. p.,
cassar.

Redactor: Dr. C. Diaconovich. Tiparul Tipografiei archidiecesane.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 29 Octobre 1896.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. Asociațiunii.

Membri presenți: Dr. A. Brote, P. Cosma, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich, Dr. A. Frâncu, I. Hannia, I. Papiu, I. V. Russu, L. Simonescu, I. St. Șuluțiu, O. Tilea.

Secretar: Dr. V. Bologa.

209./491.

Comisiunea numită în persónele dlor: Dr. Il. Pușcariu, I. St. Șuluțiu, I. V. Russu, P. Cosma și Dr. C. Diaconovich, în ședința dela 15 Septembre 1896, Nr. prot. 159, pentru-ca sĕ raporteze asupra rescriptului ministeriului regesc de interne, dto 11 August 1896, Nr. 785, prin care s'au cerut încă unele completări în textul *statutelor celor noue* pentru-ca sĕ fie aprobate, — presentă cu data 27 Octobre a. c. raportul seu cu propunerile recerute.

Raportul comisiunii se ia spre scire, propunerile se primesc cu unele modificări introduse în text și se încredințézĕ biroului a face pe basa acelora representație la ministerul regesc de interne.

210./486.

Comisiunea numită în ședința dela 8 Octobre a. c. Nr. prot. 202 în persónele dlor: Dr. Ilarion Pușcariu, I. St. Șuluțiu și P. Cosma, — presentă raportul seu asupra *cererii dnei Eugenia Moga,* născută Trif, învĕțătóre la școla civilă de fete a Asociațiunii, dto 21 Septembre a. c., care se refere la patru puncte și adecă:

1. a se declara petiționara de învĕțătóre ordinară externă definitivă;

2. a i-se acorda acel salar, bani de cuartir și cuincuenii, cari se dau și celoralalte puteri didactice externe;

3. a se dispune ca órele de propunere în cursul regulat și în cel complementar sĕ se împartă între tóte puterile didactice egal și numai pentru acele óre sĕ se dee remunerațiune separată, cari întrec numĕrul órelor, ce cad pe fie-care dintre puterile didactice;

4. sĕ se reasume conclusul comitetului din ședința dela 13 August a. c., Nr. prot. 133, ce i-s'a comunicat petiționarei sub Nr. 351—1896.

Pe basa raportului comisiunii se decide:

Avênd în vedere Statutul de organisare (§. 16, alin. 2) și Regulamentul intern al școlei (§. 5, pct. 1),

care îndatoréză pe învĕţătóre a locuí în internat, a sta întru ajutor directórei la conducerea afacerilor internatului etc., avênd în vedere, că îndatoririle §§. amintiţi se pot priví ca şi nişte condiţiuni de contract, pe lângă care învĕţătórele dela şcóla civilă de fete a Asociaţiunii, prin urmare şi petiţionara s'a instituit de învĕţătóre, cea-ce are sĕ fie normativ şi pentru viitor, — comitetul nu dă loc cererii dnei Eugenia Moga n. Trif, a-se declara de învĕţătóre externă, căci acésta după Statutul de organisare şi Regulamentul şcólei nu are basă, iară învĕţătóre ordinară definitivă este deja denumită şi nu mai e de lipsă sĕ fie declarată de atare. Cu tóte acestea, în considerarea motivelor de căsătorie a numitei învĕţătóre, întêmplată în feriile din vara acestui an, în mod excepţional şi fără a serví cas de precedenţă pentru viitor, concede petiţionarei a locuí afară de internatul şcólei nu numai pentru anul şcolar 1896/7, cum s'a admis prin resoluţiunea acestui comitet din 13 August a. c., dară pe întreg timpul, cât va funcţiona ca învĕţătóre la şcóla Asociaţiunii.

În consecuenţa acestora şi anumit în consecuenţa, că petiţionara nu se póte socotí în categoria învĕţătorilor externi, cererea de-a i-se da acel salar, bani de cuartir şi cuincuenii, cari se dau şi celorlalte puteri didactice externe, cu atât mai puţin se póte considera, cu cât că prin favorul, ce i-se acórdă prin admiterea de a locuí afară, — petiţionara se subtrage dela îndatoririle de învĕţătóre încât privesce serviciile, ce trebue sĕ le presteze în internat, iar lipsa acelor servicii provócă după sine trebuinţa de-a înmulţí numĕrul guvernantelor, prin ce se cer nóue jertfe bănesci. Comitetul deci, reasumând conclusul din 13 August a. c., prin care sub titlul „recompensă pentru întreţinerea în internat“ a acordat petiţionarei pe anul 1896/7 suma de 129 fl., nu'i acórdă nici o recompensare snb acest titlu; dară în consecuenţa

concesiunii de a locuí afară de internat, îi acordéză anual suma de 200 fl. sub titlul „bani de cuartir"; prin urmare învĕţătórea Eugenia Moga născ. Trif va avé începênd cu anul şcolar 1896/7 ca beneficiu întreg de învĕţătóre nu 829 fl., cum s'a statorit în şedinţa comitetului dela 13 August a. c., ci suma de 900 fl., care se va înmulţí succesive în viitor cu adausul dela cuincuenalele următóre, ce'i vor compete. În fine referitor la punctul 3 din cerere, despre împărţirea egală a studiilor şi a numĕrului órelor de învĕţămênt între puterile didactice, se constată, că comitetul e în drept a aştepta, ca fie-care putere didactică sĕ priméscă în cas de lipsă pănă la numĕrul maximal óre de instrucţiune, precum se prevede în regulament, iară împărţirea órelor după profesori conform „pregătirii şi înclinării speciale ale fie-căruia" (§. 5. a., Regul. intern.) e lăsată conferenţei corpului didactic. Aici se îndrumă petiţionara sĕ'şi validiteze dorinţele şi sĕ însiste la începutul fie-cărui an a-se face o dréptă împărţire a studiilor şi órelor de învĕţămênt; iar întru cât nu ar fi mulţămită cu decisul conferenţei corpului didactic, îi stă calea deschisă a'şi validita părerea sa la comitet pe calea votului separat, ce'i stă în drept a'l da la protocolul conferenţei.

211./481.

Se presintă *cererea dşórei Eugenia Iovescu,* învĕţătóre la şcóla civilă de fete a Asociaţiunii, dto 30 Iuniu a. c., pentru-ca sĕ fie numită definitiv în postul seu de învĕţătóre la şcóla Asociaţiunii, dimpreună cu raportul direcţiunii şi al delegatului şcólei dto 15 Octobre a. c.

Domnişóra Eugenia Iovescu, avênd cualificaţiunea prescrisă de legea statului pentru şcólele civile, pe basa §. 9, pct. *b*) alin. 2. Stat. de org. al şcólei, cu datul şedinţei actuale se denumesce învĕţătóre ordinară definitivă la şcóla civilă de fete a Asociaţiunii cu locuinţa în internatul şcólei şi se îndreptăţesce la salariul şi emolumentele sistemisate cu acel

post pe basa Statutului și Regulamentului școlei, începênd cu 1 Novembre 1896.

212./490.

Societatea pentru întroducerea *luminii electrice* cere cu data 28 Octobre 1896, achitarea restului de 900 fl. pentru lucrările de instalare.

Se asemnéză la cassă spre solvire 500 fl. ca anticipație în contul speselor instalării luminii electrice în edificiile Asociațiunii.

213.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințéză Dlor: I. Hannia, I. V. Russu, și L. Simonescu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Pușcariu** m. p., vice-președinte. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. — Sibiiu, 8 Novembre 1896.

I. Hannia m. p. **I. V. Russu** m. p. **L. Simonescu** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român" ținută la 5 Novembre 1896.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. Asociațiunii.

Membri presenți: Z. Boiu, P. Cosma, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich, I. Hannia, I. Papiu, I. V. Russu, și L. Simonescu.

Secretar: Dr. V. Bologa.

214./444.

Domnișóra *Aglaida Băcilla,* fostă profesóră la școla civila de fete a Asociațiunii, cere cu data 12 Septembre 1896 să i-se ofere de nou postul avut.

Deóre-ce de present postul de sub întrebare este întregit, cererii nu se póte satisface.

215./448.

Direcțiunea *școlei civile de fete* așterne, cu data 18 Septembre 1896 Nr. 112, cererile dela:

1. Ioan Iordan, locuitor în Sibiiu, pentru dispensarea ficei sale Maria, elevă externă în clasa I. civilă, dela $^1/_2$ didactru pe anul școlar 1896/7;

2. Petru Hedu, locuitor în Sibiiu, pentru dispensarea nepótei sale Ana Ciontea, elevă externă în clasa I. civilă, dela solvirea didactrului pro 1896/7 cel puțin pe jumětate;

3. Ioan Deacu, preot în Roșia de Sěcaș, pentru dispensarea ficelor sale gemene Ana și Emilia, eleve externe în classa I. civilă la școla nóstră, dela solvirea didactrului pro 1896/7.

Ad pct. 1, 2 și 3 se încuviințéză dispensarea pe jumětate dela solvirea didactrului pro 1896/7.

216./468.

Domnii Nicolau Pop și Teodosiu Lechințan din Șeulea română cer, cu data 28 Septembre a. c., fóia Asociațiunii „Transilvania“ de pe anii precedenți, eventual și alte opuri corespundětóre pentru *„Biblioteca tractului* protopopesc gr. cat. al Ernotului“.

Cererii nu se póte satisface, deóre-ce publicațiunile disponibile sunt reservate pentru bibliotecele poporale ale Asociațiunii.

217./472.

Direcțiunea *despărțěmêntului Abrud* așterne, cu data 20 Septembre 1896, protocolul adunării generale cercuale, ținută în Bucium-Poeni la 26 Iuliu 1896, cu 380 fl. 45 cr. taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul comitetului și al cassarului pe ultimul an de gestiune;

2. s'au incassat următórele taxe:

a) dela 20 membri ordinari vechi pro 1896, parte pro 1895 fl. 105;

b) dela 2 membri noi pe viață și anume: dl Dr. Enea Draia, advocat în Abrud și dna Ana Adamovici din Bucium-Poeni à 101 fl. = fl. 202;

c) dela membri noi ordinari anume dnii: George Radulescu publicist din Abrud, Samoil David, comerciant în Abrud; Petru Popovici, adm. prot. în Abrud-Sat; Eva Adamovici, soție de preot în Bucium-Poeni; Nicolae David din Bucium; Dr. Stefan Banfi, medic în Bucium; Nicolae Jurca lui Simion, proprietar în B. Poeni; Alexandru Macaveiu iun. din B. Șasa; Simion Lupu, proprietar în B. Poeni; Ioan Jurca a Ursului, proprietar în B. Poeni; Ioan Jurca l. Simion, proprietar în B.

Poeni; Nicolae Lupu l. George, proprietar în B. Poeni, câte 6 fl. și Nicolae Macaveiu din Vihna cu 5 fl. Suma 77 fl.;

d) dela 59 membri ajutători fl. 69.20. Suma totală a incassărilor face fl. 453.20, din care sumă s'au expedat la cassa centrală fl. 380.45, iar restul fl. 69.20 — taxele dela membri ajutători — s'a decis să se reție pentru trebuințele despărțământului, în special pentru-ca să se dee drept ajutor Reuniunii femeilor române din Abrud întru sistemisarea postului al doilea de învețătóre la școla sa de fetițe în casul, când cererea Reuniunii, așternută în acel scop la comitetul central al Asociațiunii, nu s'ar resolva favorabil;

3. s'a votat un ajutor de 25 fl. tinerului Florentin Marcu, învățăcel de mașinerie din Câmpeni;

4. s'au numit delegați pentru adunarea generală din Lugoș dnii Dr. Zosim Chirtop și Dr. Enea Draia;

5. s'a decis să se țină viitórea adunare generală cercuală în Câmpeni;

6. s'a ales prin aclamațiune director al despărțământului dnul Dr. Laurențiu Pop, advocat în Abrud, în locul decedatului, odinióră medic în Roșia montană, Dr. Simeon Caian;

7. devenind un loc vacant în comitetul cercual prin alegerea noului director al despărțământului, s'a întregit, alegându-se membru în comitetul cercual dl Alexandru Ciura, preot în Abrud.

Protocolul adunării generale se ia spre plăcută scire; taxele de membri fl. 380.45 s'au primit la cassa centrală; membrii noi ai Asociațiunii și anume:

a) membri pe viață: dl Dr. Enea Draia, advocat în Abrud, și Ana Adamovici din Bucium-Poeni;

b) membri ordinari dnii: George Radulescu, publicist; Samoil David, comerciant în Abrud; Petru Popovici, adm. prot. în Abrud-Sat; Eva Adamovici, soție de preot în Bucium-Poeni; Nicolae David; Dr. Stefan Banfi, medic, în Bucium; Alexandru Macaveiu iun. din Bucium-Șasa; Nicolae Jurca lui Simion, proprietar; Simion Lupu; Ioan Jurca a Ursului; Ioan Jurca lui Simion; Nicolae Lupu lui George, proprietari în Bucium-Poeni și Nicolae Macaveiu din Vihna, se provĕd cu document de legitimare până la proxima adunare generală a Asociațiunii; reținerea sumei fl. 69.20, pentru ajutorarea școlei Reuniunii femeilor române din Abrud, se încuviințéză: budgetul despărțământului pentru anul viitor de gestiune se re-

cércă direcțiunea sĕ-l aștérnă ulterior spre revisiune și aprobare.

218./483.

Dl Iuliu Montani, protopop în Zlatna, cere cu data 17 Octobre 1896 sĕ se voteze fiului seu Iuliu, cadet în Sibiiu, ***stipendiul de 100 fl.,*** menit pentru elevi dela vre-o școlă de sculptură în lemn séu pétră, dacă este vacant.

Cererii nu se póte satisface, deóre-ce stipendiul de 100 fl. s'a votat deja în ședința dela 8 Octobre a. c. tinerului A. C. Liuba, elev la școla de arte frumóse din München.

219./484.

Consistoriul archidiecesan din Sibiiu comunică, cu data 4 Octobre 1896 Nr. 6582, că dl protopresbiter Zacharia Boiu, asesor consistorial, cere sĕ fie dispensat dela postul de ***catechet al școlei civile de fete*** a Asociațiunii din motivul îndelungatei funcționări la acea școlă și pentru că remunerarea catecheților nu se face în proporțiune dréptă cu remunerarea altor studii. Consistoriul însĕ n'a putut primi renunțarea din considerare la importanța studiului religiunii și la neajunsurile, ce ar urma prin schimbarea statului personal în decursul anului școlar, ci a stăruit pe lângă numitul catechet, ca sĕ remână la postul seu până la finea anului școlar. În legătură însĕ cu acésta observă: că din considerare la importanța studiului religiunii în educațiune și pentru-ca sĕ pótă fi aplicați la școla Asociațiunii catecheți apți pentru misiunea lor, ar fi de dorit, — încât permit mijlócele Asociațiunii — sĕ se dee catechetului o remunerațiune mai corespundĕtóre.

Spre scire.

220./489.

Direcțiunea ***școlei civile de fete*** a Asociațiunii așterne, cu data 29 Octobre a. c. Nr. 132, cererea dlui I. Popescu din Toplița ca sĕ fie dispensată fica sa Felicia, elevă internă în cl. II. civilă la școla nóstră, dela solvirea restului de 36 fl. 90 cr. din anul școlar trecut pe timpul dela 1 Septembre până în 15 Novembre 1895, în care timp fica sa n'a fost adăpostită în internat, ci în casa părintéscă, locuind atunci părinții în Sibiiu.

Deóre-ce numita elevă a fost adăpostită în internat numai la 15 Novembre 1895, după-ce părinții sei s'au strămutat cu locuința din Sibiiu, cererea se încuviințézĕ.

221./500.

Oficiul de cassă al Asociaţiunii presintă, cu data 20 Octobre 1896, raport despre operaţiunile cassei în decursul pătrarului III. din 1896.

Spre scire.

222./497.

Oficiul de cassă al Asociaţiunii presintă, cu data 18 Octobre 1896, raport despre taxele de membri întrate la cassa centrală în cuartalul III. din 1896.

Se ia spre scire şi se predă redacţiunii spre publicare.

223./499.

Oficiul de cassă al Asociaţiunii presintă, cu data 2 Novembre 1896, raport asupra lucrărilor punerii ferestrilor nóue la edificiul Asociaţiunii dimpreună cu contul fabricantului Samuil Wagner dto 30 Octobre 1896 despre fl. 1749.10 pentru achitare.

În legătură cu acésta se raportéză despre unele reparaturi, ce sunt a se continua în primăvara anului viitor la cuartirul din aripa stângă a edificiului şi cu privire la vinderea ferestrilor vechi dela edificiu.

Se numesc în comisiune domnii: I. St. Şuluţiu, Dr. A. Brote şi O. Tilea ca sĕ colaudeze lucrările numite, în urma căreia se va decide în meritul obiectului.

Cuartirul din aripa stângă a edificiului, în vederea reparaturilor necesare, se abdice cu finea lunei lui Martie 1897 şi se autoriséză cassarul a vinde ferestrile vechi.

224.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredinţéză dlor: Z. Boiu, P. Cosma, şi L. Simonescu.

Şedinţa se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Puşariu** m. p., vice-preşedinte. Dr. **Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 16 Novembre 1896.

Z. Boiu m. p. **P. Cosma** m. p. **L. Simonescu** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ ținută în Sibiiu la 26 Novembre 1896 n.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. Asociațiunii.

Membri presenți: Z. Boiu, P. Cosma, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich, I. Hannia, I. Papiu, L. Simonescu, I. St. Șuluțiu, și O. Tilea.

Secretar: Dr. V. Bologa.

225./515.

Comisiunea compusă din dnii: I. St. Șuluțiu, Dr. A. Brote, și O. Tilea, presentă cu data 21 Novembre a. c. raportul seu despre *colaudarea* lucrărilor cu punerea *ferestilor nóue* la edificiul Asociațiunii, dimpreună cu părerea expertului, și propune sĕ se accepte lucrările pelângă condiția: întreprinzĕtorul sĕ așeze în primăvara viitóre cele cinci ferești dela etagiul I, a căror aședare, din causă neatârnătóre de sine, nu s'a putut săvîrși în vara trecută, în care privință s'a declarat învoit, pelângă suma fl. 55., iar până la resolvirea definitivă a afacerii cauțiunea întreprinzĕtorului sĕ se rețină pelângă 4 1/2 % interese.

Pentru lucrările colaudate sĕ se solvéscă întreprinzĕtorului contul stabilit cu 1694 fl. 10 cr.

Raportul comisiunii se ia spre scire, propunerea se primesce și se asemnéză la cassă spre solvire întreprinzĕtorului Samuil Wagner, suma 1694 fl. 10 cr.

226./517.

Comisiunea compusă din dnii: I. St Șuluțiu, P. Cosma și L. Simonescu, presentă cu data 23 Novembre a. c. raportul seu despre *colaudarea* lucrărilor introducerii noului *sistem de latrine* la școla Asociațiunii, dimpreună cu părerea expertului inginer Lattenberg, și propune sĕ se accepte lucrările fiind bine executate și sĕ se solvéscă întreprinzĕtorului restul contului cu 577 fl 38 cr., în care se cuprinde și suma pentru adaptarea unei odăi suterane, iar expertului un honorar de 20 fl.

Raportul comisiunii se ia spre scire, propunerea se primesce și se asemnéză la cassă spre solvire întreprinzĕtorului Gustav Maetz 577 fl. 38 cr., iar expertului, inginer Lattenberg, honorar 20 fl.

227./521.

Comisiunea compusă din dnii: I. St. Şuluţiu, P. Cosma şi L. Simonescu, presentă cu data 23 Novembre a. c. raportul seu privitor la lucrările pentru întroducerea *luminii electrice* în edificiile Asociaţiunii, prin care constată, că lampele trebuincióse în acel scop s'au aşedat deja corespundĕtor în edificiile şi şcóla Asociaţiunii.

Spre scire.

228.

Secretarul I presentă, la încredinţarea primită, proiect pentru provederea biroului Asociaţiunii şi a salei de şedinţe cu *mobiliarul* necesar şi cere a se vota în acel scop, pe basa părerii expertului, fl. 120.

Se primesce şi se încredinţézĕ biroului executarea, autorisându-se totodată a vinde la timpul seu mobilele cele vechi.

229./501.

Societatea pentru crearea unui *fond de teatru român,* cu provocare la conclusul acestui comitet din 3 Maiu 1894, Nr. 138, cere cu data: Braşov 21 Octobre 1896, v. să i-se predee a treia parte din losul de 500 fl. dăruit Asociaţiunii la 1877 de Timoteiu Cipariu, în a treia parte pentru numita societate şi adeveresce totodată, că interesele acumulate, ce'i compet după acel los dela 1877, în suma de 173 fl. 20 cr, le-a primit deja cu data 28 Octobre 1896.

Se ia act şi se însărcinézĕ oficiul de cassă a solvi numitei societăţi a treia parte din losul amintit după cursul bursei, iar losul să se reţină pentru Asociaţiune.

230.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredinţézĕ Dlor: I. Creţu, Dr. C. Diaconovich, şi I. Hannia.

Şedinţa se închee.

D. u. s.

Dr. **Ilarion Puşcariu** m. p., v.-preşedinte. **Dr. Vasile Bologa** m. p., secretar II.

S'a verificat. Sibiiu, 30 Novembre 1896.

Dr. **C. Diaconovich** m. p. **I. Hannia** m. p. **I. Creţu** m. p.

PROCES VERBAL

din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român", ținută în Sibiiu la 10 Decembre 1896.

Președinte: Dr. Ilarion Pușcariu, v.-preș. Asociațiunii.

Membri presenți: Z. Boiu, P. Cosma, I. Crețu, Dr. C. Diaconovich, Dr. A. Frâncu, I. Hannia, I. Papiu, I. V. Russu, L. Simonescu, I. St. Șuluțiu și O. Tilea.

Secretar: Dr. V. Bologa.

231./509.

Tinerul Gavriil Todică, student în clasa VI. gimn. în Blaj, ca *stipendist* al Asociațiunii, așterne cu data 12 Novembre a. c. o chitanță despre 12 fl. 50 cr. pentru rata I. pro 1896/7 din stipendiul seu de 50 fl., la an din fundațiunea „Dobâca", și a doua chitanță despre 50 floreni stipendiul întreg pentru anul școlar 1895/6, pe care an n'a scos stipendiul deóre-ce din causă de morb n'a fost în stare a cerceta prelegerile de prin Februarie a. tr., din care motiv examenul de pe a V. clasă gimnasială 'l-a depus ulterior în Blaj.

Chitanța despre 12 fl. 50 cr., ca I. rată a stipendiului pro 1896/7, se asemnéză la cassă spre solvire conform conclusului acestui comitet din ședința dela 8 Octobre a. c. Nr. prot. 200; privitor la a doua chitanță — nevidimată de direcțiune — sĕ se céră informațiuni dela direcțiunea gimnasiului din Blaj despre starea lucrului.

232./510.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Bran* 'așterne, cu data 13 Novembre a. c., protocolul adunării generale a despărțĕmêntului, ținută în Bran la 6 Octobre 1896, dimpreună cu 147 fl. taxe de membri.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. S'a luat spre scire raportul despre activitatea comitetului pe anul precedent și 'i-s'a dat absolutoriu;

2. s'a aprobat rațiociniul despărțĕmêntului pro 1896, constatându-se starea cassei

a) Venite . .	fl.	281.84
b) Eșite . . .	„	137 42
Sald activ .	fl.	144.42

care se află depus la „Albina" cu libelul Nr. 4472;

3. s'a presentat şi votat următorul budget pro 1897:

a) Venite:

1.	Bani elocaţi la „Albina“	fl. 144.42
2.	Interese după capital	„ 3.20
3.	Taxe ajutătóre	„ 10.—
	Suma .	fl. 157.62

b) Eşite:

1.	Spese de achitat din 1896	fl. 1.24
2.	Spese extraordinare	„ 50.—
3.	Spese de birou pro 1897	„ 10.—
4.	Premii deja aprobate	„ 85.—
5.	Escedent	„ 11.38
	Suma .	fl. 157.62

4. S'au incassat următórele taxe:

a) dela 21 membri ordinari vechi pro 1896 à 5 fl. = fl. 105.

b) dela 7 membri ordinari noi înscrişi şi anume dnii: Ioan Moşoiu, preot în Şimon; Ioan Cenţu, preot în Şirnea; Ilariu Reit, preot în Pórta; Iosif Runcean, preot în Măgura; Nicolau Popovici, comerciant în Bran; Ioan Enescu, înv. în Peştera, şi Alexe Chiţu, înv. în Pórta, à 6 fl. — Suma fl. 42;

c) dela membri ajutători 14 fl. 40 cr. Total s'au incassat 161 fl. 40 cr., din care sumă 147 fl. s'au expedat la cassa centrală, iar 14 fl. 40 cr., taxele ajutătóre, s'au reţinut la cassa despărţĕmêntului;

5. s'au luat dispositiuni pentru activarea lucrării agenturilor comunale;

6. s'au luat dispositii pentru reaşternerea listelor, ce s'au distribuit pentru colecta la fondul „G. Bariţiu“;

7. s'au făcut dispositii pentru ca sĕ se încurajeze poporul din acel ţinut la îmbrăţişarea meseriilor şi sĕ se distribue ajutóre à 10—15 fl. pentru atâţi învĕţăcei meseriaşi din diferitele comune ale despărţĕmêntului, pentru câţi permit venitele despărţĕmêntului;

8. s'a cetit o disertatiune despre igiena poporală de dl S. Stoica;

9. s'au numit delegaţi ai despărţĕmêntului pentru adunarea generală din 1897 dnii Nicolau Garoiu şi Dr. Iancu Meţian;

10. s'a încredinţat comitetului designarea locului şi timpului pentru proxima adunare generală.

Protocolul se ia spre scire; taxele de membri 147 fl. s'au primit la cassa centrală; membrii noi înscrişi şi anume dnii: Ioan Moşoiu, preot în Şimon; Ioan Cenţu, preot în Şirnea; Ilariu Reit, preot în Pórta; Iosif Runcean, preot în Măgura; Nicolau Popovici, comerciant în Bran; Ioan Enescu, învĕţător

în Peştera, şi Alexe Chiţu, din Pórta, se declară de membri ordinari ai Asociaţiunii şi se provĕd cu document de legitimare pănă la proxima adunare generală a Asociaţiunii; reţinerea sumei de fl. 158.82 la cassa despărţĕmêntului, conform budgetului, se încuviinţézĕ pe lângă observarea: sĕ se întroducă pe viitor în budgetul despărţĕmêntului şi taxele de membri ordinari.

233./513.

Dl Silvestru Mureşianu, învĕţător în Rodna-veche, aşterne cu data 15 Novembre 1896 declaraţiunea primăriei comunale din Rodna-veche dto 10 Novembre 1896, prin care aceea se învoiesce ca sĕ nu se mai expedeze dela 1 Ianuarie 1897 fóia „Transilvania“ la adresa „comunei opidane Rodna-veche“, ci pe numele şcólei române gr.-cat. din Rodna-veche, formând pe viitor proprietatea acelei şcóle confesionale pentru sporirea bibliotecei şcolare, şi cere sĕ se dispună în sensul acelei declaraţiuni.

Se încuviinţézĕ.

234./516.

Domnul Dr. Pompiliu Isac, advocat şi *director al despărţĕmêntului* din *Sebeşul săsesc*, împedecat de afaceri private, *abzice* cu data 21 Nov. 1896, dela postul de director al despărţĕmêntului şi cere a se dispune în causă.

Primirea resignării dela postul de director cade în competenţa adunării generale a despărţĕmêntului, deci dl Dr. Pompiliu Isac e poftit a-şi însinua demisiunea la adunarea generală a despărţĕmêntului, care după primirea demisiunii va avé sĕ pună la cale alegerea altui director pentru despărţĕmênt.

235./523.

Direcţiunea şcólei civile de fete a Asociaţiunii aşterne, cu data 25 Nov. a. c. Nr. 147, protocolul conferenţei corpului didactic din 17 Novembre 1896.

Se ia spre scire.

236./526.

Direcţiunea *despărţĕmêntului din Sighişóra* aşterne, cu data 15 Novembre 1896 Nr. 16, protocolul adunării generale a despărţĕmêntului, ţinută în comuna Haşfalĕu la 27 Octobre a. c., dimpreună cu 19 fl. taxe

de membri, pe lângă observarea, că competența pentru „Higiena copilului“ se va expeda după ce vor fi vêndute tóte exemplarele.

Din cuprinsul protocolului se constată următórele:

1. în firul hârtiei comitetului central dto 29 Nov. 1895 Nr. 203/304, s'au luat dispositii pentru rĕspândirea abonamentelor la „Enciclopedia Română“;

2. s'a aprobat ratiociniul despărțĕmêntului pe ultimul an de gestiune;

3. s'a insinuat pe cale telegrafică de membru ordinar al Asociatiunii dl Dr. Emanoil Doctor, medic în Viena, ceea-ce s'a luat spre plăcută scire;

4. s'au incassat următórele taxe:

a) dela 3 membri ordinari vechi pro 1896 à 5 fl. = 15 fl.

b) dela 4 membri ajutători à 1 fl. = 4 fl. — total 19 fl. expedați la cassa centrală;

5. s'a întregit comitetul prin alegerea dlui Vasiliu Urdea, măestru-cojocar în Sighișóra, în locul membrului decedat Dimitrie Dragoș;

6. s'a adus conclusul: să se facă o repartitie anuală de 10 cr. asupra locuitorilor români, membri și nemembri ai Asociațiunii, din comunele acelui despărțĕmênt, iar sumele, ce se vor incassa pe calea agenturilor, nu se vor transpune la cassa centrală, ci vor servi drept isvor pentru premiarea măestrilor români, cari vor excela, de pe teritorul acelui despărțĕmênt, eventual și pentru alte premii corĕspunzĕtóre scopului Asociațiunii;

7. s'a luat spre scire raportul despre activitatea comitetului în ultimul an de gestiune;

8. demisionând cassarul despărțĕmêntului din cause binecuvêntate s'a suplinit postul prin alegerea domnului Vasiliu Urdea, măestru în Sighișóra;

9. s'a decis să se țină proxima adunare generală a despărțĕmêntului în comuna Daneș.

Protocolul adunării generale se ia spre scire; taxele de membri 19 fl. s'au primit la cassa centrală; însinuarea dlui Dr. Emanoil Doctor de membru ordinar al Asociațiunii se ia spre scire și se va declara membru al Asociațiunii îndată ce va achita taxa prescrisă; conclusul relativ la repartitia anuală de 10 cr. asupra locuitorilor români din acel despărțĕmênt nu se póte încuviința, deóre-ce nu stă în competința despărțĕmêntului a face astfel de imposite; competința pentru „Higiena copilului“ se aștéptă ulterior.

237./529.

Direcțiunea *școlei civile de fete* a Asociațiunii înaintéză, cu data 1 Decembre a. c. Nr. 151, cererea dnei Maria Cosciuc, soție de amploiat de stat, loco, dto 28 Novembre 1896, pentru-ca sĕ fie dispensată fiica sa Irina, elevă externă în clasa II. civilă la școla nóstră, dela solvirea didactrului pro 1896/7.

Se încuviințéză.

238./532.

Exelența Sa Domnul Victor Mihályi, archiepiscop și metropolit în Blaj, împărtășesce, cu data 21 Novembre d896 Nr. 5266, că a recomandat prin circulariul din 8 Octobre a c. Nr. 479 întregului cler archidiecesan *abonarea „Enciclopediei Române"* pentru bibliotecele parochiale și tractuale.

Hârtia Exelenției Sale se ia spre scire cu mulțămită.

239./538.

Direcțiunea *despărțĕmêntului din Sibiiu* așterne, cu data 30 Novembre a. c. Nr. 14, protocólele ședințelor comitetului dela 4 Maiu, 15 și 31 Octobre a. c. dimpreună cu protocolul adunării generale a despărțĕmêntului, ținută în Sibiiu suburbiul Iosefin la 1 Novembre a. c., și 142 fl. 50 cr. taxe de membri și 13 fl. pentru 20 exemplare „Povești din popor", 20 exemplare „Higiena copilului".

Din cuprinsul protocolului adunării generale se constată următórele:

1. s'a luat spre scire raportul despre activitatea despărțĕmêntului în ultimul an de gestiune pelângă adausul: comitetul sĕ erueze pe viitor causele puținului interes, ce se arată în unele părți ale despărțĕmêntului față de afacerile Asociațiunii, și sĕ caute a le delătura;

2. s'a aprobat rațiociniul despărțĕmêntului pe anul expirat, constatându-se starea cassei în numĕrar cu 66 fl. 01 cr. depuși la institutul „Albina" cu libelul Nr. 13671;

3. s'a statorit budgetul despărțĕmêntului pro 1897:

I. Întrate.

a)	saldul cassei cu finea lui Iunie a. c.	fl.	66.01
b)	taxe dela 50 membri ord. à 5 fl . .	„	250.—
c)	taxe dela membri ajutători	„	20.—
d)	interese după capitalul elocat . . .	„	5.—
	Suma .	fl.	341.01

II. Eşite.

a) taxe dela 50 membri ordinari transpuse la cassa centrală	fl.	250.—
b) spese de birou	„	20.—
c) premii.	„	25.—
d) spese neprevĕdute	„	5.—
e) excedent.	„	41.01
Suma .	fl.	341.01

4. s'au incassat următórele taxe:

a) dela 9 membri ordinari vechi pro 1896 à 5 fl. = 45 fl.

b) dela 15 membri ordinari noi înscrişi şi anume: Dómnele: Letiţia Bologa, Maria Câmpean, Maria Gârbacea, Eugenia Moga, profesóră; domişórele: Eugenia Iovescu, Maria Cioban, Victoria Joandrea, învĕţătóre; domnii: Petru Simtion, paroch gr.-or.; Demetriu Câmpean, archivar cons.; Ioan Vătăşan, oficial la „Albina"; Nicolau Şuluţ, oficial la „Albina"; Vasiliu Dan, cand. de adv.; Ioan Gârbacea, librar; Ilie Bădilă şi Ioan Mafteiu à 5 fl = 75 fl.

c) dela 22 membri ajutători suma de 22 fl. 50 cr.

Total 142 fl. 50 cr., care sumă s'a expedat la cassa centrală dimpreună cu 13 fl. pentru câte 20 exemplare „Poveşti din popor" şi „Higiena copilului", primite dela biroul Asociaţiunii;

5. nereflectând nime la premiul de 50 coróne pentru cea mai bine cultivată grădină şcolară, s'a decis sĕ se cumpere din acea sumă cărţi şcolare şi sĕ se distribue ca premii între elevii diligenţi, dar săraci, dela şcólele nóstre poporale de pe teritorul despărţĕmêntului;

6. locul devenit vacant în comitetul cercual prin strămutarea domiciliului la Bucuresci din partea dlui George Bogdan-Duică, s'a întregit prin alegerea dlui Dr. Elie Cristea, secretar consistorial în Sibiiu;

7. s'a încredinţat comitetului cercual a designa delegaţii despărţĕmêntului pentru adunarea generală a Asociaţiunii din 1897;

8. s'a decis sĕ se ţină viitórea adunare generală a despărţĕmêntului în comuna Veştem;

9. dl Parteniu Cosma, director de bancă în Sibiiu, a dăruit 20 exemplare „Poveşti din popor" de I. Pop-Reteganul, iar dnii: L. Simonescu, Dr. N. Vecerdea şi Dr. E. Cristea au dăruit 20 exemplare „Higiena copilului" de S. Stoica, spre a se distribui gratuit între membrii ajutători din popor, presenţi la adunare, ceea-ce în plenul şedinţei s'a executat prin membrii comisiunii de incassarea taxelor.

Protocolul adunării generale, dimpreună cu protocólele comitetului cercual, se iau spre scire; taxele de membri 142 fl. 50 cr., cu 13 fl. pentru câte 20 exemplare din „Poveşti" şi „Higiena copilului", total

155 fl. 50 cr. s'au primit la cassa centrală; membrii noi inscrişi şi anume dnele: Letiţia Bologa, Maria Câmpean, Eugenia Moga, Maria Gârbacea; dşórele: Eugenia Iovescu, Maria Cioban şi Victoria Joandrea; dnii: Petru Simtion, Demetriu Câmpean, Ioan Vătăşan, Nicolau Şuluţ, Vasiliu Dan, Ioan Gârbacea, Ilie Bădilă şi Ioan Mafteiu, se pověd cu document de legitimare până la proxima adunare generală a Asociaţiunii.

240./541.

Direcţiunea *şcólei civile de fete* a Asociaţiunii aşterne, cu data 10 Decembre a. c. Nr. 155, protocolul conferenţei corpului didactic dela 8 Decembre 1896.

Se ia spre scire.

241./503.

Iosif Iancu, vigil de pădure în Vidra-de-sus, arêndatorul realităţilor Asociaţiunii din lăsĕmêntul fericitului Avram Iancu, arată cu data 8 Novembre 1896, că starea deteriorată, în care de present se află realităţile amintite, 'i-a causat pagubă după arênda pro 1896, din care motiv este silit a abdice arênda cu finea acestui an şi cere sĕ se exmită o comisiune din bărbaţi competenţi, care sĕ facă un plan de vênḍare al numitelor realităţi, declarând, că este aplicat a face şi din parte-şi ofert în acel scop.

În legătură cu acésta trimite fl. 50. — a doua parte din arênda pro 1896.

Se adeveresce primirea sumei 50 fl., a doua rată din arênda pro 1896 pentru numitele realităţi, şi se solicită dl Dr. Vasile Preda, advocat în Câmpeni, ca sĕ dee înformaţiuni despre starea afacerii, ca autorisat al comitetului central în causa vinderii realităţilor de sub întrebare, în firul conclusului acestui comitet dto 2 Ianuarie 1896 Nr. prot. 10.

242./518.

Domnul Simeon Stoica, medic în Bran, cu provocare la conclusul comitetului central dto 22 August a. c. Nr. prot. 136, reaşterne, cu data 22 Novembre 1896, manuscriptul *„Dietetica poporală...“*, emendat în sensul recensunii dlui Dr. G. Vuia, spre revisiune şi cere a se decide asupra tipăririi sau netipăririi manuscriptului, iar observările sale la unele puncte ale recensiunii sĕ se publice în organul Asociaţiunii.

Manuscriptul emendat se predă dlui recensent Dr. G. Vuia spre a se constata dacă s'a satisfăcut recensiunii, după care constatare se va decide în merit cererea, în firul conclusului din ședința dela 5 Martie a. c. Nr. prot. 58.

243./542.

Oficiul de cassă al Asociațiunii presentă conspectul membrilor ordinari ai Asociațiunii, cari sûnt încă în *restanță cu taxa* pro 1896.

Se însărcinează oficiul de cassă a incassa taxele restante în sensul conclusului dto 14 Novembre 1895, Nr. prot. 199.

244./540.

Domnul Dr. George Dobrin, advocat în Lugoș și cassar al comitetului arangiator dela adunarea generală din Lugoș, transpune, cu data 8 Decembre a. c., doue libele de depunere, Nr. 658 dela „Lugoșana" și Nr. 718 dela „Făgețana", laolaltă despre 1515 fl. v. a, *taxe de membri* ai Asociațiunii, incassate la numita adunare generală, și observă, că mai sûnt încă câteva restanțe de incassat și că la proxima ocasiune va trimite și listele membrilor dimpreună cu raportul comisiunii censurătóre.

Se constată primirea libelelor la oficiul de cassă al Asociațiunii în așteptarea completării ulterióre a raportului.

245.

Verificarea acestui proces verbal

Se încredințéză dlor: Dr. Amos Frâncu, I. Papiu și I. V. Russu.

Ședința se închee.

D. u. s.

Dr. **Il. Puşcariu** m. p.
vicepresident.

Dr. **V. Bologa** m. p.,
secretar II.

S'a verificat. — Sibiiu, 16 Decembre 1896.

I. Papiu m. p. Dr. **Amos Frâncu** m. p. **Ioan V. Russu** m. p.

Sumar

pentru anul XXVII (1896) al „Transilvaniei".

Partea oficială.

Abrud, desp., cere ajutor p. școla de fete CXXIV
— protocolul adun. gen. din 20 Sept. CXLIX
Adunarea generală XXXV. din Lugoș
— Convocarea XLI
— Programa XCI
— proc. verb. al șed. I. d. 27 August C
— „ „ „ „ II. „ 28 „ CII
— executarea concluselor CXVI
Alba-Iulia, despărț., transpune taxele de membrii pro 1894 - 1895 X
— trimite consemnarea membrilor XXXVIII
Albina, ajutor de 1000 fl. XXXVIII
Apel, pentru înscriere de membri I
Bacilla Agl., renunță la post XVII
— cere un post CXLVIII
Biblioteca, raport desp. bibl. LXXXVIII
— mutarea bibliot. XXVIII și XXXIX
— rap. desp. schimbul cu E. Micu XXIII
— „ „ „ „ „ „ XXXVII
— „ „ „ „ „ „ LXXXIII
— rap. desp. star. bibl. XCIII
— rap. pentru adunarea gen. XCVIII
Blaj, desp. prot. șed. comit. 6. Oct. 1895 VII
— „ „ „ „ 4 Dec. „ IX
— „ „ „ „ 23 Feb. 1896 XXVII
— „ „ „ „ 31 Mai „ LXXXV
— „ „ „ „ 6 Iulie 1896 CXXI
— trimite fl. 25 LXXXI
Bogdan-Duică, propunerea XIV
Bologa V., causa A. Bohățiel XIV
Boiu Z., predă redacț. „Trans." XIV
— raport despre „Povești din Popor" XXIII
— delegat la exam. șc. de fete LXXXVI
— catechisare la școlă CLI
Brad, desp., prot. șed. d. 18 Aug. 1896 CXXIX
— direcț. gimn. cere „Transilv." XXXVIII
Bran, desp. prot. din 29 Ian. 1896. XXV
— „ Hig. copilului XXXVII
— „ prot. ad. gen. din 6/X 1896 CLV
Bran, desp., prot. din 3 Nov. 1895 XIX
— trimite taxe de membri XXVI
— pentru fond. „G. Barițiu" XXX
Brașov, desp. prot. adun. g. d. Feldióra XXXI
Brote, A. Dr. trimite scrierea „Însoț. de credit „Raiffeisen" XX
Budget, proiect p. anul 1897 LXXIII
— „ „ „ „ XCII
Casa Asociațiunei adaptări XXIII
— „ LXXXII
— „ LXXXIV
— cumpărare d. Weindl CXX
— colaudarea ferestrilor CLIII
Cassa scontrare XV
Cassarul raport a. operațiunilor XVI
— consemn. tax. de membri XVI
— ajut. p. învěț. meseriași XVI
— consemn. membrilor XXXIII
— conspectul operațiunilor XXXIII
— Rațiociniul pro 1895 XXXIII
— taxe restante pro 1896 CLXII
— rap. desp. fund. Dr. Moga LXXXII
— operațiunile în pătrar. III CLII
Cluj, desp. raport general CXXXIV
Cohalm, desp. prot. din 19 Iunie 1896 CXXII
Comanici I., stipendist CXXI
Comisiune p. statute XXXIX
— p. rațiociniu p. 1895 LXXXII
— p. adaptări la casă LXXXII
— p. lumina electr. XC
— p. adaptări la casă XC

Comisiune p. exam. budgetului pro 1897 XCIII
— p. exam. raţioc. şc. de fete 1895/96 XCIX
— p. colaudarea ferestrilor CLII şi CLIII
— p. sistem nou de latrine CLIII
Comitetul central, şedinţa din 2 Ianuarie 1896 VII
— şedinţa din 23 Ianuarie 1896 XVII
— „ „ 6 Februarie 1896 XVIII
Comitetul central, şed. din 5 Martie 1896 XXV
— şedinţa din 2 Aprile 1896 XXIX
— „ „ 7 Maiu 1896 XXXVII
— „ „ 21 „ 1896 XXXIX
— „ „ 4 Iunie 1896 LXXX
— „ „ 7 Iulie 1896 LXXXIV
— „ „ 22 „ 1896 XCI
— „ „ 13 August 1896 XCII
— „ „ 22 Aug. 1896 XCVII
— „ „ 24 „ 1896 XCIX
— „ „ 15 Sept. 1896 CXVI
— „ „ 28 „ 1896 CXX
— „ „ 1 Octobre 1896 CXXI
— „ „ 8 „ 1896 CXXXII
— „ „ 29 „ 1896 CXLV
— „ „ 5 Novembre 1896 CXLVIII
— „ „ 26 „ 1896 CLIII
— „ „ 10 Decembre 1896 CLV
— raport la adunarea generală CI
Concurs, stip. p. şcóla de sculp. XXI
— „ „ „ „ „ CXXXII
— pentru diferite stipendii XCV
— „ „ „ CXIX
Cosciuc, M., cerere de dispensare CLIX
Cosma, Andreiu, lăsăm. G. Filipp X
Costin, I., propunerea explicării legilor pentru popor LXXX
Crişan, I., abdicerea ajutorului XXVII
Cunţan, A., renunţă la post LXXXVII
Deac, I.. cerere pentru disp. did. CXLIX
Deva, desp.. prot. din 26 Apr. 1896 LXXX
— „ „ 1 Aug. „ CXXVIII
Dicio-St.-Martin, desp., proc. verbal 1 Iulie 1896 LXXXV
— proc. verbal 19 Iulie 1896 CXXV
Direcţiunea financ., fond. regnic. de pensiuni învĕţătoresci XXXVII
Dobrin, G., Dr., membru nou XXX
— taxe dela adun. gen. din Lugoş CLXII
Elisabetopole, desp., desfiinţare IX
„Enciclopedia română“, învitare la prenumeraţiune II
— autorii IV
— raport CXLIII
— consistoriul din Blaj CLIX
Ernot, bibliot. tract. cere cărţi CXLIX
Făgăraş, desp., prot. ad. generale CXXXIX
Făgăraş, T., membru nou XXI
Filepp, G., lăsământ CXLIII
Fond de teatru, Societatea pentru — Losul Cipariu LXXVII
Fond de teatru, Societ. p. — Losul Cipariu CXLI
— „ „ „ „ CLIV
Gaiţia, Leontina, cer. p. dispens. XIV
Hango, G., abdic. post. de cancel. XXI
Haţieg, T., învit. la Lugoş XIV
— term. adunării gen. XCI
Haţeg, desp., prot. din 11 Iul. 1896 CXXII
Hedu, P., cerere pentru dsp. did. CXLIX
Iancu, Avr., casa; rap. Dr. Preda XI
Iancu, I., cere reducerea arêndei XXXVII
— abzice arênda CLXI
Iordan I., cerere pentru disp. did. CXLIX
Iovescu, Eug., denumire definitivă CXLVII
Isac P. Dr., abdice de direct. al desp. CLVII
Lăpedat, D., manual p. şc. industr. CXXXI
Lazar S. Dr., membru nou XXXVIII
Lebu, A., abdicerea de membru în comitetul central CI
Lipova, Casina rom. cere opuri XIII
Liuba, A., cere stipendiu LXXXI
— cere stipendiu CXXXII
Lumina electrică, întroducere XXV
— dtto CXLVIII
Maetz, Gust., cont p. delăt. unui zid XIII
— cere anticip. XCVII
Maior, G., Dr., manual de agricultură CXXIII
Marinovici, fund. stip. XCIII
Mediaş, desp., prot. din 9 Ianuarie şi 28 Mai 1896 LXXXIV
— prot. din 1 August CXXXIV
— trimite 30 fl. XXXVIII

Membri noi XXVI
— „ LXI
— repausați LXII
Micaș, V., lăsământ CXXXIX
Micu, E., ofert. p. schimb dif. opuri XXIII
— „ „ „ „ „ XXXVII
— „ „ „ „ „ LXXXIII
Moga, E., n. Trif, cere desdaunare pentru întreținere LXXXII
— cere desdaunare pentru întreținere. XCIV
— „ „ „ „ CXLII
— „ „ „ „ CXLV
Moldovan, I. M., întăr. alegerii X
Moldovan, Silv., „Țéra nóstră“ CXXXIX
Montani, Iul. cere stipendiu CLI
Muntean, Laz. dispens. de didactru VIII
Murășan, G., Dr., disp. de taxe LXXXVII
— Silv. „Transilv.“ CLVII
Murěș-Oșorheiu, desp., protocolul din 13 Decembre 1895 XVIII
Murěș-Oșorheiu, prot. din 27 Maiu 1896 LXXXI
— „ „ 2 Aug. „ CXXXII
Mureș-Ludoș, despărț., protocol din 4 August 1896 CXXIV
Năsĕud desp., rap. d. 20 Ian. 1896 XXII
— incassarea taxelor XXVII
— prot. adunării generale CXXXVII
Nasta, E., cer. rest de salar 1894/95 XXVI
Nedelcu, I., Dr. și Alex. Mangiuca membri pe viétă CXLI
Negrilă, L., dispens de didactru XCIV
Oltean, lăsământul XVIII
Onițiu, V., concurs lit. din 1894 XXII
Orban, S., lăsământ LXXXVIII
Orăștie, despărț., protocolul adunării generale din Șibot XI
Pătcaș, V., Sigilul Gall XXI
Pop, G., prop. p. ajut. scólei pop. CI
— disert. „Căsătoria la Romani“ CVIII
Pop, M., stipendist CXXI
Popea, I., disertațiune CVII
Popescu, I., dispensare de taxe CLI
Popovici, I., post de cancelist XXI
Hannia, I., m. în com. central CVIII
„Povești din popor“ XXIX
Prașca, L., dispens. de didactru. CXXXVII
Pușcariu I., Dr., întăr. aleg. X
— raport d. șc. de fete LXXXII
Raport general XLII
„ „ ședințe. comit. XLII
„ „ școla XLIV
„ „ donațiuni XLV
„ „ membri XLVI
„ „ biblioteca XLVI
„ „ public. liter. XLVIII
Raport general despărț. LIX
„ „ propuneri LIX
Raportul com. adun. gen. CX
Rațiociniul pentru anul 1895 LXIII
Reghin, desp. Barbu P. abdice XXX
— prot din 15 Iulie 1896 CXXI
Reuniunea femeilor din Sibiiu CXLII
Roman, I. fundațiunea XIII
Școla de fete, protocolul corpului didactic din 1 Ianuariu 1896 XIII
— protocolul corpului didactic din 5 Febr. 1896 XVIII
— protocolul corpului didactic din 27 Martie 1896 XXXII
— protocolul corpului didactic din 6 și 14 Maiu 1896 LXXII
— protocolul corpului didactic din 19. 20 și 23 Iunie 1896 LXXVI
— protocolul corpului didactic din 5 Septembre 1896 CXXXVIII
— protocolul corpului didactic din 17 Novembre 1896 CLVII
— protocolul corpului didactic din 8 Decembre 1896 CLXI
— rap. Dr. Beu XXX
— milleniul XXXIII
— programa anuală LXXXVII
— curs complementar CXLII
— Rațiociniu XCVII
— catechet XCVII
Sebeș, desp., aleg. deleg. la ad. gen. CXXIX
Secretar I., rap. literar 1896. XCIII
— proiect pentru mobiliar CLIV
Secretar II., cere cump. de giamantan XCVIII

Sălişte, desp. prot. 6 Apr. 1896 LXXX
— „ „ 1 Aug. CXXVI
— concurs XL
Sibiiu, desp. publicaţiunile Asoc. XCVII
— rap. prot. comit. şi ad gen. d. 1 Nov. CLIX
Sighişóra, desp. prot. ad. gen. din 27 Oct. CLVII
Şimleul-Silv. desp., prot. ad. gen. CXXXV
Sintu, fruntaşii com. cer ajutor IX
Societatea geogr. din Argentinia cere întreg. foii Asoc. XXVI
Statute, modificare XXIII
— „ LXXXVIII
— „ CXIX
— „ CXXXV
— „ CXLV
Stoica S., dietetica ţeran. rom. XCVII
— „ „ „ CLXI
Taxe de memb. cuart. IV. 1895 XXIV
— „ „ „ I. 1896 XXXVI
— „ „ „ II. „ XCV
— „ „ „ III. „ CXLV, CLII
Tilea O., concurs literar LXXXII
Tipografia, cont. p. tipărituri XIII
— cont. p. Transilvania XIII
— „ „ „ LXXXI
Todică G., stipendist CLV
Transilvania, societ. din Bucuresci trimite ajut. 200 fl. XXXII
Treiscaune, desp. raport. CXXXIII
Unirea, conturi p. publicaţiuni XI
Vuia G. Dr., concurs liter. XXVIII
Vuia I., ajut. pentru opul seu XXXVII
Weigand G. Dr, aprob. alegerei XXI
Weindl, cumpĕr. casei CXX